

KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie

Program działalności na 2017 rok

ZATWIERDZAM

MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Krzysztof Jurgiel

Minikowo, 2017 rok
www.kpodr.pl
e-mail: sekretariat@kpodr.pl

Opracowanie:

Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw

- Lidia Lewandowska

Redakcja techniczna:

Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw

Kierujący:

Dyrektor Ryszard Kamiński

Zaopiniowany:

Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego

Program działalności na rok 2017

ZATWIERDZAM

DYREKTOR

Ryszard Kamiński
16.02.2017r.

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	6
A. Charakterystyka ośrodka doradztwa rolniczego.....	8
B. Zakres i metodyka procesu programowania	15
C. Działalność merytoryczna.....	19
C.1. Działania nieodpłatne	20
Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich	29
Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej	45
Zadanie 3. Prowadzenie działalności w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich.....	55
Zadanie 4. Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych.....	56
Zadanie 5. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowej w tym zakresie.....	58
Zadanie 6. Możliwość prowadzenia doświadczalnictwa odmianowego w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego.....	59
Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska.....	59
Zadanie 8. Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego.....	62
Zadanie 9. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku.....	64
Zadanie 10. Współdziałanie w realizacji zadań wynikających z programów rolno-środowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych	66
Zadanie 11. Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej.....	68
C.2. Działania odpłatne.....	69
C.3. Projekty i zadanie zlecone.....	74
C.4. Działania realizowane w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR).....	77
D. Współpraca z innymi instytucjami i samorządem.....	83
E. Wykaz ważniejszych wydarzeń.....	91
F. Plan wydawniczy.....	93
G. Kształcenie i doskonalenie zawodowe kadry własnej.....	95
H. Załącznik elektroniczny	

Wstęp

Status prawny

Od 20 sierpnia 2016 r. Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego podlega ministrowi właściwemu do spraw rozwoju wsi. Tym samym stał się państwową jednostką organizacyjną posiadającą osobowość prawną.

Podstawy funkcjonowania:

1. Ustawa o jednostkach doradztwa rolniczego

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Minikowie działa na podstawie ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. z 2016 r. poz. 356 i 1176).

2. Statut

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w drodze zarządzenia nr 29 z dnia 19.08.2016 r. nadał statut Kujawsko-Pomorskiemu Ośrodkowi Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Minikowie, stanowiący załącznik do zarządzenia. Zarządzenie weszło w życie z dniem 20.08.2016 r.

3. Regulamin organizacyjny

Ośrodek działa według struktury organizacyjnej określonej w Regulaminie Organizacyjnym Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie zatwierdzonym przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi i wprowadzonym Zarządzeniem przez dyrektora Ośrodka.

Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi na podstawie art. 4 ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1176) powołał następujące osoby do składu Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego przy Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Minikowie:

1. **Agnieszka Filipek** - przedstawiciel Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
2. **Piotr Depta** - przedstawiciel Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
3. **Tadeusz Dussa** - przedstawiciel Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
4. **Sławomir Kowalewski** - przedstawiciel Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej,
5. **Ryszard Kierzek** - przedstawiciel Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej,
6. **Wojciech Mojzesowicz** – przedstawiciel Stowarzyszenia Kujawsko-Pomorskie Centrum Rolnicze. Przedstawiciel zgłoszony przez związki zawodowe rolników działających na obszarze województwa,
7. **Tomasz Kruszewski** – przedstawiciel Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona”. Przedstawiciel zgłoszony przez związki zawodowe rolników działających na obszarze województwa,
8. **Wiesław Gałązka** – przedstawiciel Wojewódzkiego Związku Rolników Kótek i Organizacji Rolniczych. Przedstawiciel zgłoszony przez związki zawodowe rolników działających na obszarze województwa,
9. **Heliodor Banaszak** – przedstawiciel Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”. Przedstawiciel zgłoszony przez związki zawodowe rolników działających na obszarze województwa,

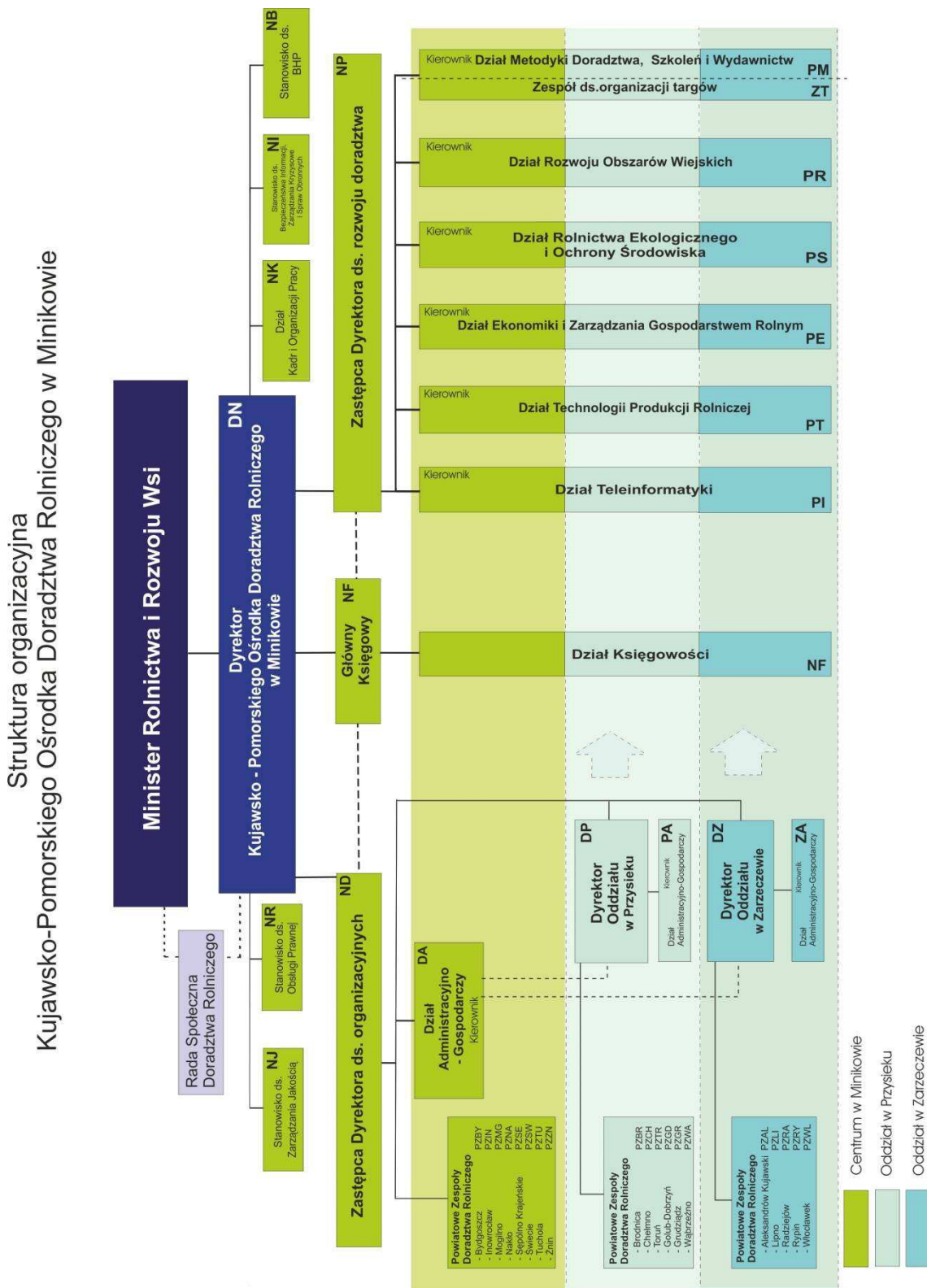
10. **Zbigniew Skinder, prof. dr hab. inż.** - przedstawiciel Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy. Przedstawiciel zgłoszony przez szkoły wyższe oraz instytuty badawcze, kształcące i realizujące działania na potrzeby rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich,
11. **Zygmunt Miatkowski, dr hab. inż. prof.** – przedstawiciel Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego w Falentach. Przedstawiciel zgłoszony przez szkoły wyższe oraz instytuty badawcze, kształcące i realizujące działania na potrzeby rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich,
12. **Andrzej Marek Wiosna** - dyrektor Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Bydgoszczy, przedstawiciel szkół ponadgimnazjalnych kształcących na potrzeby rolnictwa, działających na obszarze województwa.

Podstawa prawna sporządzania Programu działalności

Program działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego opracowywany jest przez dyrektora jednostki doradztwa rolniczego zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 22 października 2004 roku o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. z 2016 r. poz. 356 i 1176) oraz opiniowany przez Radę Społeczną Doradztwa Rolniczego w oparciu o art. 9 ust. 3 pkt 1 wyżej wskazanej ustawy.

A. Charakterystyka ośrodka doradztwa rolniczego

1. Struktura organizacyjna

2. Dane teleadresowe łącznie z Powiatowymi Zespołami Doradztwa Rolniczego

Tab. A. Dane teleadresowe

L.p.	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	adres	telefon	fax	e-mail
1.	Centrala w Minikowie	Minikowo 89-122 Minikowo	52 386 72 14	52 386 72 27	sekretariat@kpodr.pl
Oddziały					
2.	Oddział w Przysieku	Przysiek ul. Parkowa 1 87-134 Zławieś Wielka	56 611 09 00	56 611 09 05	przysiek@kpodr.pl
3.	Oddział w Zarzeczewie	Zarzeczewo ul. Nizinna 9 87-801 Włocławek 3	54 255 06 00	54 255 06 01 54 255 06 31	zarzeczewo@kpodr.pl
Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego					
4.	PZDR w Aleksandrowie Kujawskim	ul. Wyspiańskiego 4 87-700 Aleksandrów Kujawski	54 282 28 95	54 282 28 95	aleksandrow@kpodr.pl
5.	PZDR w Brodnicy	ul. Wczasowa 46 87-300 Brodnica	56 498 36 53	56 498 36 53	brodnica@kpodr.pl
6.	PZDR w Bydgoszczy	ul. Kraszewskiego 1 85-240 Bydgoszcz	52 327 84 16	52 327 84 16	bydgoszcz@kpodr.pl
7.	PZDR w Chełmnie	Grubno 86-212 Stolno	56 686 32 74	56 686 32 74	chelmno@kpodr.pl
8.	PZDR w Golubiu-Dobrzyń	ul. Koppa 1e 87-400 Golub-Dobrzyń	56 683 26 09	56 683 26 09	golub.dobzyn@kpodr.pl
9.	PZDR w Grudziądzu	ul. Waryńskiego 32-36 86-300 Grudziądz	56 462 25 82	56 462 25 82	grudziadz@kpodr.pl
10.	PZDR w Inowrocławiu	ul. Dworcowa 52/54 88-100 Inowrocław	52 357 49 27	52 357 49 27	inowroclaw@kpodr.pl
11.	PZDR w Lipnie	ul. 3 Maja 20 87-600 Lipno	54 287 21 02	54 287 21 02	lipno@kpodr.pl
12.	PZDR w Mogilnie	ul. Jagiełły 14 88-300 Mogilno	52 315 10 71	52 315 10 71	mogilno@kpodr.pl
13.	PZDR w Nakle nad Notecią	ul. Dąbrowskiego 62 89-100 Nakło nad Notecią	52 385 38 99	52 385 38 99	naklo@kpodr.pl

14.	PZDR w Radziejowie	Radziejów Przemystka 23 88-200 Radziejów	54 285 36 88	54 285 36 88	radziejow@kpodr.pl
15.	PZDR w Rypinie	ul. Nowy Rynek 6 87-500 Rypin	54 280 27 48	54 280 27 48	rypin@kpodr.pl
16.	PZDR w Sępólnie Krajeńskim	ul. Przemysłowa 2 89-400 Sępólno Krajeńskie	52 388 22 56	52 388 22 56	sepolno@kpodr.pl
17.	PZDR w Świeciu nad Wisłą	ul. Hallera 4/25 86-100 Świecie nad Wisłą	52 331 00 11	52 331 00 11	swiecie@kpodr.pl
18.	PZDR w Toruniu	ul. Bydgoska 7 87-140 Chełmża	56 675 22 60	56 675 22 60	chelmza@kpodr.pl
19.	PZDR w Tucholi	ul. Przemysłowa 2 89-500 Tuchola	52 334 86 50	52 334 86 50	tuchola@kpodr.pl
20.	PZDR w Wąbrzeźnie	ul. 1 Maja 63 87-200 Wąbrzeźno	56 688 25 62	56 688 25 62	wabrzezno@kpodr.pl
21.	PZDR we Włocławku	Kowal ul. Piwna 33 87-820 Kowal	54 284 22 73	54 284 22 73	kowal@kpodr.pl
22.	PZDR w Żninie	ul. 700-Lecia 32 88-400 Żnin	52 302 17 09	52 302 17 09	znin@kpodr.pl

3. Zasoby ludzkie

Tab. B. Zatrudnienie w Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego, stan na dzień 31.10.2016r.

L.p.	Komórki organizacyjne	Liczba zatrudnionych osób
1.	Dyrektor	1
2.	Zastępca dyrektora	2
3.	Dyrektor oddziału	2
4.	Dział Technologii Produkcji Rolniczej	19
5.	Dział Ekonomiki i Zarządzania Gospodarstwem Rolnym	16
6.	Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich	11
7.	Dział Rolnictwa Ekologicznego i Ochrony Środowiska	5
8.	Dział Teleinformatyki	4
9.	Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw	17
10.	Dział Administracyjno-Gospodarczy w Minikowie	9
11.	Dział Administracyjno-Gospodarczy w Przysieku	8
12.	Dział Administracyjno-Gospodarczy w Zarzeczewie	8
13.	Dział Księgowości	15
14.	Dział Kadr i Organizacji Pracy	2
15.	Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego	131
16.	Pozostali pracownicy	2
Razem		252

Tab. C. Zatrudnienie w Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego

L.p.	Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego	Liczba gmin	Liczba pracowników
1.	PZDR w Aleksandrowie Kujawskim	9	6
2.	PZDR w Brodnicy	10	8
3.	PZDR w Bydgoszczy	8	6
4.	PZDR w Chełmnie	7	7
5.	PZDR w Golubiu-Dobrzyniu	6	6
6.	PZDR w Grudziądzu	6	7
7.	PZDR w Inowrocławiu	9	9
8.	PZDR w Lipnie	9	7
9.	PZDR w Mogilnie	4	5
10.	PZDR w Nakle nad Notecią	5	7
11.	PZDR w Radziejowie	7	8
12.	PZDR w Rypinie	6	6
13.	PZDR w Sępólnie Krajeńskim	4	5
14.	PZDR w Świeciu nad Wisłą	11	8
15.	PZDR w Toruniu	9	6
16.	PZDR w Tucholi	6	6
17.	PZDR w Wąbrzeźnie	4	5
18.	PZDR we Włocławku	13	11
19.	PZDR w Żninie	6	8
Razem		139	131

Tab. D. Zatrudnienie wg specjalizacji

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba osób
1.	Specjaliści zakładowi, w tym z uprawnieniami:	
a)	doradcy rolniczego	33
b)	doradcy rolnośrodowiskowego	7
c)	do doradzania w zakresie integrowanej ochrony roślin	7
2.	Doradcy terenowi, w tym z uprawnieniami:	
a)	doradcy rolniczego	101
b)	doradcy rolnośrodowiskowego	71
c)	eksperta przyrodniczego	3
d)	do doradzania w zakresie integrowanej ochrony roślin	27

4. Zasoby materialne

Grunty własne

Powierzchnia ogółem - 16 120 m²

W tym:

Działka nr 888 - 11 861 m²

Działka nr 857 - 3 007 m²

Działka nr 856 - 1 252 m²

Budynki własne

Powierzchnia ogółem - 6 712 m²

W tym:

Sale dydaktyczne - 447 m²

Budynek-poligrafia - 193 m²

Budynek magazynowo-socjalny - 235 m²

Budynek po laboratorium - 198 m²

Dom zakładowy administracyjny - 1 566 m²

Budynek - gospodarczy – garaże - 400 m²

Budynek – hydrofornia - 37 m²

Budynek - Stolarnia, Pasieka - 124 m²

Budynek magazynu (hala magazynowa) - 208 m²

Budynek szkoleniowy „Centrum

Dziedzictwa Kulinarnego

i Turystyki Wiejskiej” - 242 m²

Magazyn - 206 m²

Magazyn - 299 m²

Budynek – pałac - 1 200 m²

Budynek – WGD - 205 m²

Centrum Konferencyjne - 899 m²

Budynek mieszkalny - 137 m²

Budynek garażowo-warsztatowy - 54 m²

Budynek magazynowy - 62 m²

Budynki w użyczeniu

Powierzchnia ogółem - 4 961 m²

W tym:

Budynek dydaktyczno – socjalny - 4 485 m²

Budynek - pawilon wystawowy - 314 m²

Budynek – WGD - 162 m²

Biura Powiatowych Zespołów

Doradztwa Rolniczego w dzierżawie

Powierzchnia ogółem - 1 290 m²

Obiekty budowlane własne

Powierzchnia ogółem - 1 745 m²

W tym:

Hala wystawiennicza - 1 028 m²

Wiata wystawiennicza - 257 m²

Wiata wystawiennicza - 257 m²

Wiata wystawiennicza - 117 m²

Wiata - myjka dla zwierząt - 86 m²

Ścieżka dydaktyczna „Na krawędzi Doliny Noteci” (częściowo własność i częściowo dzierżawa)
Długość - 3,76 km

5. Certyfikaty i uprawnienia

- a) **Certyfikat NC-902** ważny do 14.09.2018r. na zgodność z normą ISO 9001 został wydany przez Biuro Certyfikacji Systemów Zarządzania Polskiego Rejestru Statków S.A. w Gdańsku. Zakres certyfikacji obejmuje realizację usług doradczych, szkoleniowych, wystawienniczo-targowych dla rolników i mieszkańców wsi.
- b) **Akredytacja** - po rozpatrzeniu wniosku z dnia 11.04.2005 r. Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty przyznał akredytację Kujawsko-Pomorskiemu Ośrodkowi Doradztwa Rolniczego w Minikowie z siedzibą w Minikowie w zakresie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych:
 - kurs dla osób związanych z obrotem i konfekcjonowaniem środkami ochrony roślin.
- c) **Wpis na listę instytucji szkoleniowych prowadzonych przez Wojewódzki Urząd Pracy** Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie w dniu 26.09.2005 roku został wpisany pod numerem ewidencyjnym 2.04/00181/2005 do Rejestru Instytucji Szkoleniowych prowadzonego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu.
- d) **Wpis do rejestru podmiotów wykonujących działalność w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony roślin**
W dniu 08.09.2010 r. Ośrodek został wpisany do „rejestru podmiotów wykonujących działalność w zakresie prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony roślin” pod numerem 04/10/8021 przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Bydgoszczy. Z dniem 1 stycznia 2014 r. rozszerzono zakres prowadzenia szkoleń o badania sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin. W związku z powyższym KPODR ma prawo prowadzić działalność na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w zakresie:
 - doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin,
 - stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie,
 - integrowanej produkcji,
 - badań sprawności technicznej sprzętu przeznaczonego do stosowania środków ochrony roślin.

e) **Krajowy System Usług**

W 2012 roku Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie jako Instytucja Otoczenia Biznesu został zarejestrowany w Krajowym Systemie Usług w zakresie usług doradczych o charakterze ogólnym, szkoleniowych i informacyjnych pod numerem 02/23/2012/369.

6. Wdrożone systemy zarządzania

W celu systematycznego podnoszenia poziomu świadczonych usług w Ośrodku wprowadzono System Zarządzania Jakością, który jest monitorowany i dostosowywany do potrzeb klienta.

System Zarządzania Jakością w Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego został wprowadzony w 2004 r. (Certyfikat NC-902 na zgodność z normą ISO 9001) i jest certyfikowany przez Biuro Certyfikacji Systemów Zarządzania Polskiego Rejestru Statków S.A. w Gdańsku. Zakres certyfikacji obejmuje realizację usług doradczych, szkoleniowych, wystawienniczo-targowych dla rolników i mieszkańców wsi.

6. Elektroniczny system wspomaganie pracy doradczej

Od stycznia 2008 roku w Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego funkcjonuje sieć komputerowa VPN, która łączy Oddziały i Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego z Centrum Ośrodka. W ramach sieci VPN działają programy finansowo-księgowo oraz aplikacje służące do bieżącej sprawozdawczości działań Ośrodka.

Utworzony w 2008 roku w Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Minikowie elektroniczny system wspomaganie pracy doradców składa się z dwóch modułów:

1. Moduł „Rejestr Usług” – baza danych zawierająca informacje o rolnikach będących klientami KPODR oraz wykonanych dla nich usługach doradczych. W bazie zapisywane są dane dotyczące lokalizacji gospodarstwa, profilu i skali produkcji oraz zarejestrowane są usługi, porady, lustracje i informacje udzielone rolnikom przez doradców. „Rejestr Usług” pomaga doradcom w generowaniu dokumentów (umowy, druki przelewów, formularze ISO) związanych z obsługą klientów. Program pozwala na generowanie raportów, które dotyczą ilości wykonywanych usług, struktury produkcji gospodarstw, lokalizacji gospodarstw, historii wykonanych usług dla pojedynczego gospodarstwa. Program dostarcza informacji pozwalających na ocenę pracy każdego doradcy.
2. Moduł „Szkolenia” – w aplikacji doradcy zapisują informacje o planowanych i przeprowadzonych szkoleniach. System pozwala na generowanie raportów o ilości szkoleń, ich lokalizacji z podziałem na formę szkolenia, zasięg i tematykę. Program dostarcza informacji o ilości przeprowadzonych i zorganizowanych szkoleń przez każdego doradcę.

Liczba komputerów ogółem - 321 szt.

W tym:

stacjonarne	- 107 szt.
laptopy	- 214 szt.

Liczba komputerów w Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego - 173 szt.

W tym:

- stacjonarne - 36 szt.
- laptopy - 137 szt.

Liczba serwerów - 5 szt.

B. Zakres i metodyka procesu programowania

1. Źródła informacji o potrzebach doradczych:

a) Polityka rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich: dokumenty UE, krajowe, regionalne/wojewódzkie

Od kilku lat realizowana jest w Europie kolejna odsłona Wspólnej Polityki Rolnej, która zgodnie z wytycznymi Parlamentu Europejskiego łączy się ze strategią „Europa 2020” przyjmując następujące cele strategiczne:

- zagwarantowanie mieszkańcom Europy długotrwałego bezpieczeństwa żywnościowego,
- wsparcie produkcji zróżnicowanej żywności wysokiej jakości produkowanej w zrównoważony sposób,
- zachowanie żywotności wiejskich społeczności, dla których rolnictwo jest dziedziną działalności stwarzającą lokalne miejsca pracy.

Praktycznym wymiarem wdrażania powyższych celów było przejęcie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). W ślad za tym dokumentem został przyjęty Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, który zawiera szereg instrumentów realizacji tzw. II filara Wspólnej Polityki Rolnej.

W 2016 roku w Polsce opracowano horyzontalny program „Plan na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju” i podążającą za nim Strategię Odpowiedzialnego Rozwoju. W odniesieniu do wsi i rolnictwa zawiera ona cel „Rozwój społeczny i gospodarczy”, którego jednym z elementów będzie Pakt dla rolnictwa i obszarów wiejskich. Zakłada on włączenie małych miast, obszarów wiejskich i rodzinnych gospodarstw rolnych w procesy rozwojowe. Głównym założeniem jest tu zróżnicowana, dochodowa gospodarka wiejska, przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu oraz skuteczne zarządzanie środowiskiem przyrodniczym i dziedzictwem kulturowym. Pakt dla obszarów wiejskich ma integrować zaangażowanie różnych podmiotów na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.

Region kujawsko-pomorski uznawany jest za jeden z najlepszych pod względem produkcji rolniczej w kraju. „Nowoczesny sektor rolno-spożywczy” został uznany jako jeden z celów strategicznych przyjętej w 2013 roku Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020, a „Najlepsza bezpieczna żywność – przetwórstwo, nawozy i opakowania” jedną z kilku specjalizacji w ramach Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. Dlatego też działania doradcze KPODR będą musiały już w 2017 roku podążać za

oczekiwaniem wysokospecjalistycznych i profesjonalnych gospodarstw rolnych we wszystkich dziedzinach produkcji roślinnej i zwierzęcej, co zostało przewidziane w Programie działalności. Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie będzie też adekwatnie do założeń polityki UE, krajowej i regionalnej angażować się w działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.

b) Własne źródła informacji: badanie i analiza potrzeb doradczych klientów

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie dba o jakość świadczonych usług doradczych oraz szkoleniowych. W tym celu przeprowadzana jest anonimowa ankietyzacja klientów w trakcie organizowanych szkoleń na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

Po przeanalizowaniu około 2000 ankiet respondenci wskazali do uwzględnienia przez Ośrodek w pracy doradczej następujący zakres tematyczny szkoleń: produkcja roślinna-23%, produkcja zwierzęca-18%, Wspólna Polityka Rolna/ fundusze strukturalne-9%, technika rolnicza-8%, wiejskie gospodarstwa domowe-8%, przedsiębiorczość /dodatkové źródła dochodu-6%, odnawialne źródła energii-5%, ekologia i ochrona środowiska-5%, podatek od towarów VAT/podatek dochodowy-5%. Najczęściej wskazanym tematem szkoleń były: strip-till i compil w bezorkowej uprawie gleby, uproszczona technika uprawy roślin rolniczych z uwzględnieniem strip-till, nowe odmiany zbóż zalecane dla województwa kujawsko-pomorskiego oraz zasady przyznawania dopłat do materiału siewnego, nowe odmiany zbóż ozimych i jarych o podwyższonej odporności na suszę i patogeny, uprawa kukurydzy na kiszonkę i ziarno, ochrona zbóż przed chorobami grzybowymi, ochrona warzyw kapustnych przed chorobami i szkodnikami, nowe kierunki w chowie bydła mięsnego, nowoczesne rozwiązania w hodowli drobiu grzebiącego, ABC zakiszania pasz, żywienie bydła opasowego, kolektory słoneczne, fotowoltaika jako samowystarczalne źródło energii w gospodarstwie, podatek VAT w praktyce, ochrona wód płynących i podziemnych przed zanieczyszczeniem azotem pochodzenia rolniczego (wymogi dyrektywy wodnej, dyrektywa azotanowa), produkcja rolna na terenach objętych programem działań na OSN – obowiązki i wymogi dla rolników, rękodzieło jako element podtrzymania dziedzictwa kulturowego wsi, odkrywanie umiejętności rękodzielniczych, modernizacja gospodarstw rolnych – jak rozliczyć inwestycję, premie dla młodych rolników – zasady wsparcia, jakość i różnorodność usług agroturystycznych, idea i funkcjonowanie zagród edukacyjnych

Na tej podstawie zostały uwzględnione w Zadaniu 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich szczegółowe tematy szkoleń na 2017 rok.

2. Priorytetowe działania w 2017 roku

2.1 Priorytety działalności doradczej określone przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:

- a) Upowszechnianie wiedzy i informacji na temat zapobiegania i zwalczania ASF, z uwzględnieniem bioasekuracji.
- b) Doradztwo i upowszechnianie wiedzy na temat systemów wsparcia bezpośredniego na lata 2015-2020, w tym zmian wprowadzanych ze skutkiem od 2017 roku.
- c) Wsparcie wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020:
 - upowszechnienie wiedzy na temat PROW 2014-2020,
 - pomoc rolnikom w ubieganiu się o środki finansowe z PROW.

d) Promowanie działań prośrodowiskowych i przeciwdziałających zmianom klimatu:

- wsparcie wdrażania zasad integrowanej ochrony roślin,
- upowszechnianie zasad prawidłowej gospodarki nawozowej, w tym propagowanie zasadności badania gleb i ich wapnowania oraz prawa wodnego i dyrektywy azotanowej,
- upowszechnianie informacji na temat odnawialnych źródeł energii,
- zwiększania udziału roślin wysokobiałkowych w strukturze zasiewów oraz zwiększanie ich wykorzystania w przemyśle paszowym,
- wsparcie rolnictwa ekologicznego.

e) Działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i pozarolniczych funkcji wsi:

- wsparcie rolników w podejmowaniu i rozwoju działalności pozarolniczej,
- informacja i promocja produktów regionalnych i lokalnych oraz systemów jakości,
- upowszechnianie wiedzy na temat produkcji żywności na niewielką skalę i wprowadzanie jej na rynek w krótkich łańcuchach dystrybucji, w tym na temat działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, rolniczego handlu detalicznego i sprzedaży bezpośredniej,
- przekazywanie informacji na temat możliwości rozwoju obszarów wiejskich z wykorzystaniem środków z UE,
- działalność promocyjna i informacyjna związana z organizowaniem i funkcjonowaniem grup producentów rolnych i ich związków, organizacji producentów i ich zrzeszeń oraz organizacji międzybranżowych (ze szczególnym uwzględnieniem formy spółdzielczej).

f) Działania na rzecz bezpieczeństwa żywności:

- upowszechnianie wiedzy na temat uboju zwierząt z konieczności w celu pozyskania mięsa do spożycia przez ludzi,
- upowszechnianie wiedzy na temat produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny.

g) Upowszechnianie innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich.

2.2 Kierunki priorytetowe rozwoju rolnictwa w ramach Strategii Rozwoju Województwa

Kujawsko-Pomorskiego:

a) Wdrażanie innowacyjnych rozwiązań wobec konwencjonalnych technologii upraw czy hodowli zwierząt, stwarzających szereg zagrożeń dla zrównoważonego rozwoju i postępu w rolnictwie oraz biologizacja rolnictwa poprzez popularyzację naturalnych procesów zachodzących w przyrodzie, stosowanie biologicznych czynników: ochrony roślin, poprawiających jakość plonów, zwalczających choroby i szkodniki - wspieranych współczesnymi zdobyczami technologicznymi.

b) Zapobieganie i zwalczanie afrykańskiego pomoru świń.

Powyższe priorytetowe kierunki rozwoju rolnictwa zostały uzgodnione i uwzględnione w Programie działalności na 2017 rok w wyniku przeprowadzonych konsultacji z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W obu przypadkach samorząd województwa deklaruje wsparcie i ścisłą współpracę na rzecz poprawy jakości produkcji rolnej w naszym województwie. W ramach realizacji zamierzonych kierunków działania planuje się zorganizowanie i przeprowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich, udzielanie porad i informacji, napisanie artykułów oraz zamieszczanie informacji na stronie internetowej KPODR.

2.3 Priorytety działalności doradczej KPODR:

- a) Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim.
- b) Podnoszenie poziomu zarządzania gospodarstwem rolnym.
- c) Wielofunkcyjny, zrównowagony rozwój obszarów wiejskich.
- d) Promowanie postępu biologicznego i technologicznego w produkcji rolniczej.

3. Etapy przygotowania programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie

Krok 1

Dyskusje na temat priorytetów KPODR podczas spotkań kierowników i pracowników. Początki planowania – oddolne pozyskiwanie informacji od rolników i innych odbiorców usług co do ich oczekiwań oraz od doradców w zakresie ich dotychczasowych doświadczeń we wdrażaniu Programu na rok 2016. Analiza ankiet oceny szkolenia z zakresu tematyki potrzeb szkoleniowych.

Krok 2

Przedstawienie priorytetów działalności doradczej określonych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, kierunków priorytetowych rozwoju rolnictwa w ramach Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego i priorytetów działalności doradczej KPODR do Programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie na 2017r.

Krok 3

Spotkanie kierowników Powiatowych Zespołów Doradztwa Rolniczego (PZDR) oraz kierowników działów merytorycznych – omówienie zasad planowania.

Krok 4

Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego planują zadania na 2017 rok uwzględniając je dla każdego z doradców oraz planują udział specjalistów z Ośrodka i ekspertów zewnętrznych w realizacji zadań.

Krok 5

Działy merytoryczne otrzymują informacje na temat zadań zaplanowanych przez Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego. Na tej podstawie budują własne zadania działu, uwzględniające oczekiwania PZDR, rolników oraz planowane zadania przez specjalistów.

Krok 6

Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw dokonuje połączenia poszczególnych elementów Programu, uzgadnia pomiędzy działami miejsce i sposób realizacji zadań o zbliżonym charakterze. Program zostaje uzupełniony o charakterystykę ośrodka oraz zakres i metodykę procesu planowania.

Krok 7

Dyrektor po uwzględnieniu uwag przyjmuje projekt Programu na rok 2017 i decyduje o jego przedłożeniu do zaopiniowania Radzie Społecznej Doradztwa Rolniczego i zatwierdzenia przez Ministra.

C. Działalność merytoryczna

Wstęp

Działalność KPODR w 2017 roku w głównej mierze ukierunkowana będzie na wprowadzanie innowacji rolniczych. Zarówno Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, jak i pozostałe programy operacyjne oraz ogólna retoryka działań rozwojowych, odnosi się do innowacyjności i innowacji. Odkąd Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego (KPODR) stał się regionalnym ogniwem ogólnopolskiej Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich realizuje szereg zadań w tym aktywne wspieranie tworzenia tzw. grup operacyjnych na rzecz innowacji, których finansowanie przewidziane jest z PROW 2014-2020.

Doświadczenia ostatnich lat pokazują, że aplikowanie o środki z nowego PROW 2014-2020 stanowi poważne wyzwanie dla rolników. Wobec spodziewanego znacznego przyspieszenia w zakresie ogłaszanych naborów, w 2017 roku niezbędne będzie prowadzenie działań informacyjnych, szkoleniowych i doradczych w tym zakresie.

W 2015 i 2016 roku KPODR w Minikowie podjął szereg starań w zakresie nowoczesnego doradztwa technologicznego poprzez tzw. wspomaganie decyzji rolnika oraz monitoring agrofagów. Bazą dla tego doradztwa są zakupione i zainstalowane w każdym powiecie zautomatyzowane stacje pomiarowe, które wysyłając informacje na centralny serwer umożliwią tworzenie tzw. modeli chorobowych czy śledzenie posuch rolniczych. Rolnicy wykazują coraz większe zainteresowanie tego typu doradztwem i na 2017 rok planowane jest rozwijanie kompleksowego systemu wspólnie z naukowcami z uczelni wyższych, instytutów naukowych oraz Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie.

Ważnym wydarzeniem łączącym tematykę technologiczną, innowacyjną i wręcz polityki unijne będzie w 2017 roku druga edycja Międzynarodowego Dnia Rzepaku. Podobnie jak w 2016 roku poza producentami rzepaku z województwa kujawsko-pomorskiego i innych regionów wezmą w niej udział przedstawiciele najważniejszych europejskich stowarzyszeń producentów rzepaku (swoją udział potwierdzili w momencie opracowania programu przedstawiciele związków producentów z sześciu państw Unii Europejskiej). Tematem wiodącym edycji 2017 będzie wykorzystanie rzepaku i innych roślin w perspektywie białka dla zwierząt.

Wiele uwagi w nowej perspektywie finansowej poświęca się również rozwojowi przedsiębiorczości, tworzeniu nowych miejsc pracy oraz przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu. KPODR w Minikowie pełniąc funkcję instytucji otoczenia biznesu (IOB) planuje również w 2017 roku realizować systematyczne wsparcie dla istniejących i potencjalnych przedsiębiorców.

Ważnym źródłem finansowania tych działań będą lokalne grupy działania, które w województwie kujawsko-pomorskim będą realizowały działania w ramach tzw. Rozwoju Kierowanego przez Lokalną Społeczność (RLKS). KPODR planuje włączyć się we wdrażanie lokalnych strategii rozwoju na terenie całego województwa.

Poza rozwojem rolnictwa istotną kwestią od kilkunastu lat, a w działaniach KPODR od 2008 roku jest kompleksowe wsparcie jakiego udzielają doradcy ds. reorientacji zawodowej tym rolnikom i członkom ich rodzin, którzy nie mogą już utrzymać się wyłącznie z produkcji rolnej. Reorientacja

zawodowa rolników i mieszkańców wsi oraz wspieranie przedsiębiorczości muszą podążać za potrzebami zagospodarowania siły roboczej i innych zasobów, które nie będą już wykorzystywane w rolnictwie. Szczególnym przykładem reorientacji rolników a jednocześnie innowacji społecznej na obszarach wiejskich będzie w 2017 roku realizacja projektu „Zielona opieka – rozwój gospodarstw opiekuńczych” finansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020.

Poza wymienionymi przykładami aktywności, KPODR w Minikowie planuje zrealizować działania we wszystkich obszarach wskazywanych przez rolników i innych klientów Ośrodka, jak i Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz inne instytucje partnerskie.

C.1. Zadania nieodpłatne

Kujawsko-pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w 2017 roku będzie głównie udzielał wszechstronnej pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w celu zwiększenia dochodów z gospodarstwa i działalności pozarolniczej, jak również w celu poprawy warunków życia rodzin wiejskich.

Praca doradcza będzie skoncentrowana na upowszechnianiu informacji technologicznych w produkcji rolniczej i osiągnięć nauk rolniczych.

Kolejny okres programowania wynikający ze zmian Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2014-2020 wymagać będzie od doradztwa przekazania rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich niezbędnej wiedzy na wsparcie rozwoju obszarów wiejskich.

Działalność doradcza, informacyjna i upowszechnieniowa zaplanowana w poszczególnych zadaniach będzie realizowana poprzez organizowanie i prowadzenie konferencji i szkoleń, pokazów, demonstracji, poprzez udzielanie informacji, porad, pomocy w opracowaniu dokumentacji zgodnie z zapotrzebowaniem ze strony rolników i mieszkańców wsi, jak również upowszechnianie treści doradczych poprzez wydawnictwa (ulotki, broszury, prasa) czy audycję RTV oraz podczas imprez wystawienniczo-targowych i okolicznościowych organizowanych zarówno przez Ośrodek jak i inne instytucje. Wszystkie powyższe działania odnoszą się do zapotrzebowania ze strony rolników, mieszkańców wsi, władz samorządowych wojewódzkich i gminnych, związków rolników, szkół i uczelni rolniczych oraz innych instytucji działających na rzecz rolnictwa i rozwoju wsi.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego będzie realizował zadania uwzględniając priorytety działalności doradczej określone przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jak również określone w ramach Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz wypracowane przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego.

I. Priorytety działalności doradczej określone przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi będą realizowane poprzez poniższe działania.

1. Upowszechnianie wiedzy i informacji na temat zapobiegania i zwalczania ASF, z uwzględnieniem bioasekuracji:

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - 119 szkoleń nt. „Jak zabezpieczyć swoją chlewnię w obliczu zagrożenia ASF w Polsce” oraz „Zasady bioasekuracji, kwarantanny i ochrony stad trzody chlewnej” (tab.2 - Z.1.B.6),

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej – 726 informacji, 3 informacje na stronę internetową KPODR oraz 4 artykuły w miesięczniku „Wieś Kujawsko-Pomorska” w tematyce bioasekuracji w gospodarstwie rolnym (tab.4 - Z.2.B.6).

2. Doradztwo i upowszechnianie wiedzy na temat systemów wsparcia bezpośredniego na lata 2015-2020, w tym zmian wprowadzanych ze skutkiem od 2017 roku:

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – 81 szkoleń nt. „Zasady wypełniania wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich na rok 2017 oraz realizacja wymogu zazielenienia” (tab.2 - Z.1.G.1),

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej – 3987 informacji, informacja na stronę internetową KPODR oraz artykuł w miesięczniku „Wieś Kujawsko-Pomorska” z zakresu płatności bezpośrednich (tab.4 - Z.2.G.1),

- Zadanie 4. Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych – 2700 porad w zakresie płatności bezpośrednich (tab.8 - Z.4.I.1).

3. Wsparcie wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020:

a) upowszechnienie wiedzy na temat PROW 2014-2020

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - 122 szkolenia z zakresu wdrażania działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich takich jak: Modernizacja gospodarstw rolnych, Premia dla młodych rolników, Rozwój usług rolniczych, Program LEADER, Działania rolnośrodowiskowo-klimatyczne oraz wsparcie inwestycyjne w zakresie przetwórstwa, wsparcie na rozpoczęcie lub rozwój działalności gospodarczej (tab.2 - Z.1.G.2, Z.1.E.5, Z.1.N.3),

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej – 5139 informacji, 8 informacji na stronę internetową KPODR oraz 11 artykułów w miesięczniku „Wieś Kujawsko-Pomorska”, z zakresu wdrażania działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich takich jak: Modernizacja gospodarstw rolnych, Premia dla młodych rolników, Rozwój usług rolniczych, Program LEADER, Działania rolnośrodowiskowo-klimatyczne oraz wsparcie inwestycyjne w zakresie przetwórstwa, wsparcie na rozpoczęcie lub rozwój działalności gospodarczej (tab.4 - Z.2.G.2, Z.2.E.5, Z.2.N.3);

b) pomoc rolnikom w ubieganiu się o środki finansowe z PROW

- Zadanie 4. Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych – 1896 porad, 490 działań dotyczących pomocy w wypełnianiu dokumentacji

z zakresu wdrażania działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich takich jak: Modernizacja gospodarstw rolnych, Premia dla młodych rolników, Rozwój usług rolniczych (tab.8 – Z.4.I.2, Z.4.II.2),

- Zadanie 10. Współdziałanie w realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych – 1623 porady z zakresu realizacji Działań rolnośrodowiskowo-klimatycznych i Programów rolnośrodowiskowych (tab.23 - Z.10.N.3).

4. Promowanie działań prośrodowiskowych i przeciwdziałających zmianom klimatu:

a) wsparcie wdrażania zasad integrowanej ochrony roślin

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – 13 szkoleń z zakresu integrowanej produkcji roślin oraz ochrony roślin z tematów: „Integrowana produkcja – roślin warzywniczych”, „Integrowana produkcja – roślin rolniczych”, „Integrowana ochrona roślin rolniczych z uwzględnieniem zbóż, rzepaku ozimego”, „Integrowana ochrona zbóż ozimych (pszenica, pszenżyto)” i „Integrowana ochrona roślin rolniczych” (tab.2 - Z.1.K.1, Z.1.K.2),

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - 547 informacji, zamieszczenie informacji na stronie internetowej KPODR z zakresu integrowanej produkcji roślin oraz ochrony roślin (tab.4 - Z.2.K.1, Z.2.K.2);

b) upowszechnianie zasad prawidłowej gospodarki nawozowej, w tym propagowanie

zasadności badania gleb i ich wapnowania oraz prawa wodnego i dyrektywy azotanowej

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – 45 szkoleń stacjonarnych, 2 szkolenia wyjazdowe i 1 konferencja na następujące tematy: nt. „Nawozy nowej generacji w uprawach rolniczych”, „Innowacyjne rozwiązania w nawożeniu zbóż na różnych glebach w zależności od warunków wilgotnościowych”, „Poprawa jakości gleb poprzez zmianę pH”, „Obszary Szczególnie Narazone w świetle nowych przepisów prawnych”, „Produkcja rolna na terenach objętych programem działań na OSN – obowiązki i wymogi dla rolników”, „Dyrektywa Azotanowa w świetle „Ustawy Prawo Wodne”, „Ochrona wód płynących i podziemnych przed zanieczyszczeniem azotem pochodzenia rolniczego (Wymogi Dyrektywy Wodnej i Dyrektywy Azotanowej)”, „Wpływ postępu biologicznego i nawożenia na plonowanie kukurydzy w warunkach gospodarstwa rolnego”, „Nawożenie strategicznym czynnikiem wspomagającym uprawę” (tab. 2 - Z.1.A.1, Z.1.B.1, Z.1.N.1, Z.1.N.2),

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej – informacje w ramach nowych rozwiązań w produkcji roślinnej, technologii produkcji roślinnej, nawożenia na OSN, objętych Dyrektywą Azotanową i Wodną, materiały konferencyjne nt. „Nawożenie strategicznym czynnikiem wspomagającym uprawę”, ulotka nt. „Program działań mających na celu ograniczenie odpływu azotanów ze źródeł rolniczych” (tab.4 - Z.2.A.1, Z.2.B.1, Z.2.N.1, Z.2.N.2),

- Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska- porady w ramach nowych rozwiązań w produkcji roślinnej, technologii produkcji

roślinnej, 5 demonstracji dotyczących poprawy jakości gleb poprzez zmianę pH, nawożenia nawozem organiczno-mineralnym OrCal w uprawach zbóż, w tym kukurydzy, marchwi oraz jego wpływ na pH gleby, upowszechnianie zagadnień związanych z nawożeniem podczas imprez wystawienniczo-targowych np.: „Dni Otwartych Drzwi” – Targi Ogólnorolne, Kujawsko-Pomorskie Dni Pola – Targi Regionalne, Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe „AGRO-TECH” (tab.15 - Z.7.A.1, Z.7.B.1),

- Zadanie 10. Współdziałanie w realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych – 743 porady dotyczące gospodarowania na obszarach objętych Dyrektywą Azotanową i Wodną (tab.23 - Z.10.N.1, Z.10.N.2);

c) upowszechnianie informacji na temat odnawialnych źródeł energii

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – konferencja Forum Energetyki Odnawialnej, 7 szkoleń nt. „Kolektory słoneczne, fotowoltaika jako samowystarczalne źródło energii w gospodarstwie”, „Wykorzystanie pomp ciepła w gospodarstwie rolnym” oraz „Zasady uprawy wieloletnich roślin energetycznych w gospodarstwie rolnym” (tab.2 - Z.1.K.5),

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej- 317 informacji z zakresu możliwości skorzystania z dofinansowania do fotowoltaiki, możliwość zwrotu inwestycji, wielkość i moc instalacji fotowoltaicznych, regulacje pomiędzy energetyką a producentem (gospodarstwem), magazynowanie prądu, uprawa roślin energetycznych na cele energetyczne, mikrobiogazownie, produkcja peletu, produkcja brykietu, wykorzystanie nadwyżki słomy w gospodarstwie, materiały konferencyjne - broszura na potrzeby Forum Energetyki Odnawialnej, 8 materiałów informacyjnych na stronę internetową KPODR (tab.Z.2.K.4, Z.2.K.5);

d) zwiększanie udziału roślin wysokobiałkowych w strukturze zasiewów oraz zwiększanie ich wykorzystania w przemyśle paszowym

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – 10 szkoleń nt. „Uprawa roślin bobowatych”, „Miejsce roślin bobowatych w uprawie głównej, w poplonach i międzyplonach”, „Zalety roślin bobowatych drobnonasiennych i ich uprawa” (tab.2 - Z.1.B.2),

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej – informacje w ramach: doboru odmian, uprawy i wykorzystaniu na cele paszowe roślin bobowatych (tab.4 - Z.2.A.1, Z.2.B.1, Z.2.B.2),

Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska – porady w ramach: doboru odmian, uprawy i wykorzystaniu na cele paszowe roślin bobowatych, poletka demonstracyjne odmian roślin bobowatych (tab.15 - Z.7.A.1, Z.7.B.1, Z.7.B.2);

e) wsparcie rolnictwa ekologicznego

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – konferencja nt. „Perspektywy dla rolnictwa ekologicznego”, 6 szkoleń nt. „Rolnictwo ekologiczne

a ochrona środowiska”, „Zagadnienia agrotechniczne w rolnictwie ekologicznym”, „Zasady chowu zwierząt w gospodarstwie ekologicznym”, „Rolnictwo ekologiczne w świetle zmian regulacji prawnych” oraz „Zasady rolnictwa ekologicznego” (tab.2 - Z.1.D),

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej – 198 informacji dotyczących przedstawiania gospodarstwa na system produkcji ekologicznej, produkcji metodami ekologicznymi, możliwości sprzedaży produktów ekologicznych i ich oznakowania, 3 informacje na stronę internetową KPODR, broszura „Rola małych przeżuwaczy w gospodarstwie ekologicznym” (tab.4 - Z.2.D),

- Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska – 201 porad w zakresie przedstawiania gospodarstwa na system produkcji ekologicznej, produkcji metodami ekologicznymi, możliwości sprzedaży produktów ekologicznych i ich oznakowania, 2 konkursy: „Poznaję produkt ekologiczny” i „Na najlepsze gospodarstwo ekologiczne” (tab.15 - Z.7.D).

5. Działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i pozarolniczych funkcji wsi:

a) wsparcie rolników w podejmowaniu i rozwoju działalności pozarolniczej

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – konferencja Kujawsko-Pomorskie Forum Turystyki wiejskiej, 20 szkoleń stacjonarnych, 3 szkolenia wyjazdowe dotyczące następujących tematów: „Zakładanie i prowadzenie działalności gospodarczej” oraz „Biznes plan narzędziem podejmowania decyzji w działalności gospodarczej”, „Aktywizacja mieszkańców wsi w zakresie podejmowania działalności gospodarczej”, jak również „Wspólne działanie szansą aktywizacji i integracji lokalnego społeczeństwa”, „Zagroda wiejska jako miejsce realizacji działalności turystycznej”, „Jakość i różnorodność usług agroturystycznych”, „Przepisy prawne w agroturystyce”, „Specjalizacja oferty kluczem do sukcesu”, wyjazdy będą dotyczyły między innymi: „Turystyki uzdrowiskowej – gałąź turystyki województwa kujawsko-pomorskiego”, „Mierzei Wiślanej – dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze wsi” czy „Zatoki Gdańskiej – atrakcje turystyczne, dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze” (tab.2 - Z.1.E.1, Z.1.E.4, Z.1.M.1),

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej – 1257 informacji dotyczących zakładania i prowadzenia działalności pozarolniczej oraz agroturystyki i turystyki wiejskiej, 13 informacji na stronie internetowej KPODR oraz w miesięczniku „Wiś Kujawsko-Pomorska”(tab.4 - Z.2.E.1, Z.2.E.4, Z.2.M.1),

- Zadanie 9. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku - porady dotyczące zakładania i prowadzenia działalności pozarolniczej oraz agroturystyki i turystyki wiejskiej, 2 konkursy: „AGRO-wczasy”, „Na najlepsze stoisko LGD”, upowszechnianie i promocja przedsiębiorczości, agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz produktów lokalnych podczas imprezy Targi Turystyczno-Ogrodnicze „Lato na Wsi” (tab.21 - Z.9.E, Z.9.M);

b) informacja i promocja produktów regionalnych i lokalnych oraz systemów jakości

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - 2 szkolenia nt. „System QMP, profesjonalne doradztwo szansą zwiększenia dochodowości produkcji

bydła opasowego”, „Technologia tradycyjnego peklowania i wędzenia mięsa” (tab.2 - Z.1.H.3, Z.1.J.1),

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej 115 informacji z zakresu systemów jakości oraz promocji i sprzedaży produktów lokalnych i regionalnych, 6 informacji na stronę internetową KPODR i w miesięczniku „Wieś Kujawsko-Pomorska” (tab.4 - Z.2.H.3, Z.2.H.4, Z.2.J.1);

c) upowszechnianie wiedzy na temat produkcji żywności na niewielką skalę i wprowadzanie jej na rynek w krótkich łańcuchach dystrybucji, w tym na temat działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, rolniczego handlu detalicznego i sprzedaży bezpośredniej

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - 10 szkoleń nt. „Prowadzenie przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO)”, „Zasady legalnej sprzedaży produktów pierwotnych i przetworzonych”, „Sprzedaż produktów rolnych”, „Od pola do stołu – prezentacja dobrych praktyk” (tab.2 - Z.1.A.3, Z.1.J.2),

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej – 184 informacje dotyczące przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, krótkich łańcuchów dostaw oraz tworzenia sieci współpracy ramach łańcucha żywnościowego, 2 materiały informacyjne na stronę internetową KPODR, 5 artykułów w miesięczniku „Wieś Kujawsko-Pomorska” (tab.4 - Z.2.A.3, Z.2.H.2, Z.2.J.2,);

d) przekazywanie informacji na temat możliwości rozwoju obszarów wiejskich z wykorzystaniem środków z UE

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – 35 szkoleń z obszaru podejmowania działalności pozarolniczej, aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich, Programu LEADER, rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej, gospodarstw edukacyjnych i opiekuńczych (tab.2 - Z.1.E.1, Z.1.E.4, Z.1.E.5, Z.1.M.1, Z.1.M.2, Z.1.M.3),

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - ponad 2000 informacji z zakresu podejmowania działalności pozarolniczej, aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich, Programu LEADER, rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej, gospodarstw edukacyjnych i opiekuńczych oraz promocji wsi, 5 informacji na stronę internetową KPODR, 26 artykułów w miesięczniku „Wieś Kujawsko-Pomorska” (tab.4 - Z.2.E.1, Z.2.E.4, Z.2.E.5, Z.2.M.1, Z.2.M.2, Z.2.M.3, Z.2.M.4),

- Zadanie 4. Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych – porady indywidualne oraz pomoc w sporządzaniu dokumentacji niezbędnej do uzyskania dofinansowania ze środków UE w celu rozpoczęcia działalności wpływającej na rozwój obszarów wiejskich (tab.8 - Z.4.I.2, Z.4.I.3, Z.4.I.5, Z.4.II.2);

e) działalność promocyjna i informacyjna związana z organizowaniem i funkcjonowaniem grup producentów rolnych i ich związków, organizacji producentów i ich zrzeszeń oraz

organizacji międzybranżowych (ze szczególnym uwzględnieniem formy spółdzielczej)

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – 13 szkoleń nt. „Zasad organizowania i funkcjonowania grup producentów rolnych” (tab.2 - Z.1.H.1),

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej – 101 informacji z zasad tworzenia grup producentów, prawodawstwa w zakresie grup, możliwości wykorzystania środków pomocowych przeznaczonych dla grup producentów, broszura pt. „Zasady organizowania i funkcjonowania grup producentów rolnych w ramach PROW 2014-2020”, 4 informacje na stronę internetową KPODR, 5 artykułów w miesięczniku Wieś Kujawsko-Pomorska” (tab.4 - Z.2.H.1).

6. Działania na rzecz bezpieczeństwa żywności:

a) upowszechnianie wiedzy na temat uboju zwierząt z konieczności w celu pozyskania mięsa do spożycia przez ludzi

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej – informacje dotyczące prawnych aspektów uboju zwierząt z konieczności (tab.4 - Z.2.H.4);

b) upowszechnianie wiedzy na temat produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej – informacje dotyczące prawnych aspektów produkcji oraz uboju zwierząt na własny użytek (tab.4 - Z.2.H.4).

7. Upowszechnianie innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich:

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - 3 konferencje nt. „Innowacyjne rozwiązania w zakresie postępu biologicznego i ochrony przed patogenami w agrotechnice ziemniaka”, „Innowacyjne rozwiązania w chlewni”, „Nowoczesne rozwiązania w budynkach dla trzody chlewnej”, 6 szkoleń w ramach nowych rozwiązań w produkcji roślinnej i zwierzęcej np. „Innowacyjne rozwiązania w nawożeniu zbóż na różnych glebach w zależności od warunków wilgotnościowych”, „Strip till i compil w bezorkowej uprawie gleby”, „Innowacyjne rozwiązania w chlewni” (tab.2 - Z.1.H.1, Z.1.A.2),

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej – artykuły w miesięczniku „Wieś Kujawsko Pomorska” oraz Biuletynie internetowym „Aktualności” informacje indywidualne, materiały informacyjne na stronę internetową KPODR,” z zakresu nowych rozwiązań w produkcji roślinnej i zwierzęcej (tab.4 - Z.2.H.1, Z.2.A.2),

- Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska – promocja innowacji podczas imprez wystawienniczo – targowych np. „Dni Otwartych Drzwi” – Targi Ogólnorolne, Kujawsko-Pomorskie Dni Pola – Targi Regionalne, Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe „AGRO-TECH” (tab.15 - Z.7.A.1, Z.7.A.2).

II. Kierunki priorytetowe rozwoju rolnictwa w ramach Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego będą realizowane poprzez poniższe działania.

1. Wdrażanie innowacyjnych rozwiązań wobec konwencjonalnych technologii upraw czy hodowli zwierząt, stwarzających szereg zagrożeń dla zrównoważonego rozwoju i postępu w rolnictwie oraz biologizacja rolnictwa poprzez popularyzację naturalnych procesów zachodzących w przyrodzie, stosowanie biologicznych czynników: ochrony roślin, poprawiających jakość plonów, zwalczających choroby i szkodniki - wspieranych współczesnymi zdobyczami technologicznymi:

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – konferencje i szkolenia dotyczące stosowania nowoczesnych metod agrotechnicznych i hodowlanych, rolnictwa ekologicznego, zasad integrowanej produkcji oraz ochrony roślin, norm i wymagań wzajemnej zgodności (tab.2 - Z.1.A.1, Z.1.A.2, Z.1.B.1, Z.1.B.2, Z.1.B.3, Z.1.B.4, Z.1.D, Z.1.K.1, Z.1.K.2),

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej – informacje indywidualne, informacje na stronę internetową KPODR, artykuły w miesięczniku „Wieś Kujawsko-Pomorska”, Biuletynie internetowym „Aktualności” (tab.4 - Z.1.A.1, Z.1.A.2, Z.1.B.1, Z.1.B.2, Z.1.B.3, Z.1.B.4, Z.1.D, Z.1.K.1, Z.1.K.2),

- Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska - porady, pokazy, demonstracje polowe, promocja podczas imprez wystawienniczo-targowych, konkursy (tab.15 - Z.7.A.1, Z.7.A.2, Z.7.B.1, Z.7.B.2, Z.7.B.3, Z.7.B.4, Z.7.D, Z.7.K.1, Z.7.K.2).

2. Zapobieganie i zwalczanie afrykańskiego pomoru świń:

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - szkolenia nt. „Jak zabezpieczyć swoją chlewnię w obliczu zagrożenia ASF w Polsce” oraz „Zasady bioasekuracji, kwarantanny i ochrony stad trzody chlewnej” (tab.2 - Z.1.B.6),

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej – informacje indywidualne, informacje na stronę internetową KPODR oraz artykuły w miesięczniku „Wieś Kujawsko-Pomorska” w tematyce bioasekuracji w gospodarstwie rolnym, (tab.4 - Z.2.B.6).

III. Priorytety działalności doradczej KPODR będą realizowane poprzez poniższe działania.

1. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim:

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - konferencje i szkolenia z obszarów produkcji roślinnej i zwierzęcej, norm i wymagań wzajemnej zgodności BHP w gospodarstwach, dofinansowania ze środków UE i krajowych, tworzenia i funkcjonowania grup producentów rolnych, owoców i warzyw, systemów bezpieczeństwa żywności, integrowanej produkcji i ochrony roślin, prowadzenia działalności na obszarach szczególnie narażonych azotanami pochodzenia rolniczego (tab.2 - Z.1.A, Z.1.B, Z.1.G, Z.1.H, Z.1.K, Z.1.N),

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - informacje indywidualne, informacje na stronę internetową KPODR, artykuły w miesięczniku „Wieś Kujawsko-Pomorska, Biuletynie internetowym „Aktualności” oraz wydanie broszur w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, norm i wymagań wzajemnej zgodności BHP w gospodarstwach,

dofinansowania ze środków UE i krajowych, tworzenia i funkcjonowania grup producentów rolnych, owoców i warzyw, systemów bezpieczeństwa żywności, integrowanej produkcji i ochrony roślin, prowadzenia działalności na obszarach szczególnie narażonych azotanami pochodzenia rolniczego (tab.4 - Z.2.A, Z.2.B, Z.2.G, Z.2.H, Z.2.K, Z.2.N),

- Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska – porady, pokazy, demonstracje upowszechnieniowe, konkursy, imprezy wystawienniczo-targowe między innymi w zakresie nowych rozwiązań w produkcji roślinnej i zwierzęcej, technologii produkcji, norm i wymagań wzajemnej zgodności, rolnictwa ekologicznego, modernizacji gospodarstw rolnych, bezpieczeństwa żywności, zasad integrowanej produkcji i ochrony roślin (tab.15 - Z.7),

- Zadanie 10. Współdziałanie w realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych - porady z zakresu prowadzenia produkcji na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego, programów rolnośrodowiskowych i działań rolnośrodowiskowo-klimatycznych (tab.23 - Z.10).

2. Podnoszenie poziomu zarządzania gospodarstwem rolnych:

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich – konferencja i szkolenia z zakresu rachunkowości w gospodarstwach rolnych, ubezpieczeń społecznych, możliwości korzystania z dofinansowania inwestycji z funduszy UE i środków krajowych oraz zarządzania gospodarstwem rolnym (tab.2 - Z.1.C, Z.1.G, Z.1.I),

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - informacje indywidualne, informacje na stronę internetową KPODR, artykuły w miesięczniku „Wieś Kujawsko-Pomorska”, Biuletynie internetowym „Aktualności” w zakresie rachunkowości w gospodarstwach rolnych, ubezpieczeń społecznych, możliwości korzystania z dofinansowania inwestycji z funduszy UE i środków krajowych oraz zarządzania gospodarstwem rolnym (tab.4 - Z.2.C, Z.2.G, Z.2.I),

- Zadanie 5. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowej w tym zakresie - monitorowanie i analiza cen środków do produkcji oraz płodów rolnych i ich upowszechnianie na stronach internetowych KPODR, w miesięczniku „Wieś Kujawsko-Pomorska”, Biuletynie internetowym „Aktualności” (tab.10 - Z.5.I),

- Zadanie 11. Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej - porady indywidualne w zakresie rachunkowości w gospodarstwach rolnych, ubezpieczeń społecznych zarządzania gospodarstwem rolnym oraz opracowanie kalkulacje rolnicze (tab.25 - Z.11.C, Z.11.I).

3. Wielofunkcyjny, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich:

- Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich - konferencje i szkolenia w zakresie działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, rozwoju

przedsiębiorczości, unowocześniania wiejskiego gospodarstwa domowego, możliwości korzystania z dofinansowania na rozwój wsi z funduszy UE i środków krajowych, promocji produktów lokalnych i regionalnych, działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i kulinarnego wsi oraz rozwoju agroturystyki, turystyki, promocji wsi poprzez gospodarstwa edukacyjne i opiekuńcze (tab.2 - Z.1.A.3, Z.1.E, Z.1.F, Z.1.G, Z.1.H, Z.1.J, Z.1.L, Z.1.M),

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - informacje indywidualne, informacje na stronę internetową KPODR, artykuły w miesięczniku „Wieś Kujawsko-Pomorska”, Biuletynie internetowym „Aktualności” w zakresie działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, rozwoju przedsiębiorczości, unowocześniania wiejskiego gospodarstwa domowego, możliwości korzystania z dofinansowania na rozwój wsi z funduszy UE i środków krajowych, promocji produktów lokalnych i regionalnych, działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i kulinarnego wsi oraz rozwoju agroturystyki, turystyki, promocji wsi poprzez gospodarstwa edukacyjne i opiekuńcze (tab.4 - Z.2.A.3, Z.2.E, Z.2.F, Z.2.G, Z.2.H, Z.2.J, Z.2.L, Z.2.M),

- Zadanie 8. Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego zarządzania gospodarstwa rolnego – porady, konkursy, imprezy wystawienniczo - targowe w zakresie unowocześniania wiejskiego gospodarstwa wiejskiego oraz działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego, kulinarnego i przyrodniczego wsi (tab.18 - Z.8.F, Z.8.L),

- Zadanie 9. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku – porady, konkursy, impreza wystawienniczo-targowa w zakresie rozwoju przedsiębiorczości i aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich, rozwoju agroturystyki, turystyki, promocji wsi poprzez gospodarstwa edukacyjne i opiekuńcze (tab.21 - Z.9.E, Z.9.M).

4. Promowanie postępu biologicznego i technologicznego w produkcji rolniczej:

- Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej - broszury, ulotki, materiały informacyjne na stronę internetową KPODR, artykuły w miesięczniku „Wieś Kujawsko-Pomorska”, Biuletynie internetowym „Aktualności” w zakresie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowli oraz przetwórstwa rolno-spożywczego (tab.4 – Z.2.A),

- Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska – pokazy, demonstracje upowszechnieniowe, konkursy, Olimpiada Wiedzy Rolniczej, imprezy wystawienniczo-targowe w zakresie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowli oraz przetwórstwa rolno-spożywczego (tab.15 - Z.7.A).

Zadanie 1.

Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich

Wdrażanie zadania „Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich” polegać będzie na prowadzeniu działalności szkoleniowej obejmującej szkolenia stacjonarne, szkolenia wyjazdowe i konferencje. Ich tematyka będzie zróżnicowana, planowana zgodnie z sugestiami i oczekiwaniami rolników oraz innych mieszkańców obszarów wiejskich.

Planuje się zorganizowanie 910 szkoleń stacjonarnych, 87 szkoleń wyjazdowych oraz 26 konferencji. Łącznie w działalności szkoleniowej zaplanowano udział 21872 uczestników. Tematyka i liczba wszystkich form szkoleniowych przedstawiona jest w tabelach poniżej.

Z.1.A Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze

W zakresie stosowania nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze będą realizowane szkolenia i konferencje w ramach nowych rozwiązań w produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz prowadzenia przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO).

Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej (Z.1.A.1) obejmować będą zarówno szkolenia jak i konferencje. Ich tematyka dotyczyć będzie wprowadzania innowacyjnych rozwiązań w uprawie roślin rolniczych, sadowniczych i ogrodniczych. Zaplanowano konferencję „Forum Nasionne”, podczas której omówione zostaną odmiany roślin zbożowych i roślin bobowatych rekomendowane dla województwa kujawsko-pomorskiego. W drugim kwartale 2017 roku odbędzie się międzynarodowa konferencja „EURORZEPAK 2017”, gdzie obok polskich rolników, doradców i przedstawicieli nauki swoją obecność zapowiedzieli przedstawiciele różnych zrzeszeń oraz federacji skupiających plantatorów rzepaku w Unii Europejskiej. Zakres tematyczny imprezy obejmować będzie kwestie ochrony rzepaku oraz wykorzystanie śruty rzepakowej w żywieniu zwierząt gospodarskich jako alternatywę dla śruty sojowej. Druga konferencja dotycząca uprawy rzepaku będzie nt. „Rzepak – nowe rozwiązania w uprawie”. Szczególnie plantatorzy chcą wprowadzać bezorkowy system uprawy. Preferowany przez rolników jest pasowy siew rzepaku. W zakresie uprawy i ochrony roślin będą zorganizowane konferencje pt. „Nawożenie strategicznym czynnikiem wspomagającym uprawę” oraz „Innowacyjne rozwiązania w zakresie postępu biologicznego i ochrony przed patogenami w agrotechnice ziemniaka”.

Celem szkoleń stacjonarnych i wyjazdowych będzie przekazanie najnowszych osiągnięć nauki w zakresie postępu biologicznego oraz nowych agrotechnicznych rozwiązań w zakresie nawożenia i uprawy zbóż oraz ochrony ziemniaka. Zaplanowano wiele spotkań poświęconych stosowaniu nawożenia jako czynnika wspomagającego uprawę. Zaprezentowane zostaną nowości na rynku nawozów oraz omówione skuteczne sposoby regulacji pH gleby. Do tematów poruszanych na spotkaniach z rolnikami będą takie jak: „Nawozy nowej generacji w uprawach rolniczych”, „Innowacyjne rozwiązania w zakresie nawożenia zbóż na różnych glebach w zależności od warunków wilgotnościowych”, „Nowe odmiany zbóż zalecane dla województwa kujawsko-pomorskiego i zasady przyznawania dopłat do materiału siewnego”, „Nowe odmiany zbóż ozimych i jarych o podwyższonej odporności na suszę i patogeny”, Postęp biologiczny w zakresie zbóż – nowości odmianowe pszenic, pszenżyta, żyta i jęczmienia”, „Uproszczona technika uprawy roślin rolniczych z uwzględnieniem strip-till”, „Nauka i precyzja w czasie żniw – symulator kombajnu”, „Rolnictwo precyzyjne, wykorzystanie najnowszej technologii w gospodarstwie” i inne.

Sadownicy będą mieli możliwość skorzystania z kilku szkoleń i konferencji. „Aspekty technologiczne upraw sadowniczych” to konferencja, która odbywa się cyklicznie z początkiem stycznia w Pieczyskach. Na niej obok tematów związanych z podsumowaniem minionego sezonu

i prognozy na 2017, zaprezentowane będą nowości dotyczące technologii upraw sadowniczych. Podsumowaniem okresu produkcyjnego będzie konferencja „VIII Zjazd Sadowników Województwa Kujawsko-Pomorskiego”, na której omówione zostanie funkcjonowanie gospodarstw w nowych realiach ekonomiczno-politycznych. Szkolenia będą głównie dotyczyły ochrony przed chorobami i szkodnikami roślin sadowniczych.

W ramach nowych rozwiązań w produkcji zwierzęcej (Z.1.A.2) będą zorganizowane szkolenia stacjonarne i wyjazdowe oraz konferencje. Ich tematyka dotyczyć będzie wprowadzania nowoczesnych rozwiązań technologicznych w produkcji bydła mięsnego i bydła mlecznego, trzody chlewnej, koni, drobiu oraz zwierząt futerkowych. Dzięki nowej technologii żywienia, doju i utrzymania bydła wzrasta produkcja mleka od jednej krowy i tym samym opłacalność hodowli. Hodowcy są zainteresowani nowymi technologiami, które usprawniają produkcję mleka i pozwalają jednocześnie być bardziej konkurencyjnym na rynku mleka. Uczestnicy konferencji nt. „Innowacje w produkcji mleka” oraz „Nowoczesnych technologii w produkcji bydła mlecznego” i „Nowoczesnych technologii w produkcji bydła mięsnego” zostaną zapoznani ze światowymi trendami w produkcji mleka oraz żywca wołowego, z zasadami prawidłowego żywienia krów i zdrowia zwierząt. Hodowcą zostaną również przedstawione światowe prognozy w produkcji mleka, wołowiny oraz sytuacji Polski na rynku mleka i wołowiny.

Zasady prawidłowego żywienia w poszczególnych grupach technologicznych bydła, zapotrzebowanie pokarmowe krów oraz charakterystyka pasz najczęściej stosowanych w żywieniu bydła będą omawiane na szkoleniach stacjonarnych w ramach tematów między innymi takich jak: „Nowe kierunki w hodowli bydła mlecznego” i „Nowe kierunki w hodowli bydła mięsnego”.

Natomiast dla producentów trzody chlewnej tematyka szkoleń i konferencji dotyczyć będzie innowacyjnych rozwiązań w budynkach inwentarskich. Szkolenia nt. „Innowacyjne rozwiązania w chlewni” mają na celu wychwycenie najbardziej korzystnych rozwiązań, nie tylko pod względem ekonomicznym, ale głównie pod kątem dobrostanu zwierząt. W 2017 roku zostaną zorganizowane konferencje dla producentów trzody chlewnej nt. „Nowoczesne rozwiązania w budynkach dla trzody chlewnej” i „Innowacyjnych rozwiązań w chlewni”, na których zostaną przedstawione innowacyjne rozwiązania związane z utrzymaniem poszczególnych grup technologicznych świń, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rozwiązania dotyczące bioasekuracji obiektów w aspekcie zagrożenia ASF. Hodowcy będą mogli uczestniczyć w Targach Ferma Trzody Chlewnej, gdzie zapoznają się z nowymi rozwiązaniami w hodowli.

Hodowcy koni będą mieli możliwość poszerzenia swojej wiedzy z zakresu zapobiegania chorobom koni na szkoleniu pt. „Profilaktyka u koni – nowe rozwiązania na stare problemy” oraz na konferencji nt. „Naturalnie dla koni – elementy ziołolecznictwa, hirudoterapii, ozonoterapii”.

„Nowoczesne rozwiązania w hodowli drobiu grzebiącego” to konferencja cykliczna, gdzie przedstawiciele z wielu środowisk i branży drobiarskiej mają okazję omówić sprawy bieżące, aktualności oraz najnowsze technologie i nowe rozwiązania w produkcji drobiu grzebiącego. Tematy poruszane na konferencji dotyczą nowoczesnych technologii i aktualności związanych z branżą drobiarską. Oprócz hodowców w konferencji uczestniczą pracownicy naukowcy, lekarze weterynarii oraz przedstawiciele firm obsługujących drobiarstwo. W tym samym temacie będzie również zorganizowane i przeprowadzone szkolenie stacjonarne.

Natomiast hodowcy królików będą mogli uczestniczyć w szkoleniu nt. „Nowoczesne rozwiązania w hodowli królików”, gdzie zostanie omówiony odchów i tucz przy zachowaniu odpowiedniego dobrostanu zwierząt, aby uzyskać wartościowy materiał rzeźny i hodowlanych.

Z zakresu prowadzenia przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (Z.1.A.3) zaplanowano przeprowadzenie szkoleń, które umożliwią zapoznanie się z nowymi warunkami Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków uznania działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej weszło w życie z dniem 1 czerwca 2016r. Rozporządzenie to wprowadziło szereg zmian do wcześniej istniejącego rozporządzenia z 2010 roku, tym samym dając dodatkowe ułatwienia dla podmiotów prowadzących taką działalność.

Z.1.B Rozwiązanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych

W ramach powyższej tematyki będą zorganizowane konferencje i szkolenia z zakresu poprawy stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego gospodarstw rolnych, technologii produkcji roślinnej i zwierzęcej, bioasekuracji, norm i wymogów wzajemnej zgodności oraz bhp w gospodarstwie.

W obszarze technologii produkcji roślinnej (Z.1.B.1) będą poruszane tematy suszy, uprawy, nawożenia i ochrony roślin uprawnych, sadowniczych i warzyw. „Problem suszy w województwie kujawsko – pomorskim” to konferencja, na której zostanie poruszony temat deficytu wody, który jest bezpośrednią przyczyną obniżki plonów w województwie kujawsko-pomorskim. Przedstawione zostaną propozycje różnych rozwiązań agrotechnicznych i pomocnych w uprawach rolniczych. W ochronie wód przed zanieczyszczeniami z produkcji rolniczej duże znaczenie mają agrotechnika i kształtowanie krajobrazu rolniczego. Właściwe techniki aplikacji nawozów, stosowanie międzypolnów czy ochronnej okrywy roślinnej mogą znacząco przyczynić się, z jednej strony do zatrzymania wody w środowisku, z drugiej do utrzymania jej w odpowiedniej czystości. Istotne znaczenie będzie miała także rozbudowa małych zbiorników retencyjnych. Zagadnienia te będą przekazywane podczas szkoleń i spotkań rolniczych.

Szkolenie „Podwyższanie żyzności gleby poprzez stosowanie mieszanek poplonowych” organizowane będzie na poletkach demonstracyjnych firmy DSV, założonych w Chrzastowie na polach doświadczalnych Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian. Założone na polu poletka doświadczalne mają na celu pokazanie, jak skład mieszanki międzyplonu wpływa na stan fitosanitarny gleby, a co się z tym wiąże na jej żyzność i jakość stanowiska dla rośliny następczej. Szkolenie „Co w polu piszczy?” organizowane jest corocznie przy współudziale Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Chrzastowie oraz firm nasiennych i chemicznych. Szkolenie jest połączeniem wykładów i praktyki. Wyjście na plantacje zbóż i rzepaku ma na celu pokazanie jakie szkody mogą wyrządzić agrofagi występujące na roślinach oraz omówienie problemów występujących w całym okresie przebywania roślin na polu, jak susza czy złe warunki zimowania. Tematyka planowanych szkoleń stacjonarnych dotyczyć będzie głównie uprawy i ochrony roślin uprawnych, między innymi nt. „Podwyższenie żyzności gleby poprzez stosowanie mieszanek poplonowych”, Zabiegi agrotechniczne zapobiegające negatywnym skutkom suszy w uprawach”,

„Ocena stanu plantacji roślin uprawnych”, „System wspomagania podejmowania decyzji NegFry w uprawie ziemniaka w praktyce”, „Uciążliwe chwasty w produkcji roślinnej”, „Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi w uprawie buraka cukrowego”, „Uprawa kukurydzy na kiszonkę i ziarno”, „Uprawa roślin bobowatych”, „Ochrona zbóż przed chorobami grzybowymi”, „Choroby ograniczające plony w produkcji zbóż i rzepaku”, „Szkodniki zagrożeniem dla uprawy rzepaku ozimego”, czy „Zalety roślin bobowatych drobnonasiennych ich uprawa”.

Podobnie jak w latach ubiegłych producenci cebuli, warzyw kapustnych i pomidorów dla przetwórstwa będą mieli możliwość uczestniczenia w szkoleniach, których główna tematyka związana jest z nawożeniem, zwalczaniem chwastów, ochroną przed szkodnikami i chorobami np.: „Ochrona przed chorobami i nawożenie pomidorów gruntowych”, „Ochrona warzyw kapustnych przed chorobami i szkodnikami”, „Ochrona cebuli przed chwastami, chorobami i szkodnikami” oraz „Metody stosowane w procesie dojrzewania owoców pomidora”.

Na poletkach doświadczalnych odmianowych oraz poletkach demonstracyjnych producenci rolni będą mieli możliwość porównania odmian roślin uprawnych, zaobserwowania różnic na doświadczeniach herbicydowych, czy pod okiem fachowców nauki rozpoznawania objawów chorobowych i oznak żerowania szkodników w uprawach zbożowych.

W 2017 roku Ośrodek będzie współorganizatorem IV Forum Gazety Pomorskiej. W tej cyklicznej imprezie uczestnikami będą rolnicy i przedsiębiorcy rolni, przedstawiciele nauki, członkowie organizacji branżowych, doradcy oraz przedstawiciele firm działających na rzecz rolnictwa. Podczas Forum odbędą się panele tematyczne z obszaru produkcji roślinnej, zwierzęcej oraz przetwórstwa. Planowana jest również debata z udziałem obecnego kierownictwa resortu rolnictwa i byłych ministrów rolnictwa. Forum kończy gala wręczania nagród w plebiscycie „Nasz Sołtys” i „Rolnik Roku”.

Natomiast w obszarze technologii produkcji zwierzęcej (Z.1.B.2) będzie dominowała tematyka żywienia zwierząt, rozrodu oraz profilaktyki chorób. Zaplanowano zorganizowanie szkoleń stacjonarnych i wyjazdowych oraz konferencje. Tematyka konferencji dotyczyć będzie warunków chowu i hodowli drobiu wodnego - „Aktualne tendencje w hodowli i chowie drobiu wodnego” oraz celowości stosowania pożytecznych mikroorganizmów (ProBioEmów) w gospodarstwie rolnym, a także ich znaczenie dla poprawy warunków mikroklimatycznych w budynkach inwentarskich – „Gospodarstwo ProBio Ekonomiczne drogą do zrównoważonego rolnictwa”. Pszczelarze będą mogli uczestniczyć w organizowanym „XXV FORUM PSZCZELARZY”. Konferencji towarzyszą targi z produktami pszczelimi i sprzętem do pasieki. „Kujawsko-Pomorskie Seminarium Hodowców Szynszyli” to konferencja, w której uczestniczą specjaliści z Instytutu Zootechniki oraz hodowcy z całej Polski zajmujący się hodowlą szynszyli. Wydarzenie połączone jest z pokazem prawidłowego przygotowywania skór do sprzedaży.

Tematyka szkoleń dotyczyć będzie technologii chowu zwierząt gospodarskich, żywienia zwierząt i organizacji bazy paszowej. Produkcja kiszonek w województwie kujawsko-pomorskim jest powszechna. Hodowcy byłą są zainteresowani stałym podnoszeniem jakości swojej kiszonki oraz minimalizacją strat. Dla nich zorganizowane zostaną szkolenia nt. „Efektywne zakiszanie soczystych pasz objętościowych” oraz „ABC zakiszania pasz”. Większość szkoleń dotyczyć będzie identyfikacji i rejestracji zwierząt, prowadzenia gospodarki pasiecznej, żywienia bydła mięsnego i trzody chlewnej

np. „Identyfikacja i rejestracja zwierząt”, „Zanim wezwiesz weterynarza – symptomy objawów chorobowych u trzody chlewnej”, „Wpływ żywienia na płodność i plenność loch oraz kondycję prosiąt”, „Błędy w żywieniu trzody chlewnej”, „Efektywne żywienie bydła mięsnego – podstawą do uzyskania zysku”, „Opłacalność produkcji bydła mięsnego”, „Technologia chowu bydła mlecznego z uwzględnieniem prawidłowego żywienia”, „Odchów cieląt i jałówek ras mlecznych”.

„Aktualne systemy bonitacji i oceny użytkowości koni” to tytuł szkolenia, którego celem jest zapoznanie hodowców z systemami bonitacji koni, ponieważ konsekwencją niskiej oceny bonitacyjnej konia jest wykluczenie go z dalszej hodowli.

„Przyzagrodowy chów gęsi” - to cykl szkoleń odbywających się co roku, mających na celu promowanie i upowszechnianie wiedzy technologicznej dotyczącej chowu gęsi w warunkach przyzagrodowych, dających szansę na dodatkowe źródło dochodów w gospodarstwie.

W związku z dużym zainteresowaniem gospodarką pasieczną w województwie kujawsko-pomorskim będą organizowane szkolenia stacjonarne nt. „Wymiana matek pszczelich jako sposób zwiększenia wydajności miodowej”, Pasieka wędrowna i stacjonarna – wady i zalety”, czy „Wpływ zapylaczy na poprawę plonowania roślin owadopylnych”.

W ramach normy i wymagania wzajemnej zgodności (Z.1.B.3) zaplanowano zorganizowanie szkolenia, których tematyka dotyczyć będzie „Wymogów dobrostanu bydła” oraz „Norm i wymagań wzajemnej zgodności w gospodarstwie rolnym”, gdzie poza omówieniem zakresu wymogów w poszczególnych obszarach będzie przekazana również wiedza jak dostosować gospodarstwo w tym zakresie.

W zakresie poprawy stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego gospodarstw rolnych (Z.1.B.4) będą zorganizowane i przeprowadzone szkolenia stacjonarne pt. „Połowa pojemność wodna gleb i możliwość jej poprawy w warunkach gospodarstwa” oraz szkolenia wyjazdowe „Zapoznanie z trendami w produkcji roślinnej, zwierzęcej i mechanizacji rolnictwa” na targach i wystawach rolniczych.

W zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (Z.1.B.5) zaplanowano szkolenia nt. „Bezpieczeństwa i higieny w gospodarstwie rolnym” oraz „Bezpiecznego stosowania środków ochrony roślin w produkcji roślinnej”.

W obszarze bioasekuracja w gospodarstwie rolnym (Z.1.B.6) zaplanowano zorganizowanie szkoleń dla hodowców i producentów trzody chlewnej. Będą to szkolenia nt. „Jak zabezpieczyć swoją chlewnię w obliczu zagrożenia ASF w Polsce?” oraz „Zasady bioasekuracji, kwarantanny i ochrony stad trzody chlewnej”. Zagrożenie chorobą ASF spowodowało, że temat bioasekuracji jest ważny dla wszystkich gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną.

Z.1.C Rachunkowość w gospodarstwach rolnych

Działalność szkoleniowa z rachunkowości w gospodarstwach rolnych będzie obejmowała takie zagadnienia jak rachunkowość rolna i podatkowa oraz ubezpieczenia społeczne rolników.

Szkolenia z rachunkowości rolnej (Z.1.C.1) będą dotyczyły: „Zasad prowadzenia rachunkowości w gospodarstwie rolnym”, „Co to jest i jakie korzyści daje sporządzanie bilansu majątkowego”, „Rachunek wyników – czyli rezultaty działalności rolniczej”, „Przepływy pieniężne – najważniejsze jest utrzymanie płynności finansowej”, „Zasady prowadzenia ewidencji przychodów

i rozchodów dla beneficjentów PROW 2014-2020”. Powyższe tematy mają na celu wsparcie rolników w podejmowaniu decyzji inwestycyjno – organizacyjnych w gospodarstwie.

Zagadnienia rachunkowości podatkowej (Z.1.C.2) będą prezentowane na szkoleniach z następujących tematów: „Podatek od towarów i usług ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień w rolnictwie”, „Podatek VAT w praktyce”, „Zasady rozliczania podatku VAT w rolnictwie”, „Kontrola skarbową – prawa i obowiązki podatnika”. Podczas szkoleń rolnicy zapoznają się z zasadami rozliczania podatku na zasadach ogólnych, czym jest podatek ryczałtowy oraz jak przygotować się do kontroli skarbowej.

Z ubezpieczeń społecznych rolników oraz majątkowych zaplanowano (Z.1.C.3) szkolenia nt. „Jak legalnie zatrudnić pracownika w rolnictwie”.

Z.1.D Rolnictwo ekologiczne

W ramach rolnictwo ekologiczne w roku 2017 zaplanowano działalność edukacyjną z produkcji metodami ekologicznymi jak również ze sprzedaży produktów ekologicznych w formie szkoleń i konferencji, podnoszącą wiedzę i kwalifikacje rolników, uczniów, studentów i doradców w zakresie eko-rolnictwa.

W temacie produkcji metodami ekologicznymi (Z.1.D.1) zaplanowano następujące szkolenia: „Rolnictwo ekologiczne a ochrona środowiska”, „Zagadnienia agrotechniczne w rolnictwie ekologicznym”, „Zasady chowu zwierząt w gospodarstwie ekologicznym”, „Rolnictwo ekologiczne w świetle zmian regulacji prawnych” oraz „Zasady rolnictwa ekologicznego”. W II kwartale 2017 roku zaplanowano konferencję nt. „Perspektyw dla rolnictwa ekologicznego”. Do celów szkoleniowych w zakresie rolnictwa ekologicznego Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie wykorzystuje demonstracyjno-szkoleniowe gospodarstwo ekologiczne Państwa Zdziarskich zlokalizowane w miejscowości Łabiszyn Wieś, powiat żniński. Gospodarstwo służy do organizacji szkoleń teoretycznych i praktycznych w temacie rolnictwa ekologicznego, skierowanych do różnych grup odbiorców: rolników, doradców oraz młodzieży.

W ramach sprzedaży produktów ekologicznych (Z.1.D.2) zaplanowano szkolenie nt. „Promocja żywności proekologicznej na rynku konsumenckim”.

Z.1.E. Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich jest szansą aktywizacji mieszkańców wsi oraz przyczynia się do tworzenia miejsc pracy na wsi, a przede wszystkim znalezienia pozarolniczego źródła dochodu. Na szkoleniach będą przedstawiane zagadnienia zarówno w zakresie dostępnych środków finansowych na rozwój, bądź rozpoczęcie działalności, jak i zasad prawnych oraz analizy popytu na określone produkty.

W zakresie prowadzenia działalności pozarolniczej (Z.1.E.1) zaplanowano zorganizowanie i przeprowadzenie szkoleń z tematów „Zakładanie i prowadzenie działalności gospodarczej” oraz „Biznes plan narzędziem podejmowania decyzji w działalności gospodarczej”.

W zakresie działań dotyczących tworzenia i funkcjonowania organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej (Z.1.E.2) zaplanowano szkolenie nt. „Tworzenie i funkcjonowanie organizacji i podmiotów ekonomii społecznej”.

Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich (Z.1.E.4) będzie zagadnieniem na szkoleniach z „Aktywizacji mieszkańców wsi w zakresie podejmowania działalności gospodarczej”, jak również „Wspólne działanie szansą aktywizacji i integracji lokalnego społeczeństwa”.

Program LEADER (Z.1.E.5) będzie prezentowany na szkoleniach nt. „Wsparcie na wdrożenie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” i „Rozwój lokalny kierowany przez społeczność w ramach LGD”.

Z.1.F. Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego

Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego to przede wszystkim profilaktyka prozdrowotna i racjonalne żywienie, estetyka zagrody wiejskiej jak również świadomość konsumencka i ekologiczna.

Tematyka właściwego odżywiania i jego wpływu na zdrowie obecnie jest popularna; profilaktyka prozdrowotna i racjonalne żywienie (Z.1.F.1) będzie tematem szkoleń stacjonarnych i wyjazdowych. Zaplanowano szkolenia z następujących tematów: „Zioła w ogrodzie przydomowym”, Znaczenie i wykorzystanie ziół w żywieniu człowieka”, Znaczenie i wykorzystanie warzyw i ziół w żywieniu człowieka”, Zmieniające się tendencje żywieniowe i ich wpływ na zdrowie człowieka”, Produkty pszczele i ich wpływ na zdrowie człowieka, czy „Rola i znaczenie przydomowych sadów tradycyjnych”.

Ważnym zagadnieniem stała się estetyzacja zagrody wiejskiej (Z.1.F.2). Mieszkańcy wsi są zainteresowani kształtowaniem najbliższego otoczenia domu i obejścia. Zaplanowano szkolenia stacjonarne i wyjazdowe. Będą to szkolenia nt. „Ogród przydomowy jako element estetyki zagrody” i „Planowanie i zakładanie ogrodu – krok po kroku”, czy „Estetyka zagrody wiejskiej – przykłady dobrych praktyk”.

W ramach edukacji dotyczącej świadomości konsumenckiej i ekologicznej (Z.1.F.3) rolnicy i mieszkańcy obszarów wiejskich będą uczestniczyć w szkoleniu nt. „Promocja żywności proekologicznej na rynku konsumenckim”.

Z.1.G. Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych

Możliwość uzyskania wsparcia finansowego na rozwój działalności rolniczej stanowi szansę dla wielu gospodarstw. Jednocześnie jego przyznanie jest obwarowane wieloma warunkami. Zaplanowano szkolenia w celu przybliżenia uczestnikom zagadnień wiążących się z aplikowaniem, uzyskiwaniem i rozliczaniem poszczególnych rodzajów pomocy.

W ramach działań zaplanowano szkolenia z płatności bezpośrednich (Z.1.G.1), których tematem będzie: „Zasady wypełniania wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich na rok 2017 oraz realizacja wymogu zazielenienia”, które Ośrodek będzie realizował na przełomie III/IV kwartału 2017 roku.

Zaplanowano szkolenia z zakresu pozyskiwania środków w ramach działań z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (Z.1.G.2), między innymi nt. „Modernizacja gospodarstw rolnych – jak skutecznie rozliczyć inwestycję”, „Restrukturyzacja małych gospodarstw – zasady wsparcia”, „Premie dla młodych rolników – zasady wsparcia”, Wsparcie na rozpoczęcie pozarolniczej

działalności gospodarczej na obszarach wiejskich”, „Wsparcie inwestycyjne w zakresie przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rolnych” i inne. Szkolenia dotyczące płatności bezpośrednich, działań PROW 2014-2020 będą skorelowane z terminami naboru wniosków w ramach poszczególnych działań.

Z zakresu pozyskiwania dofinansowania z środków krajowych (Z.1.G.4) rolnicy będą mogli uczestniczyć w szkoleniach na temat pozyskiwania środków na inwestycje w gospodarstwach czy dopłat do materiału siewnego.

Zaplanowano również zorganizowanie i przeprowadzenie szkoleń nt. „Możliwości wsparcia działalności gospodarczej na obszarach wiejskich” i „Warunki ubiegania się o refundację wydatków związanych z leczeniem pszczół, zakupem matek pszczelich i modernizację pasiek” z innych programów (Z.1.G.5).

Z.1.H Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku.

W zakresie powyższej tematyki zostaną zorganizowane szkolenia oraz konferencja dotyczące zasad tworzenia i funkcjonowania grup producentów rolnych w ramach nowych przepisów, a także przyszłości i bieżącego funkcjonowania grup producentów, problemów z jakimi spotykają się rolnicy, jak również tematyki systemów żywności.

Konferencja i szkolenia dotyczące tworzenia i funkcjonowania grup producentów (Z.1.H.1) będą nt. „Zasady organizowania i funkcjonowania grup producentów rolnych w ramach PROW 2014-2020” oraz „Zasady organizowania i funkcjonowania grup producentów rolnych”. Województwo kujawsko-pomorskie pod względem liczby zarejestrowanych grup jest trzecim w kraju, w związku z tym szkolenia i konferencja obejmują szczególnie tematykę funkcjonowania grup producentów.

Z systemów żywności (Z.1.H.3) zaplanowano szkolenie nt. „System QMP, profesjonalne doradztwo szansą zwiększenia dochodowości produkcji bydła opasowego”.

Z.1.I Zarządzanie gospodarstwem rolnym

W zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym zostaną zorganizowane szkolenia obejmujące tematykę dotyczącą kształtowania się dochodów, kosztów i ich przydatności w zarządzaniu gospodarstwem rolnym.

„Wykorzystanie komputera w zarządzaniu gospodarstwem rolnym”, „Wykorzystanie raportów Polskiego FADN w zarządzaniu gospodarstwem rolnym” to tematy szkoleń z zakresu zarządzania gospodarstwem (Z.1.I.1).

W ramach kształtowania się dochodów, kosztów i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej (Z.1.I.2) zaplanowano przeprowadzenie szkoleń nt. „Sytuacja ekonomiczna gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim”, „Kalkulacje rolnicze – narzędzie rachunku ekonomicznego”. Konferencja w tym obszarze będzie dotyczyła analizy wyników ekonomicznych oraz możliwości inwestowania w gospodarstwach rolnych w województwie kujawsko-pomorskim na tle innych regionów. Tematem konferencji będzie „Sytuacja ekonomiczna gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim”.

Ponadto KPODR w Minikowie wspólnie z Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie/ Oddział w Poznaniu będzie współorganizatorem konferencji pt. „XIII Dni Przedsiębiorcy Rolnego”.

Z.1.J. Promocja produktów lokalnych i regionalnych

Producenci produktów tradycyjnych są świadomi społecznej roli, jaką odgrywają te produkty nie tylko na rynku krajowym ale i europejskim. Mimo trudności w powszechnym wytwarzaniu i sprzedaży w gospodarstwie rolnym wiele osób jest zainteresowana wytwarzaniem produktów lokalnych i regionalnych. KPODR podejmuje działania związane z upowszechnianiem wiedzy na szkoleniach z tematyki krótkich łańcuchów dostaw (od pola do stołu), w tym legalnej sprzedaży produktów rolnych konsumentowi końcowemu oraz znakowania żywności opakowanej przeznaczonej dla konsumenta, w oparciu o przepisy rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 oraz rozporządzenia MRiRW z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych. Jednym z takich działań są szkolenia wyjazdowe na różnego rodzaju festyny, kiermasze, wystawy, jarmarki, organizowane w celu promocji produktów tradycyjnych. Zaplanowano organizację szkoleń wyjazdowych i stacjonarnych. Ponadto zmieniające się przepisy dotyczące sprzedaży żywności przez rolników oraz wprowadzenie systemu pn. Rolniczy Handel Detaliczny wzbudza duże zainteresowanie wśród mieszkańców obszarów wiejskich.

Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych (Z.1.J.1) będzie przedstawiona na szkoleniu stacjonarnym pt. „Technologia tradycyjnego peklowania i wędzenia mięsa” i szkoleniach wyjazdowych pt. „Promocja dziedzictwa kulturowego i kulinarnego województwa kujawsko-pomorskiego”.

Zagadnienia krótkich łańcuchów dostaw (od pola do stołu), w tym sprzedaży bezpośredniej (Z.1.J.2) będą omawiane na szkoleniach między innymi nt. „Zasady legalnej sprzedaży produktów pierwotnych i przetworzonych”, „Sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych” czy „Od pola do stołu – prezentacja dobrych praktyk”. Ponadto w związku z trwającymi pracami legislacyjnymi, które mają na celu wprowadzenie nowego systemu sprzedaży produktów pod nazwą rolniczy handel detaliczny, istnieje duże zainteresowanie tą tematyką wśród wytwórców. Rolniczy handel detaliczny ma na celu wprowadzenie korzystnych warunków do sprzedaży detalicznej żywności wyprodukowanej w całości lub w części z własnej uprawy, chowu lub hodowli. Ze względu na toczące się zmiany prawne zaplanowano konferencję pn. „Rolniczy handel detaliczny – nowa ścieżka rozwoju dla wytwórców”.

Z.1.K. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie planuje organizację działań edukacyjnych poświęconych problematyce związanej z gospodarką wodno-ściekową oraz postępowanie z odpadami ze szczególnym uwzględnieniem azbestu, innych działań na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa, ustawy o ochronie zwierząt, wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych czy zasad integrowanej produkcji i ochrony roślin.

Zasady integrowanej produkcji (Z.1.K.1) będą omawiane na szkoleniach nt. „Integrowana produkcja - rośliny warzywnicze” oraz „Integrowana produkcja - rośliny rolnicze”. Szkolenia mają na celu przybliżenie producentom nie tylko ogólnych zasad z tej tematyki ale również uświadomienia

znaczenia różnych systemów produkcji dla środowiska. Na spotkaniach dotyczących integrowanej produkcji poruszane będą szczegółowo tematy związane z prowadzeniem badań gleby na poziomie pola oraz z tworzeniem na tej podstawie planów nawożenia pod konkretne uprawy. Ma to na celu zminimalizowanie ujemnego wpływu stosowanych nawozów na stan środowiska naturalnego. Dobre praktyki rolnicze w wykorzystaniu nawozów organicznych pozwalają na obniżenie poziomu emisji amoniaku, co z kolei przyczynia się do poprawy czystości powietrza. Eliminowanie nadmiernego stosowania składników pokarmowych ma pozytywny wpływ na zasobność gleby. Ograniczenie wymywania i spływu powierzchniowego ma natomiast duże znaczenie w ochronie wód przed zanieczyszczeniami, szczególnie azotem i fosforem. Z wielu zalet wykonywania badań gleb jedną z ważniejszych jest możliwość uregulowania ilości nawozów stosowanych na pola. Przyczyniłoby się to nie tylko do zmniejszenia obciążenia środowiska, ale również do obniżenia kosztów produkcji (w przypadku możliwości ograniczenia tego nawożenia).

Prócz podstawowych danych dotyczących zasobności gleby w ważniejsze makroskładniki staramy się przekazywać informacje na temat kwasowości gleby i ewentualnej konieczności zastosowania nawozów wapniowych. Utrzymywanie właściwego pH gleby pozwala na racjonalne wykorzystanie przez rośliny zawartych w glebie składników. Zachwianie tej kwasowości w glebie może powodować uwstecznianie się składników pokarmowych, które w następstwie tego stają się niedostępne dla roślin. Powoduje to konieczność stosowania dodatkowego nawożenia i generuje niepotrzebne koszty.

Natomiast z zasad integrowanej ochrony roślin (Z.1.K.2) szkolenia będą dotyczyły głównie roślin rolniczych, gdzie nakład na środki ochrony roślin jest bardzo wysoki. Tematami szkoleń będą „Integrowana ochrona roślin rolniczych z uwzględnieniem zbóż, rzepaku ozimego”, „Integrowana ochrona zbóż ozimych (pszenica, pszenżyto)” i „Integrowana ochrona roślin rolniczych”. Celem tych szkoleń jest zarówno upowszechnianie wśród rolników obowiązku stosowania zasad integrowanej ochrony jak również wskazywania znaczenia niechemicznych metod ochrony w kontekście minimalizowania zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz środowiska.

Tematyka wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym (Z.1.K.5) będzie omawiana podczas szkoleń i konferencji. Konferencja „XIII FORUM ENERGETYKI ODNAWIALNEJ” jest wydarzeniem cyklicznym. Energetyką odnawialną są zainteresowani samorządowcy z województwa kujawsko-pomorskiego, rolnicy, mieszkańcy domów jednorodzinnych oraz uczniowie uczący się w szkołach o tymże profilu. Coraz większa liczba osób chce produkować energię odnawialną na własne potrzeby. Tematyka konferencji będzie dotyczyła technik pozyskiwania energii odnawialnej, przepisów dotyczących odnawialnych źródeł energii oraz możliwości skorzystania z dotacji. Tematyka szkoleń to między innymi: „Kolektory słoneczne, fotowoltaika jako samowystarczalne źródło energii w gospodarstwie”, „Wykorzystanie pomp ciepła w gospodarstwie rolnym” oraz „Zasady uprawy wieloletnich roślin energetycznych w gospodarstwie rolnym”. Uprawą tych roślin są szczególnie zainteresowani rolnicy i właściciele domów którzy chcą pozyskać biomasę do ogrzania swoich gospodarstw domowych oraz osoby, które posiadają gleby nie nadające się do produkcji rolniczej.

Na rok 2017 w ramach tematyki gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami (Z.1.K.6) zaplanowano szkolenia o tematyce: „Właściwe postępowanie z odpadami niebezpiecznymi

pochodzenia rolniczego oraz azbestem”, „Sporządzanie kompostu, jego rola i znaczenie” oraz konferencję Forum Ochrony Środowiska pn. „Zarządzanie gospodarką odpadami”. Beneficjenci Forum będą mieli możliwość uzyskania na miejscu odpowiedzi na pytania, od praktyków, specjalistów w dziedzinie ochrony środowiska, w tym gospodarki odpadami, jak i gospodarki wodno-ściekowej.

W zakresie upowszechniania postanowień ustawy o ochronie zwierząt (Z.1.K.7) zorganizowane zostaną szkolenia stacjonarne. Tematyka szkoleń dotyczyć będzie „Ochrony zwierząt w gospodarstwie rolnym, prawa i obowiązki rolników” oraz „Transportu koni w świetle obowiązujących przepisów”, który skierowane będzie do hodowców koni oraz producentów koni rzeźnych. Jego tematyka to głównie zmiany w przepisach dotyczących transportu koni oraz podstawowe zasady dobrostanu jakie obowiązują w trakcie przewozu.

W obrębie innych działań na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa (Z.1.K.8) zaplanowano szkolenia nt. „Zasad ekologicznego zagospodarowania zagrody wiejskiej” oraz konferencję pn. „Ekologiczne zagospodarowanie zagrody wiejskiej”. Konferencja będzie podsumowaniem realizacji rocznego programu pn. „Ekologizacja wsi województwa kujawsko-pomorskiego, kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego poprzez wdrażanie w życie tzw. Dobrej Kultury Rolnej”.

Z.1.L. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzenia gospodarstwa rolnego

Dziedzictwo kulturowe wsi stanowi świadectwo życia minionych pokoleń. Sposób budowania świątyń, domów, obejść gospodarskich, zwyczaje, obrzędy, wszelkie rodzaje twórczości to spuścizna po minionych pokoleniach, określająca naszą tożsamość. Dziedzictwo przyrodnicze wsi to krajobraz, który człowiek poprzez swoją obecność i działalność przekształcił. Pola uprawne, układy architektoniczne wsi, sposób budowy i wytyczania dróg, budowle zmieniły przyrodę i składają się na historię miejsc i ludzi. Nie wszyscy uświadamiają sobie rolę tego dziedzictwa. Szkolenia mają na celu nie tylko przekazanie wiedzy i umiejętności w zakresie rękodzielnictwa, ale również znaczenia dziedzictwa i integrację lokalnej społeczności.

Możliwość poszerzenia wiedzy o dziedzictwie kultury materialnej wsi (Z.1.L.1) będą mieli uczestnicy szkoleń stacjonarnych i wyjazdowego. Szkolenia stacjonarne będą między innymi nt. „W poszukiwaniu śladów przeszłości – przedmioty i narzędzia używane w zagrodzie wiejskiej” czy „Czym chata bogata – nakrywanie i dekoracja stołu oraz obsługa gości”, natomiast szkolenie wyjazdowe będzie dotyczyło znaczenia kulturowego ozdób stołu wielkanocnego.

Z obszaru zachowania tradycyjnego krajobrazu rolniczego wsi (Z.1.L.2) będą zorganizowane szkolenia nt. „Barwa i zapach przydomowych ogrodów”.

Najwięcej szkoleń, zostanie przeprowadzonych na temat tradycyjnych zawodów i rękodzieła (Z.1.L.4). Na szkoleniach uczestnicy będą mogli odkrywać lub doskonalić umiejętności manualne np. w obszarze wykonywania ozdób i dekoracji. Szkolenia stacjonarne będą dotyczyły następujących tematów: „Rękodzieło jako element podtrzymywania dziedzictwa kulturowego wsi”, „Jak dawniej świętowano - ozdoby i dekoracje”, „Odkrywania umiejętności rękodzielniczych”.

Tradycje kulinarne (Z.1.L.5) będą omawiane podczas szkoleń pt. „Polskie tradycje kulinarne”, „Przy biesiadnym stole – jak ugościć gości w zależności od okoliczności”, „Dekorowanie potraw”, czy „Tradycyjne metody przetwarzania żywności”.

Z.1.M. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku

Przyrodniczo-kulturowa atrakcyjność województwa kujawsko-pomorskiego stanowi duży potencjał turystyczny. Ponieważ oczekiwania odbiorców są skonkretyzowane, zaś wiedza na temat zakładania agroturystyki jest powszechnie dostępna, tematyka szkoleń dotyczy głównie zagadnień z zakresu specjalizacji i tworzenia sieci współpracy, marketingu, przepisów prawnych, w tym sanitarno-epidemiologicznych, budzących nadal obawy wśród rolników.

Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej i tworzenie sieci współpracy (Z.1.M.1) będzie omawiany na szkoleniach stacjonarnych takich jak np.: „Zagroda wiejska jako miejsce realizacji działalności turystycznej”, „Jakość i różnorodność usług agroturystycznych”, „Przepisy prawne w agroturystyce”, „Specjalizacja oferty kluczem do sukcesu”, Produkt lokalny - jako element oferty turystycznej” i inne. Szkolenia wyjazdowe zaplanowano w celu pokazania dobrych przykładów jak można wykorzystać miejscowe atrakcje aby wzbogacić swoją ofertę turystyczną oraz w celu pokazania dobrych przykładów działalności turystycznej. Wyjazdy będą dotyczyły między innymi: „Turystyki uzdrowiskowej – gałąź turystyki województwa kujawsko-pomorskiego”, „Mierzei Wiślanej – dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze wsi” czy „Zatoki Gdańskiej – atrakcje turystyczne, dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze”.

Ośrodek dostosowuje ofertę edukacyjną do wymagań klientów i aktualnych potrzeb rynku. Jednym z takich działań jest organizacja Kujawsko-Pomorskiego Forum Turystyki Wiejskiej, które cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem (ok. 100 uczestników). W 2017 roku celem Forum będzie przede wszystkim integracja środowisk działających na rzecz rozwoju turystyki wiejskiej. Trzydniowe spotkanie stwarza idealne warunki do wymiany doświadczeń i nawiązania wzajemnej współpracy w celu kreowania różnorodnych i wysokiej jakości produktów turystycznych. Forum organizowane będzie we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Kujawsko-Pomorską Organizacją Turystyczną. Z uwagi na duże koszty organizacyjne, część z nich pokrywana będzie ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich.

Organizowane będą również szkolenia dotyczące innych form działalności prowadzonych na bazie gospodarstwa rolnego np. zagrody edukacyjne (Z.1.M.2). W województwie kujawsko-pomorskim działalność ta dopiero raczkuje w związku z tym szkolenia będą dotyczyły „Idee i funkcjonowania zagród edukacyjnych”.

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego zapoczątkował powstawanie gospodarstw opiekuńczych (Z.1.M.3). Świadczenie usług dla osób wymagających opieki w oparciu o prowadzoną działalność rolniczą jest innowacyjnym zagadnieniem, budzącym zainteresowanie zarówno rolników, jak i podmiotów zajmujących się pomocą społeczną, rozwojem lokalnym itp. – z tej tematyki zaplanowano konferencje i szkolenia o tym samym temacie „Gospodarstwa opiekuńcze – idea i możliwości funkcjonowania” oraz szkolenia stacjonarne wspierające osoby zajmujące się taką

działalnością. Szkolenia będą dotyczyły takich tematów jak: „Gospodarstwa opiekuńcze – dobre praktyki” oraz „Funkcjonowanie osób starszych w rodzinie – aspekty psychologiczne”.

W obszarze promocja wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku (Z.1.M.4) zaplanowano szkolenie wyjazdowe nt. „Miejsca atrakcyjne turystycznie w regionie kujawsko – pomorskim”.

Z.1.N. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych

Działalność kształceniowa dotycząca realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych będzie realizowana poprzez zorganizowanie i przeprowadzenie konferencji i szkoleń stacjonarnych.

W ramach tematyki dotyczącej prowadzenia produkcji rolniczej na obszarach szczególnie narażonych (Z1.N.1) zaplanowano zorganizowanie szkolenia, których tematyka związana będzie z zasadami prowadzenia produkcji rolniczej na obszarach szczególnie narażonych (OSN) w świetle nowych przepisów prawnych. Zaplanowano również dla rolników gospodarujących na tych obszarach szkolenia nt. „Produkcja rolna na terenach objętych programem działań na OSN – obowiązki i wymogi dla rolników”.

W zakresie zasad ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych związkami azotu pochodzenia rolniczego, dyrektywa azotanowa i wodna (Z.1.N.2.) zostaną zorganizowane i przeprowadzone szkolenia, na których przedstawione będą wymogi dyrektywy wodnej i dyrektywy azotanowej. Tematami szkoleń będą: „Dyrektywa Azotanowa w świetle Ustawy Prawo Wodne” i „Ochrona wód płynących przed zanieczyszczeniami azotem pochodzenia rolniczego (wymogi dyrektywy wodnej, dyrektywa azotanowa)”.

Zainteresowanie działaniami rolno-środowiskowo-klimatycznymi (Z.1.N.3) wśród rolników jest duże, a szczególnie w zakresie zmian dotyczących wymagań uczestnictwa w takim działaniu. Ich tematyka dotyczyć będzie „Realizacja zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych” oraz „Działania rolno-środowiskowo-klimatyczne 2014-2020 – wymagania i obowiązki, zmiany na rok 2017”.

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego planuje wspierać działania wspomagające zrozumienie zależności między człowiekiem, jego działalnością i przyrodą. W ramach działań z ochrony bioróżnorodności (Z.1.N.4.) przewidziane są szkolenia w tematach: „Barszcz Sosnowskiego jako niebezpieczny gatunek inwazyjny – biologia, zagrożenia, zwalczanie”, „Rośliny inwazyjne zagrożeniem dla bioróżnorodności” oraz „Wartości odżywcze owoców z sadów tradycyjnych”, skierowane do mieszkańców naszego regionu. W 2017 roku zaplanowano również konferencję pt. „Ochrona przyrody a zagrożenia”, na której zostaną omówione zasoby przyrodnicze województwa kujawsko-pomorskiego, w tym obszary Natura 2000 i tereny przyrodniczo cenne.

Tab. 1. Działalność szkoleniowa wg form

L.p.	Forma	Liczba form	Liczba uczestników
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	szkolenie	910	22 052
2.	szkolenie wyjazdowe	87	
3.	konferencja	28	

Tab. 2. Działalność szkoleniowa wg form i tematów

Symbol	Tematyka	Szkolenie	Szkolenie wyjazdowe	Konferencja	Ogólna liczba form	Łączna liczba uczestników
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>
Z.1.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	110	23	13	146	3520
Z.1.A.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej	85	22	6	113	2635
Z.1.A.2.	Nowe rozwiązania w produkcji zwierzęcej	23	1	7	31	845
Z.1.A.3.	Prowadzenie przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO)	2	-	-	2	40
Z.1.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	257	47	5	309	6822
Z.1.B.1.	Technologia produkcji roślinnej	65	3	1	69	1470
Z.1.B.2.	Technologia produkcji zwierzęcej	49	2	4	55	1645
Z.1.B.3.	Normy i wymogi wzajemnej zgodności (w tym dobrostan zwierząt)	7	-	-	7	135
Z.1.B.4.	Poprawa stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych	9	42	-	51	1132
Z.1.B.5.	BHP	8	-	-	8	155
Z.1.B.6.	Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym	119	-	-	119	2285
Z.1.C.	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych	92	-	-	92	1900
Z.1.C.1.	Rachunkowość rolna	30	-	-	30	590
Z.1.C.2.	Rachunkowość podatkowa	60	-	-	60	1210
Z.1.C.3.	Ubezpieczenia społeczne oraz majątkowe	2	-	-	2	100
Z.1.D.	Rolnictwo ekologiczne	6	-	1	7	200
Z.1.D.1.	Produkcja metodami ekologicznymi	5	-	1	6	180
Z.1.D.2.	Sprzedaż produktów ekologicznych	1	-	-	1	20
Z.1.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	17	-	-	17	330
Z.1.E.1.	Prowadzenie działalności pozarolniczej	2	-	-	2	35

Symbol	Tematyka	Szkolenie	Szkolenie wyjazdowe	Konferencja	Ogólna liczba form	Łączna liczba uczestników
Z.1.E.2.	Tworzenie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej	1	-	-	1	15
Z.1.E.4.	Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich	8	-	-	8	140
Z.1.E.5.	Program LEADER	6	-	-	6	140
Z.1.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	27	1	-	28	535
Z.1.F.1.	Profilaktyka prozdrowotna i racjonalne żywienie	19	-	-	19	365
Z.1.F.2.	Estetyzacja wiejskiej zagrody	7	1	-	8	150
Z.1.F.3.	Świadomość konsumencka i ekologiczna	1	-	-	1	20
Z.1.G.	Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych, lub zagranicznych	177	-	-	177	3520
Z.1.G.1.	Płatności bezpośrednie	81	-	-	81	1605
Z.1.G.2.	PROW	94	-	-	94	1875
Z.1.G.5.	Inne programy	2	-	-	2	40
Z.1.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolnospożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku	14	-	1	15	410
Z.1.H.1.	Zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji	13	-	1	14	360
Z.1.H.3.	Systemy żywności	1	-	-	1	50
Z.1.I.	Zarządzanie gospodarstwem rolnym	8	-	1	9	230
Z.1.I.1.	Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym	2	-	-	2	35
Z.1.I.2.	Wyliczanie dochodów, kosztów i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej	6	-	1	7	195
Z.1.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	9	10	1	20	460
Z.1.J.1.	Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych	1	10	-	11	220
Z.1.J.2.	Krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu) , w tym sprzedaż bezpośrednia	8	-	1	9	240
Z.1.K.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska /7/	34	-	3	37	840
Z.1.K.1.	Zasady integrowanej produkcji	4	-	-	4	75
Z.1.K.2.	Zasady integrowanej ochrony roślin	9	-	-	9	190
Z.1.K.5.	Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym	7	-	1	8	205

Symbol	Tematyka	Szkolenie	Szkolenie wyjazdowe	Konferencja	Ogólna liczba form	Łączna liczba uczestników
Z.1.K.6.	Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami	3	-	1	4	105
Z.1.K.7.	Ustawa o ochronie zwierząt	4	-	-	4	80
Z.1.K.8.	Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa	7	-	1	8	185
Z.1.L.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urzędzenia gospodarstwa rolnego /8/	69	1	-	70	1285
Z.1.L.1.	Dziedzictwo kultury materialnej wsi	7	1	-	8	155
Z.1.L.2.	Zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego wsi	3	-	-	3	50
Z.1.L.4.	Tradycyjne zawody i rękodzieło	45	-	-	45	830
Z.1.L.5.	Tradycje kulinarne	14	-	-	14	250
Z.1.M.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku /9/	18	5	2	25	585
Z.1.M.1.	Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej, tworzenie sieci współpracy	12	3	1	16	375
Z.1.M.2.	Zagrody edukacyjne	1	1	-	2	35
Z.1.M.3.	Gospodarstwa opiekuńcze	5	-	1	6	135
Z.1.M.4.	Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku	-	1	-	1	40
Z.1.N.	Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych /10/	72	-	1	73	1415
Z.1.N.1.	Prowadzenie produkcji rolniczej na obszarach szczególnie narażonych (OSN)	19	-	-	19	355
Z.1.N.2.	Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna	15	-	-	15	310
Z.1.N.3.	Program rolnośrodowiskowy i Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	35	-	-	35	640
Z.1.N.4.	Ochrona bioróżnorodności, w tym NATURA 2000	3	-	1	4	110
RAZEM		910	87	28	1025	22 052

Zadanie 2.

Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej

Działalność informacyjna w zakresie wsparcia produkcji rolniczej ma charakter doradczy, informacyjny i upowszechnieniowy. Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego planuje udzielenie 25773 informacji. Opracowanie i wydanie broszur, ulotek, materiałów konferencyjnych,

gazety „Wieś Kujawsko–Pomorska”, biuletynu internetowego „Aktualności” i innych. Opracowanie i umieszczenie materiałów informacyjnych na stronie internetowej Ośrodka. Upowszechnianie informacji poprzez wywiady radiowe, telewizyjne i prasowe czy organizowanie stoisk informacyjnych lub promocyjnych na imprezach własnych i zewnętrznych. Dodatkowo udzielanie się w komisjach konkursowych, posiedzeniach, zebraniach i spotkaniach na szczeblu samorządowym oraz w ramach współpracy między innymi z: izbą rolniczą, związkami rolników, lokalnymi i regionalnymi organizacjami czy zebraniach wiejskich i kół gospodyń wiejskich. Łącznie Ośrodek zaplanował wykonanie 1147 działań informacyjno-upowszechnieniowych.

W ramach poszczególnych obszarów tematycznych planuje się:

Z.2.A Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze - udzielenie informacji dotyczących głównie innowacyjnych rozwiązań w budynkach, bioasekuracja, poprawa warunków środowiskowych i dobrostanu zwierząt, jak również dobór odmian i ras itp., wydanie „Informatora nasiennego” oraz ulotek nt. „Rasy zachowawcze trzody chlewnej w Polsce” i „Rasy drobiu w chowie przyzagrodowym”. Zostaną również wydane materiały konferencyjne nt. „Innowacyjne rozwiązania w zakresie postępu biologicznego i ochrony przed patogenami ziemniaka”, „Rzepak nowe rozwiązania w uprawie”, „EURORZEPAK 2017”, „VIII Zjazd Sadowników Województwa Kujawsko-Pomorskiego”, „Nawożenie strategicznym czynnikiem wspomagającym uprawę”, „Nowoczesne wyposażenie chlewni”. Będą również zamieszczane materiały informacyjne na stronie www.kpodr.pl, jak również napisane artykuły do miesięcznika Wieś Kujawsko-Pomorska i wydawnictw obcych oraz zorganizowane stoiska informacyjno-promocyjne. Zaplanowano wywiady autoryzowane do prasy oraz audycje radiowe i telewizyjne dotyczące bieżącej sytuacji na polach i w gospodarstwach. Planuje się wykonanie stoisk informacyjnych – pierwsze dotyczyć będzie kolekcji odmian Kujawsko-Pomorskich Dni Pola, a drugie prezentacji odmian ziemniaka z Krajowego Rejestru Odmian – to przedsięwzięcie realizowane jest przy współpracy z ZNiOZ IHAR w Boninie. Cała działalność informacyjna podporządkowana będzie dwóm zasadniczym aspektom:

- wdrażaniu i upowszechnianiu innowacyjnych rozwiązań agrotechnicznych w produkcji roślinnej,

- reagowaniu poprzez technologie na negatywne zjawiska agroklimatyczne poprzez stosowanie nowych rozwiązań.

Zaplanowane informacje z przetwórstwa będą dotyczyć zmian w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków uznania działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 czerwca 2016r. i dotyczy w szczególności: założenia działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO), tworzenia procesów technologicznych w zakładzie zwłaszcza w zakresie układu „dróg czystych i brudnych” w procesie produkcyjnym. Doradztwo w tym zakresie będzie udzielane poprzez informacje indywidualne, zamieszczanie informacji na stronach internetowych, zamieszczaniu artykułów w własnym czasopiśmie.

Z.2.B Rozwiązanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych - planowane jest udzielanie informacji z agrotechniki roślin – aktualna

sytuacja na polach i plantacjach, zagadnienia dotyczące nawożenia mineralnego i organicznego, stosowanie środków ochrony roślin zgodnie z integrowaną ochroną (herbicydy w zbożach, stosowanie środków owadobójczych w rzepaku ozimym, środków grzybobójczych w zbożach i rzepaku, stosowanie środków owadobójczych i grzybobójczych w uprawach warzywniczych i sadowniczych, ochrona upraw warzyw i sadów przed chwastami), nawożenie upraw ogrodniczych polepszających jakość i plony uzyskiwanych płodów oraz chowu i hodowli zwierząt - problemy zdrowotne zwierząt, możliwości zakupu zwierząt zarodowych, ochrona zwierząt, przepisy weterynaryjne. Udzielane informacje będą również dotyczyły produktów pszczelich, ich przechowywania i wpływu na organizm człowieka oraz wymogów wzajemnej zgodności, terminów stosowania nawozów naturalnych, dobrostanu zwierząt czy bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwie. Bardzo ważnym działaniem będzie udzielanie informacji dotyczących zagrożeń chorobą ASF, zasad bioasekuracji, czy zmian w przepisach identyfikacji zwierząt.

Ważniejszymi tematami w zakresie technologii produkcji roślinnej będzie przede wszystkim aktualna sytuacja na plantacjach zbóż i roślin bobowatych. Przeprowadzone w sezonie lustracje będą skutkowały ukazywaniem się informacji w postaci artykułów na temat występujących problemów oraz rozwiązań, które można wykorzystać. Podobna tematyka będzie poruszana w audycjach radiowych. Przykładowe tytuły: „Sytuacja na plantacjach zbóż ozimych”, „Przezimowanie roślin zbożowych”, „Problemy w uprawie roślin bobowatych”. Ważnym elementem jest również monitorowanie i upowszechnianie warunków pogodowych jakie panują w województwie, dlatego też analizowany jest przebieg pogody (przede wszystkim opadów i temperatury) oraz porównywany z analogicznymi warunkami w latach poprzednich.

Zaplanowano również wydanie broszur „Uprawa pszenicy w województwie kujawsko-pomorskim”, „Aktualne tendencje w hodowli i chowie drobiu wodnwego” oraz „Kujawsko-Pomorskie Seminarium Hodowców Szynszyli”. Działalność informacyjna będzie prowadzona również poprzez umieszczanie materiałów na stronie internetowej Ośrodka oraz poprzez udzielanie wywiadów radiowych, telewizyjnych czy prasowych.

Z.2.C Rachunkowość w gospodarstwach rolnych – zaplanowano udzielanie informacji dotyczących: wyników standardowych gospodarstw rolnych prowadzących Polski FADN, zasad prowadzenia rachunkowości, rodzajów rachunkowości w gospodarstwach rolnych, zasad zakupu paliwa w gospodarstwie rolnym, zasad wystawiania faktury i składania deklaracji podatkowych oraz wielkości kwoty granicznej podatku dochodowego (dotyczy pozostawiania w systemie ubezpieczeń społecznych rolników) czy informacji o obowiązku badań lekarskich oraz szkolenia BHP w związku z zatrudnieniem pracownika.

Zaplanowano wydanie broszur nt. „Podatek VAT w rolnictwie” oraz „Ubezpieczenia społeczne w rolnictwie”. Upowszechnianie informacji będzie również prowadzone przez stronę internetową Ośrodka.

Z.2.D Rolnictwo ekologiczne - zaplanowano udzielenie informacji z dziedziny przedstawiania gospodarstwa na system produkcji ekologicznej, produkcji metodami ekologicznymi, możliwości sprzedaży produktów ekologicznych i ich oznakowania czy przestrzegania wymogów działania

„Rolnictwo ekologiczne” w ramach PROW 2014-2020. Zaplanowano wydawnictwo w formie broszury pt. „Rola małych przeżuwaczy w gospodarstwie ekologicznym”. Uwzględniono również aktualizację strony internetowej w części dotyczącej dziedziny rolnictwa ekologicznego, w tym celu zaplanowano materiały informacyjne na stronę. W ramach powyższego obszaru zaplanowano dodatkowo artykuły do miesięcznika „Wieś Kujawsko-Pomorska” oraz zorganizowanie stoiska informacyjno-promocyjnego podczas Targów Turystyczno-Ogrodniczych „Lato na Wsi”. W ramach stoiska planowana jest promocja ekologicznych metod produkcji żywności, edukacji oraz działalności doradczej w powyższym temacie.

Z.2.E. Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich – najczęściej udzielanych informacji będzie dotyczyło zagadnień związanych z zakładaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej. Ponieważ w ramach inicjatywy LEADER również następuje wsparcie dla firm zaplanowano również informacje z tego zakresu. Wspierając lokalne inicjatywy zaplanowano działalność informacyjną w tematyce aktywizacji mieszkańców oraz organizacji społecznych.

Z.2.F. Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego – w tym zakresie udzielone zostaną informacje dotyczące profilaktyki zdrowotnej i racjonalnego żywienia. Będą dotyczyły właściwości ziół, substancji czynnych w nich występujących, sposobu pozyskiwania surowca zielarskiego, zastosowania ziół oraz ich dobroczynnego wpływu na zdrowie człowieka. Jak również tradycyjnych ogródków ziołowych zakładanych kiedyś w pobliżu domostwa oraz wykorzystaniu zapomnianych, a wartościowych roślin. Informacje dotyczą także piramidy zdrowego żywienia oraz właściwości poszczególnych składników diety, ilości i pór spożywania posiłków. Istotnym tematem będą przepisy i receptury kulinarne. Ponadto w zakresie informacji są również te dotyczące bezpieczeństwa pracy w zagrodzie wiejskiej. Z biegiem czasu, również dzięki działalności informacyjnej Ośrodka, gospodarze zdali sobie sprawę z konieczności estetyzacji wiejskiej zagrody. Planowane informacje, w dużej mierze będą dotyczyć problematyki unowocześniania jej wizerunku, przy jednoczesnym zachowaniu wyjątkowego, wiejskiego klimatu.

Z.2.G. Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych - udzielane informacje będą dotyczyć głównie zasad udzielania dofinansowania z działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, kredytów preferencyjnych, komercyjnych, czy leasingu oraz zmiany w płatnościach bezpośrednich w 2017 roku (płatności dodatkowe, przyznawanie jednolitej płatności obszarowej, płatności za zazielenienie, płatności do zwierząt i płatności do małych gospodarstw). W działalności informacyjnej z zakresu płatności bezpośrednich znajdą się także kwestie związane z możliwością wypełniania wniosków o przyznanie płatności drogą elektroniczną i korzyści z tego wynikających (za pomocą aplikacji e-wniosek). Upowszechnianie informacji w przedmiotowym zakresie prowadzone będzie poprzez tematyczne publikacje o charakterze periodycznym i nieperiodycznym, artykuły zamieszczane na stronie internetowej, dodatkowo rozpowszechnianych w trakcie organizowanych i prowadzonych przez Ośrodek szkoleniach oraz w mediach lokalnych i regionalnych. Nasilenie działań informacyjnych będzie skorelowane

z terminami naboru wniosków w ramach PROW 2014-2020 bowiem zapotrzebowanie na informacje w naturalny sposób wiąże się z pojawianiem się możliwości uzyskania pomocy. Kolejne nabory wniosków na poszczególne typy operacji i poddziałania PROW skupiają zainteresowanie odbiorców, zwłaszcza w zakresie indywidualnego stopnia spełniania kryteriów uzyskania wsparcia, zobowiązań czy punktacji operacji. Z tego względu tematyczny zakres przekazywanych informacji wykracza znacznie poza tytułowe wspieranie rozwoju działalności rolniczej. Przykładem może być coroczny nabór wniosków w ramach działania „Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów”, który cieszy się dużym zainteresowaniem w województwie.

Z.2.H Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku - informacje będą dotyczyły zasady tworzenia grup producentów rolnych, możliwości wykorzystania środków pomocowych przeznaczonych dla grup producentów, wdrażanie nowego prawodawstwa a także dotyczących określenia możliwości wprowadzenia zgodnie z prawodawstwem zmian do planów biznesowych.

Działalność informacyjna z tego zakresu będzie dotyczyła również wdrażania różnych systemów bezpieczeństwa żywności, dobrych praktyk higienicznych i produkcyjnych przy produkcji żywności w warunkach domowych. W ramach prowadzonej działalności doradczej przekazywane będą informacje o tematyce uboju zwierząt w gospodarstwie w celu produkcji mięsa na użytek własny, a także uboju z konieczności, oraz wymagania weterynaryjne obowiązujące przy prowadzeniu takich ubojów.

Udzielane będą również informacje związane z problematyką współpracy w ramach łańcucha żywnościowego, czy uzyskania zwrotu kosztów kontroli dla gospodarstw ekologicznych w ramach działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości” PROW 2014-2020.

Zaplanowano wydanie broszury nt. „Zasady organizowania i funkcjonowania grup producentów rolnych w ramach PROW 2014 - 2020”, zamieszczenie materiałów informacyjnych na stronie www.kpodr.pl i w miesięczniku Wieś Kujawsko-Pomorska.

Z.2.I Zarządzanie gospodarstwem rolnym – zaplanowano udzielanie informacji dotyczących opłacalności produktów rolniczych, cen targowiskowych płodów rolnych, również cen w punktach skupu. Informacje na stronie www.dlainformacji.rynkowych dotyczyć będą cotygodniowej aktualizacji internetowej bazy „Notowania”. W ramach działalności informacyjno-upowszechnieniowej zaplanowano wydanie „Kalkulacje rolnicze” w formie broszury.

Z.2.J. Promocja produktów lokalnych i regionalnych – głównie udzielane będą informacje dotyczące odpowiedniego opakowania produktu uwzględniające również zachęcanie do zakupu danego produktu, działania marketingowe wzmocniające pozycje na rynku. Wytwórcy produktów regionalnych i lokalnych w ramach promocji uczestniczyć będą w imprezach promocyjnych na poziomie regionalnym i ogólnopolskim.

Z.2.K. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska – zaplanowano udzielenie informacji dotyczących aspektów prawnych funkcjonowania gospodarstwa w ramach integrowanej produkcji, wymogi technologiczne i organizacyjne, możliwości uzyskania certyfikatu integrowanej produkcji, firmy certyfikujące, wsparcie finansowe w ramach prowadzenia integrowanej produkcji, powiązania poszczególnych działań w produkcji roślinnej z ochroną roślin, zwiększenie efektywności stosowanych środków ochrony roślin, określanie progów zagrożenia, stosowanie alternatywnych w stosunku do środków ochrony roślin preparatów (biologiczne), możliwości skorzystania z dofinansowania do fotowoltaiki, wielkość i moc instalacji fotowoltaicznych, regulacje pomiędzy energetyka a producentem (gospodarstwem), magazynowanie prądu, uprawa roślin energetycznych na cele energetyczne, mikrobiogazownie, produkcja peletu, produkcja brykietu, wykorzystanie nadwyżki słomy w gospodarstwie, postanowień Ustawy o ochronie zwierząt, prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej i postępowania z odpadami oraz innych działań w zakresie ochrony środowiska. Zostaną opracowane i zamieszczone materiały informacyjne na stronę www, jak również zostaną napisane artykuły do miesięcznika „Wieś Kujawsko-Pomorska”. Na potrzeby konferencji zostaną opracowane i wydane materiały konferencyjne. Informacje dotyczące metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska będą umieszczane na stronie internetowej Ośrodka oraz upowszechniane poprzez wywiady radiowe i telewizyjne.

Z.2.L. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urzędnia gospodarstwa rolnego – działalność informacyjna z tego zakresu będzie udzielana w formie informacji, materiałów informacyjnych na stronę internetową, artykułów w czasopiśmie własnym oraz broszury. Z obszaru dziedzictwa kulturowego, dokładniej kulinarnego zostanie wydana broszura pt. „Od zakwasu do żurku kujawskiego”. W ramach dziedzictwa kulturowego wsi mieszkańcom obszarów wiejskich będą udzielane informacje z zakresu zwyczajów, obrzędów, twórczości ludowej, rękodzieła, tradycyjnych zawodów, jak również tradycji kulinarnych. Z dziedzictwa przyrodniczego oraz ekologicznego i funkcjonalnego urzędnia gospodarstwa informacje dotyczą głównie pielęgnacji sadów tradycyjnych, zakładania i pielęgnowania ogrodu przydomowego oraz zagospodarowanie obejścia wokół gospodarstwa, które wpływa na kształtowanie krajobrazu wsi, urządzenie kompostownika, wygospodarowania i urzędnia miejsc na odpady itp.

Z.2.M. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku – zaplanowano informacje z zakresu rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz tworzenia sieci współpracy, przy czym za najważniejsze uznano informacje dotyczące obowiązujących przepisów prawnych oraz sanitarno-epidemiologicznych, a także sposobu tworzenia turystycznych produktów sieciowych. Wiele osób poszukuje również informacji związanych z wypoczynkiem na obszarach wiejskich. W związku z tym działalność informacyjna będzie dotyczyła problematyki prowadzenia gospodarstw opiekuńczych i zagród edukacyjnych.

Z.2.N. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych – tematyka udzielanych informacji będzie dotyczyć zasad prawidłowego opracowania planów nawozowych na obszarach OSN, dostosowanie miejsc do przechowywania nawozów naturalnych, prowadzenia dokumentacji zabiegów agrotechnicznych na obszarach OSN, dostosowanie gospodarstwa do wymogów dyrektywy azotanowej i wodnej, wymagania dotyczące prowadzonej dokumentacji, wymagań poszczególnych pakietów i wariantów działań rolno-środowiskowo-klimatycznych (2014-2020) oraz programu rolnośrodowiskowego (2007-2013), prowadzenia prawidłowo rejestru działalności rolnośrodowiskowej, opracowania planów nawozowych i planów rolnośrodowiskowych, procedury związane z funkcjonowaniem programu rolno-środowiskowo-klimatycznych. Informacje udzielane w obszarze bioróżnorodności najczęściej obejmować będą problematykę prowadzenia działalności na obszarach Natura 2000, walorów przyrodniczych i ich ochrony na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, jak również roślin inwazyjnych.

W 2017 rok planowane jest ukazanie się nowego Prawa Wodnego, w którym zawarte będą informacje nt. zasad realizacji postanowień Dyrektywy Azotanowej. Projekt ustawy zawiera zapisy dotyczące wprowadzenia na terenie całego kraju Programu Ochrony Wód przed azotanami pochodzenia rolniczego. Będzie to skutkowało koniecznością dostosowania gospodarstw rolnych do zasad wspomnianej Dyrektywy. W zawiązku z tym zaplanowano upowszechnianie tej informacji na stronie internetowej Ośrodka jak również w czasopiśmie własnych oraz wydanie ulotki nt. „Program działań mających na celu ograniczenie odpływu azotanów ze źródeł rolniczych”. Zostanie również zorganizowane stoisko informacyjno-promocyjne poświęcone „Ochronie bioróżnorodności, w tym Natura 2000” podczas Tragów Turystyczno-Ogrodniczych „Lato na Wsi”.

Tab. 3. Działalność informacyjna wg form

L.p.	Forma	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	informacja		25773
2.	wydawnictwa	liczba form	nakład
2.1.	broszura	19	12230
2.2.	ulotka	4	2750
2.3.	materiały informacyjne na stronę www ośrodka	160	
2.4.	artykuł w miesięczniku odr	332	
2.5.	inne	21	
3.	pozostałe	liczba form	
3.1.	audycja radiowa (w tym wywiad radiowy)	16	
3.2.	audycja tv (w tym wywiad tv)	8	
3.3.	artykuł w innym wydawnictwie (w tym wywiad prasowy)	19	
3.4.	stoisko informacyjne / promocyjne	15	
3.5.	inne	559	

Tab. 4. Działalność informacyjna wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka	Informacja	Wydawnictwa					Stoisko info.-promocyjne	Pozostałe
			Broszura	Ulotka	Info na www.	Art. w miesięczniku odr	Inne		
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>
Z.2.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	1524	6	2	8	49	1	3	29
Z.2.A.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej	871	5	-	6	30	1	3	19
Z.2.A.2.	Nowe rozwiązania w produkcji zwierzęcej	593	1	2	2	18	-	-	4
Z.2.A.3.	Prowadzenie przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO)	60	-	-	-	1	-	-	6
Z.2.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	4876	6	-	42	126	16	8	415
Z.2.B.1.	Technologia produkcji roślinnej	1980	2	-	16	59	-	6	145
Z.2.B.2.	Technologia produkcji zwierzęcej	1245	3	-	11	37	-	-	9
Z.2.B.3.	Normy i wymogi wzajemnej zgodności (w tym dobrostan zwierząt)	568	-	-	2	5	-	-	-
Z.2.B.4.	Poprawa stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych	216	-	-	9	19	16	2	253
Z.2.B.5.	BHP	141	1	-	1	2	-	-	3
Z.2.B.6.	Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym	726	-	-	3	4	-	-	5
Z.2.C.	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych	2753	2	1	7	11	-	-	-
Z.2.C.1.	Rachunkowość rolna	1150	-	-	2	3	-	-	-
Z.2.C.2.	Rachunkowość podatkowa	1112	1	1	3	5	-	-	-
Z.2.C.3.	Ubezpieczenia społeczne oraz majątkowe	491	1	-	2	3	-	-	-
Z.2.D.	Rolnictwo ekologiczne	252	1	-	3	4	-	1	10
Z.2.D.1.	Produkcja metodami ekologicznymi	144	1	-	3	3	-	1	9
Z.2.D.2.	Sprzedaż produktów ekologicznych	54	-	-	-	-	-	-	-
Z.2.D.3.	Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW 2007-2013 i 2014-2020	54	-	-	-	1	-	-	1
Z.2.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	1154	-	-	2	13	-	-	18
Z.2.E.1.	Prowadzenie działalności pozarolniczej	592	-	-	-	-	-	-	-

Symbol tematu	Tematyka	Informacja	Wydawnictwa					Stoisko info.-promocyjne	Pozostałe
			Broszura	Ulotka	Info na www.	Art. w miesięczniku odr	Inne		
Z.2.E.2.	Tworzenie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej	55	-	-	1	1	-	-	-
Z.2.E.3.	Współpraca z lokalnymi organizacjami społecznymi	203	-	-	-	6	-	-	13
Z.2.E.4.	Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich	243	-	-	-	5	-	-	1
Z.2.E.5.	Program LEADER	61	-	-	1	1	-	-	4
Z.2.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	457	-	-	3	26	4	-	15
Z.2.F.1.	Profilaktyka prozdrowotna i racjonalne żywienie	111	-	-	3	14	-	-	-
Z.2.F.2.	Estetyzacja wiejskiej zagrody	295	-	-	-	10	4	-	15
Z.2.F.3.	Świadomość konsumencka i ekologiczna	51	-	-	-	2	-	-	-
Z.2.G.	Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych, lub zagranicznych	8316	-	-	8	12	-	-	14
Z.2.G.1.	Płatności bezpośrednie	3987	-	-	1	1	-	-	8
Z.2.G.2.	PROW	3628	-	-	6	10	-	-	6
Z.2.G.3.	Programy Regionalne	-	-	-	-	-	-	-	-
Z.2.G.4.	Kredyty preferencyjne, komercyjne, leasing	656	-	-	1	1	-	-	-
Z.2.G.5.	Inne programy	45	-	-	-	-	-	-	-
Z.2.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku	162	1	-	5	6	-	-	14
Z.2.H.1.	Zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji	101	1	-	4	5	-	-	14
Z.2.H.2.	Tworzenie sieci współpracy w ramach łańcucha żywnościowego	17	-	-	-	-	-	-	-
Z.2.H.3.	Systemy żywności	9	-	-	-	-	-	-	-

Symbol tematu	Tematyka	Informacja	Wydawnictwa					Stoisko info.-promocyjne	Pozostałe
			Broszura	Ulotka	Info na www.	Art. w miesięczniku odr.	Inne		
Z.2.H.4.	Systemy bezpieczeństwa żywności, dobre praktyki higieniczne, produkcyjne przy produkcji żywności w warunkach domowych, HACCP	35	-	-	1	1	-	-	-
Z.2.I.	Zarządzanie gospodarstwem rolnym	1083	1	-	60	19	-	-	-
Z.2.I.1.	Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym	321	-	-	4	6	-	-	-
Z.2.I.2.	Wyliczanie dochodów, kosztów i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej	250	1	-	-	12	-	-	-
Z.2.I.3.	Badanie koniunktury w rolnictwie	-	-	-	4	1	-	-	-
Z.2.I.4.	Informacja rynkowa	512	-	-	52	-	-	-	-
Z.2.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	178	-	-	3	7	-	2	9
Z.2.J.1.	Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych	71	-	-	1	3	-	2	3
Z.2.J.2.	Krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu) , w tym sprzedaż bezpośrednia	107	-	-	2	4	-	-	6
Z.2.K.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska /7/	1363	1	-	4	15	-	-	20
Z.2.K.1.	Zasady integrowanej produkcji	84	-	-	-	-	-	-	-
Z.2.K.2.	Zasady integrowanej ochrony roślin	463	-	-	1	-	-	-	-
Z.2.K.3.	Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa	35	-	-	-	1	-	-	-
Z.2.K.4.	Energetyka prosumencka	46	-	-	-	1	-	-	-
Z.2.K.5.	Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym	271	1	-	-	7	-	-	-
Z.2.K.6.	Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami	289	-	-	2	3	-	-	2
Z.2.K.7.	Ustawa o ochronie zwierząt	88	-	-	1	1	-	-	-
Z.2.K.8.	Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa	87	-	-	-	2	-	-	18
Z.2.L.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urzędzenia gospodarstwa rolnego /8/	438	1	-	3	20	-	-	5
Z.2.L.1.	Dziedzictwo kultury materialnej wsi	80	-	-	-	3	-	-	-

Symbol tematu	Tematyka	Informacja	Wydawnictwa					Stoisko info.-promocyjne	Pozostałe
			Broszura	Ulotka	Info na www.	Art. w miesięczniku odr.	Inne		
Z.2.L.2.	Zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego wsi	10	-	-	-	2	-	-	-
Z.2.L.3.	Twórczość ludowa	20	-	-	-	3	-	-	-
Z.2.L.4.	Tradycyjne zawody i rękodzieło	122	-	-	-	1	-	-	2
Z.2.L.5.	Tradycje kulinarne	206	1	-	3	11	-	-	3
Z.2.M.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku /9/	1124	-	-	4	20	-	-	2
Z.2.M.1.	Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej, tworzenie sieci współpracy	422	-	-	2	6	-	-	2
Z.2.M.2.	Zagrody edukacyjne	64	-	-	1	1	-	-	-
Z.2.M.3.	Gospodarstwa opiekuńcze	463	-	-	1	4	-	-	-
Z.2.M.4.	Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku	175	-	-	-	9	-	-	-
Z.2.N.	Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych /10/	2093	-	1	8	4	-	1	8
Z.2.N.1.	Prowadzenie produkcji rolniczej na obszarach szczególnie narażonych (OSN)	377	-	-	1	-	-	-	-
Z.2.N.2.	Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna	167	-	1	2	1	-	-	1
Z.2.N.3.	Program rolnośrodowiskowy i Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	1450	-	-	1	-	-	-	1
Z.2.N.4.	Ochrona bioróżnorodności, w tym NATURA 2000	99	-	-	4	3	-	1	6

Zadanie 3.

Prowadzenie działalności w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich

W ramach zadania zaplanowano udzielenie 1075 informacji i porad w zakresie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez rolników i innych mieszkańców wsi, jak również uzupełnienia kwalifikacji rolniczych, obowiązkowych uprawnień dla rolników oraz umieszczania informacji o możliwości podnoszenia kwalifikacji na stronach internetowych Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego. W ramach tego zadania będą wydawane poświadczenia o ukończeniu kursów

kwalifikacyjnych na podstawie Rejestru absolwentów przysposobienia rolniczego w latach 1979-1991. Dodatkowo będzie prowadzone doradztwo zawodowe dla rolników i mieszkańców obszarów wiejskich.

Zaplanowano zorganizowanie szkoleń dla uczniów szkół rolniczych w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu naziemnego przeznaczonego do stosowania tych środków z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie – szkolenia podstawowe. W miarę zapotrzebowania będą również organizowane szkolenia podnoszące kwalifikacje lub nadające uprawnienia do zakładania własnej działalności gospodarczej.

Tab. 5. Działalność w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i mieszkańców wsi według form

L.p.	Forma	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>d</i>
1.	informacja	1035
2.	porada indywidualna	40

Tab. 6. Działalność w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i mieszkańców wsi - wg form i tematów

Symbol	Tematyka	Informacja	Porada indywidualna	Pozostałe	Łączna liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
Z.3.1.	reorientacja zawodowa	79	40	-	100
Z.3.2.	podnoszenie kwalifikacji zawodowych	914		-	928
Z.3.3.	współpraca ze szkołami rolniczymi	37		-	37
Z.3.4.	inne	5		-	10

Zadanie 4.

Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych

Doradztwo indywidualne będzie polegało na udzielaniu porad oraz przygotowaniu dokumentacji niezbędnej do uzyskania wsparcia lub sprawozdawczości po wykonaniu działań. Łącznie zaplanowano 5961 działań doradczych.

Powyższe działania będą między innymi odnosiły się do tematyki Wspólnej Polityki Rolnej, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (na lata 2007-2013, 2014-2020), płatności bezpośrednich i innych programów czy regulacji prawnych unijnych i krajowych. Przewiduje się zapotrzebowanie na pomoc doradczą na kolejnych etapach współpracy beneficjentów z Agencją Restrukturyzacji

i Modernizacji Rolnictwa – składania korekt i wyjaśnień, zawierania umów, zapewniania warunków konkurencyjności dostaw dóbr i usług, realizacji inwestycji, w tym zasad konkurencyjnego trybu wyboru ofert w ramach działań PROW 2014-2020, również składania wniosków o płatność i dalszej realizacji biznes planów przez osoby, które złożyły wnioski we wcześniejszych naborach.

Doradztwo indywidualne (porady) z zakresu płatności bezpośrednich będą dotyczyły wymogów spełnienia warunków przyznawania poszczególnych płatności, realizacji zobowiązań w zakresie zazielenienia, wypełniania e-wniosku i niezbędnych załączników.

Zaplanowano również porady w zakresie wsparcia krajowego w postaci kredytów udzielanych na warunkach preferencyjnych (zasad udzielania kredytów preferencyjnych z dopłatą Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, ocena możliwości realizacji inwestycji z udziałem kredytów preferencyjnych), jak również pomoc w wypełnianiu wniosków na dopłaty do kwalifikowanego materiału siewnego.

Działalność doradcza obejmowała będzie również wsparcie rolników i mieszkańców obszarów wiejskich w zakresie pozyskiwania środków finansowych na uruchomienie oraz rozwój pozarolniczej działalności gospodarczej. Doradztwo będzie dotyczyło w szczególności działań takich jak: „Wsparcie na inwestycje w zakresie przetwórstwa i wprowadzania do obrotu lub rozwoju produktów rolnych”, „Wsparcie na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich”, „Wsparcie na inwestycje w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej” czy też „Wsparcie na rozwój lokalny kierowany przez społeczność w ramach LEADER”.

Tab. 7. Pomoc w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej wg form

L.p.	Forma	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	porada indywidualna		4928
2.	dokumentacja niezbędna do uzyskania pomocy (nieodpłatna)		1033

Tab. 8. Pomoc w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej wg form i tematów

Symbol	Tematyka	Porada indywidualna	Doradztwo grupowe		Liczba odbiorców (c+e)
			Liczba form	Liczba uczestników	
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
Z.4.I.	działalność doradcza	4928	-	-	4928
Z.4.I.1.	płatności bezpośrednie	2700	-	-	2700
Z.4.I.2.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	1896	-	-	1896
Z.4.I.3.	programy regionalne	20	-	-	20
Z.4.I.4.	kredyty preferencyjne, kredyty komercyjne, leasing	307	-	-	307

Z.4.I.5.	pozostałe	5	-	-	5
Z.4.II.	dokumentacja niezbędna do uzyskania pomocy (nieodpłatna)	liczba odbiorców			
Z.4.II.1.	sporządzanie wniosków o płatności bezpośrednie i ONW	511			
Z.4.II.2.	wypełnianie dokumentacji do wniosków w zakresie PROW****)	490			
Z.4.II.3.	inne	32			

Zadanie 5.

Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowej w tym zakresie

W ramach zadania zaplanowano 805 notowań cen płodów rolnych, które są cotygodniowo zbierane w większości powiatów i wprowadzane do internetowej bazy danych „Notowania” oraz udostępniane na stronie Ośrodka. Ponadto informacje o notowaniach targowiskowych są przesyłane do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi za pomocą Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej.

Zaplanowano również 160 notowań cen wybranych nawozów mineralnych dla potrzeb Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, które zbierane są w następujący sposób: w I półroczu co miesiąc, w II półroczu w ujęciu kwartalnym. Okresowa analiza kształtowania się cen (12) pozwala na określenie tendencji na lokalnym rynku. Odbiorcami rolniczej informacji rynkowej poza instytucjami rządowymi są lokalne media, organizacje samorządowe i rolnicze, koła łowieckie oraz firmy ubezpieczeniowe. Informacje dostępne są na stronie Ośrodka oraz w biuletynie internetowym „Aktualności”.

Gromadzone i analizowane dane pozwolą również na doradztwo z zakresu informacji rynkowej poprzez udzielanie porad rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich.

Tab. 9. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji wg form

L.p.	Forma	Liczba form
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>
1.	monitoring	965
2.	analiza	12

Tab. 10. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji wg form i tematów

Symbol	Formy i zakres tematyczny	Liczba form
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>
Z.5.I.	monitoring	965
Z.5.I.1.	monitoring cen nawozów mineralnych	160
Z.5.I.3.	monitoring cen płodów rolnych	805
Z.5.II.	analiza	12
Z.5.II.1.	analiza cen nawozów mineralnych	8
Z.5.II.3.	analiza cen płodów rolnych	4

Zadanie 6.

Możliwość prowadzenia doświadczeń odmianowego w ramach porejestrowego doświadczeń odmianowego

Zadanie nie jest realizowane w jednostce.

Zadanie 7.

Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska

W ramach zadania zaplanowano udzielanie rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich 9534 porad, organizację konkursów, jak również przygotowanie dla rolnika dokumentacji z zakresu np. integrowanej produkcji czy zasad przedstawiania gospodarstw na metody produkcji ekologicznej, prowadzenia gospodarstwa ekologicznego oraz ochrony środowiska. Porady będą udzielane w zakresie integrowanej ochrony roślin uprawnych i warzyw, agrotechniki ze szczególnym uwzględnieniem doboru odmian, nawożenia i ochrony zbóż, rzepaku, kukurydzy, buraka cukrowego oraz z produkcji zwierzęcej, tj. profilaktyki zwierząt inwentarskich, problemów zdrowotnych w chlewniach i oborach, wpływu żywienia na kondycję i wydajność zwierząt oraz gospodarki pasiecznej itp. Tematyka porad dotyczyć będzie również uboju zwierząt w gospodarstwie w celu produkcji mięsa na własny użytek, uboju z konieczności oraz wymagań weterynaryjnych obowiązujących przy prowadzeniu takich ubojów. Doradztwo będzie udzielane również w obszarze postępowania z odpadami w gospodarstwach, w tym niebezpiecznymi pochodzenia rolniczego oraz z azbestem. Rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich będą udzielane porady w zakresie wykorzystania źródeł naturalnych w pozyskiwaniu energii odnawialnej. W trakcie wizyt w gospodarstwach będą udzielane porady z zakresu ochrony środowiska: postępowanie z odpadami, gospodarka wodno-ściekowa oraz estetyka zagrody wiejskiej.

Zaplanowano wydawanie materiałów w formie broszur, ulotek oraz materiałów informacyjnych prezentowanych na stronach internetowych Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, które szczegółowo opisano w zadaniu 2. Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w ramach tego zadania będzie organizował lub brał udział w imprezach wystawienniczych promujących metody produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego środowisku. Zaplanowano następujące imprezy wystawienniczo-targowe: „XXXVI Dni Otwartych Drzwi” - Targi Ogólnorolne, „XXI Kujawsko-Pomorskie Dni Pola” - Targi Regionalne, XL Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe „AGRO-TECH”, VIII Kujawsko-Pomorskie Miodowe Lato, XVIII Regionalna Kujawsko-Pomorska Wystawa Zwierząt Hodowlanych, III Wystawa Zwierząt Futerkowych i Drobiu Ozdobnego oraz XV Dzień Kukurydzy.

W ramach tego zadania będą zorganizowane i przeprowadzone konkursy promujące ciekawe technologie, produkty, najlepszych rolników i firmy działające w obszarze rolnictwa oraz przetwórstwa rolno-spożywczego, które mają osiągnięcia w praktyce. Będą to między innymi „Agroliga 2017”, „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne”, „Rolnik Farmer Roku”, „Producent Bydła Mięsnego 2017”, „Rolnik Pomorza i Kujaw”, „Wiedzy o Bezpieczeństwie Pracy w Indywidualnym Gospodarstwie Rolnym”, „Na najlepsze gospodarstwo ekologiczne”, „Ekologia i ochrona środowiska”, „Człowiek i środowisko”, „Z Ekologią na ty”, „Ekologiczne zagospodarowanie

zagrody wiejskiej” i inne. Będzie również zorganizowana Wojewódzka Olimpiada Wiedzy Rolniczej.

Jak co roku planuje się zorganizowanie eliminacji powiatowych i finału wojewódzkiego Olimpiady Wiedzy Rolniczej.

Działalność upowszechnieniowa będzie prowadzona poprzez demonstracje. Z produkcji roślinnej upowszechnienia dotyczyć będą głównie możliwości produkcyjnej odmian mieszańcowych i populacyjnych zbóż, odmian ziemniaków, rzepaku, kukurydzy, roślin bobowatych i energetycznych czy odmian kukurydzy na kiszonkę i ziarno. Demonstracje z nawożenia będą dotyczyły zastosowania nawozu organiczno–mineralnego „OrCal” w uprawie zbóż, w tym kukurydzy. „Efekty poprawy jakości gleb poprzez zmianę jej pH” oraz „Stosowanie preparatów wspomagających ukorzenianie roślin preparatem AGRIFUL” oraz „Wpływ efektywnych mikroorganizmów - Probioemy na właściwości fizykochemiczne gleb to kolejne tematy demonstracji polowych. Będą prowadzone również poletka demonstracyjnie w Grubnie, które głównie prezentują odmiany roślin uprawnych.

Zaplanowano również przeprowadzenie pokazów w zakresie prezentacji drobnego inwentarza, pracy maszyn polowych, zakładania kompostownika i robienia kompostu w gospodarstwie rolnym.

W pozostałych działaniach zaplanowano opracowanie dokumentacji związanej z wyliczeniem wielkości DJP oraz urządzeń do przechowywania nawozów naturalnych, z wykonaniem planów naprawczych dotyczących kompleksowej ochrony środowiska w zagrodzie wiejskiej, pomoc w przygotowaniu informacji o wykorzystaniu materiału siewnego odmian chronionych prawem (AGNAS 1, AGNAS 2), jak również ewidencji stosowania środków biobójczych i dezynfekcyjnych, ewidencji sprzedaży, ewidencji zakupu pasz itp.

Tab. 13. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska - wg form

L.p.	Forma realizacji	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	porada indywidualna		9534
2.	pokaz	17	
3.	demonstracja	21	
4.	konkurs	23	
5.	olimpiada	20	
6.	targi / wystawy	7	
7.	pozostałe	300	

Tab. 14. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska – działalność doradcza wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka	Porada indywidualna	Doradztwo grupowe		Łączna liczba odbiorców (c+e)
			Liczba form	Liczba odbiorców	
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
Z.7.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	1085	-	-	1085
Z.7.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	6624	-	-	6624
Z.7.D.	Rolnictwo ekologiczne	201	-	-	201
Z.7.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku	80	-	-	80
Z.7.K.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska	1544	-	-	1544

Tab. 15. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska - działalność upowszechnieniowa wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka	Liczba form					
		Pokaz	Demonstracja	konkurs	Olimpiada	Targi/wystawy	Pozostałe
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>
Z.7.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	3	16	2	-	2	-
Z.7.A.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej	3	16	2	-	2	-
Z.7.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	8	5	6	20	5	215
Z.7.B.1.	Technologia produkcji roślinnej	6	5	-	-	-	-
Z.7.B.2.	Technologia produkcji zwierzęcej	1	-	1	-	3	11
Z.7.B.4.	Poprawa stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych	1	-	3	20	2	-
Z.7.B.5.	BHP	-	-	2	-	-	-

Symbol tematu	Tematyka	Liczba form					
		Pokaz	Demonstracja	konkurs	Olimpiada	Targi/wystawy	Pozostałe
Z.7.B.6.	Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym	-	-	-	-	-	204
Z.7.D.	Rolnictwo ekologiczne	-	-	2	-	-	-
Z.7.D.1.	Produkcja metodami ekologicznymi	-	-	2	-	-	-
Z.7.K.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska	6	-	13	-	-	90
Z.7.K.6.	Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami	2	-	-	-	-	15
Z.7.K.8.	Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa	4	-	13	-	-	75

Zadanie 8.

Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego

Działania, które będą podejmowane w 2017 roku przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego będą dotyczyć dziedzictwa regionalnego, które kształtuje tożsamość społeczną i buduje poczucie więzi w obrębie małych ojczyzn. Aktualnie wiejskie gospodarstwo domowe przeżywa okres renesansu, na co wskazuje duże zainteresowanie szkoleniami oraz poradami w tym temacie. Do najistotniejszych zagadnień należą: zachowanie tradycyjnego stylu wiejskiej zagrody, żywienie w rodzinie wielopokoleniowej, rękodzieło, podstawy savoir-vivre. Widoczne jest coraz większe zainteresowanie estetyką zagrody wiejskiej.

W ramach zadania zaplanowano udzielenie 803 porad z następujących obszarów jak profilaktyka prozdrowotna, żywienie rodziny, świadomość konsumencka, estetyka w obrębie gospodarstwa, prowadzenie sadów tradycyjnych, promocja i sprzedaż produktów regionalnych, tradycje kulinarne i kulturowe regionu oraz twórczość ludowa, w tym kultywowanie tradycji rękodzielniczych. Będą udzielane również porady z zakresu sprzedaży bezpośredniej czy pomocy w przygotowaniu dokumentacji do rejestracji produktów i wytwórców.

W ramach tego zadania zostaną zorganizowane konkursy takie jak: „Nasze kulinarne Dziedzictwo „Smaki Regionów”, „Od zakwasu do żurku kujawskiego” i „Piękna zagroda” oraz pokazy wykonania stroików dekoracyjnych i świątecznych podczas Jarmarku Wielkanocnego i Adwentowego.

Zostaną opracowane materiały informacyjno-upowszechnieniowe w formie artykułów, które będą umieszczane na stronach internetowych i czasopiśmie własnym Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Będzie prowadzona promocja w audycjach RTV.

W ramach tego zadania Ośrodek będzie organizował lub brał udział w imprezach wystawienniczych promujących metody produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego środowisku. Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego zorganizuje imprezy promujące dziedzictwo kulturowe, kulinarne i przyrodnicze oraz rolnictwo ekologiczne i jego produkty. Będą to następujące wydarzenia: VIII Jarmark Wielkanocny, XI Jarmark Adwentowy oraz XXIII Barwy Lata – Dary Jesieni, VII Święto Gęsi na Krajnie oraz IV Jesienny Jarmark Ogrodniczy „Jesień w Ogrodzie - Karp nie tylko na Święta”.

Pozostała działalność doradcza związana będzie z wypełnianiem dokumentacji rejestrowej dla produktów i wytwórców.

Tab. 16. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego wg form

L.p.	Forma realizacji	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	porada		803
2.	pokaz	4	
3.	konkurs	3	
4.	targi / wystawy	5	
5.	pozostałe	5	

Tab. 17. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego – działalność doradcza wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka	Porada indywidualna	Doradztwo grupowe		Łączna liczba odbiorców (<i>c+e</i>)
			Liczba form	Liczba odbiorców	
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
Z.8.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	357	-	-	357
Z.8.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	140	-	-	140
Z.8.L.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego	306	-	-	306

Tab. 18. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego – działalność upowszechnieniowa wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka	Liczba form					
		Pokaz	demonstracja	Konkurs	Olimpiada	Targi / wystawy	Pozostałe
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>
Z.8.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	-	-	1	-	-	-
Z.8.F.2.	Estetyzacja wiejskiej zagrody	-	-	1	-	-	-
Z.8.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	-	-	1	-	-	-
Z.8.J.1.	Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych	-	-	1	-	-	-
Z.8.L.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego	4	-	1	-	5	5
Z.8.L.1.	Dziedzictwo kultury materialnej wsi	4	-	-	-	-	-
Z.8.L.2.	Zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego wsi	-	-	-	-	1	-
Z.8.L.3.	Twórczość ludowa	-	-	-	-	2	-
Z.8.L.5.	Tradycje kulinarne	-	-	1	-	2	5

Zadanie 9.

Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku

W zadaniu tym zaplanowano udzielenie 1105 porad z rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich oraz upowszechniania rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej czy promocji wsi jako miejsca do wypoczynku.

W ramach zakresu tematycznego rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich usługi doradcze będą dotyczyły kwestii uruchamiania oraz rozwijania działalności gospodarczej. Tematyka porad dotyczyła będzie koncepcji rozwoju firmy, w tym weryfikacji obecnych i przyszłych produktów i usług przedsiębiorstw pod kątem organizacyjnym, przychodów i kosztów oraz strategii marketingowej. Doradztwo dotyczyło będzie również możliwości pozyskania środków finansowych na inwestycje związane z rozwojem przedsiębiorczości.

Tematyka rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej obejmuje różne zagadnienia. Najwięcej porad będzie dotyczyło bezpośrednio działalności agroturystycznej i turystycznej: zagospodarowanie zagrody pod potrzeby turystów, aktualne przepisy prawne obowiązujące w turystyce wiejskiej (w tym

sanitarno-epidemiologiczne), przygotowanie bazy noclegowej i doradztwo przy tworzeniu ciekawej oferty turystycznej oraz możliwości pozyskania zewnętrznego finansowania planowanych działań. Ponadto bazując na doświadczeniach z lat ubiegłych założono również doradztwo dotyczące funkcjonowania i oferty gospodarstw opiekuńczych oraz zagród edukacyjnych.

Wizyty w obiektach agroturystycznych i turystycznych będą stanowiły doskonałą okazję do zapoznania się z ich ofertą turystyczną, ale także do przyjrzenia się z bliska problemom i udzielania fachowych porad i informacji, jak również systematycznemu wprowadzaniu danych o obiektach do zmodernizowanej bazy agroturystycznej.

Konkurs AGRO-wczasy jest istotnym elementem działalności Ośrodka, gdyż lustracje zgłoszonych do niego obiektów turystycznych pozwalają na uzyskanie wyraźniejszego obrazu obecnego stanu oferty turystyki wiejskiej województwa kujawsko-pomorskiego, a jego laureaci każdorazowo stanowią przykład dobrych praktyk dla osób zainteresowanych podjęciem działalności w tej dziedzinie, jak również dla potencjalnych klientów obiektów turystyki wiejskiej. Konkurs odbywa się w trzech kategoriach: najlepsze gospodarstwo agroturystyczne, najciekawsza oferta turystyki wiejskiej i atrakcyjna kuchnia regionalna. Podobnie jak Kujawsko-Pomorskie Forum Turystyki Wiejskiej, Konkurs AGRO-wczasy realizowany jest wspólnie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Kujawsko-Pomorską Organizacją Turystyczną przy dofinansowaniu z Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich.

W 2017 roku zostanie przeprowadzony również konkurs na najlepsze stoisko dla Lokalnych Grup Działania z województwa kujawsko-pomorskiego. Konkurs zostanie przeprowadzony podczas festynu Barwy Lata - Dary Jesieni w Przysieku we wrześniu 2017 roku. Jego głównym celem jest promocja idei Leader oraz Lokalnych Grup Działania jako podmiotów wspierających przedsiębiorczość i zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.

Upowszechnianie będzie realizowane poprzez aktualizację, uzupełnianie i opublikowanie internetowego katalogu gospodarstw agroturystycznych, jak również opracowanie i publikowanie artykułów o tej tematyce i umieszczanie informacji na stronach internetowych Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Promocja agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku będzie prowadzona na imprezach wystawienniczo-targowych, między innymi na XVIII Targach Turystyczno-Ogrodniczych „Lato na Wsi” oraz w audycjach RTV i na stronie internetowej Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

Tab. 19. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku wg form

L.p.	Forma realizacji	Liczba form	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	porada indywidualna		1105
2.	konkurs	2	
3.	targi / wystawy	1	

Tab. 20. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku – działalność doradcza wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka	Porada indywidualna	Doradztwo grupowe		Łączna liczba odbiorców (c+e)
			Liczba form	Liczba odbiorców	
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
Z.9.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	533	-	-	533
Z.9.M.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku /9/	572	-	-	572

Tab. 21. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku – działalność upowszechnieniowa wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka	Liczba form					
		Pokaz	demonstracja	Konkurs	Olimpiada	Targi / wystawy	Pozostałe
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>
Z.9.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	-	-	1	-	-	-
Z.9.E.5.	Program LEADER	-	-	1	-	-	-
Z.9.M.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku	-	-	1	-	1	-
Z.9.M.1.	Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej, tworzenie sieci współpracy	-	-	1	-	-	-
Z.9.M.4.	Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku	-	-	-	-	1	-

Zadanie 10.

Współdziałanie w realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych

W ramach zadania zaplanowano udzielenie 2428 porad. Będą one dotyczyły głównie zagadnień prowadzenia pakietu rolnictwo zrównoważone w programie rolnośrodowiskowo-klimatycznym oraz

prowadzenia nawożenia w gospodarstwach na obszarach OSN będących jednocześnie beneficjentami programu rolnośrodowiskowo-klimatycznego. Porady będą dotyczyły także zasad i wymogów oraz niezbędnej dokumentacji w ramach poszczególnych pakietów programu rolnośrodowiskowo-klimatycznego. Porady udzielane w ramach obu obszarów tematycznych będą polegały na przekazywaniu rolnikom zgłaszającym się z zapytaniami, aktualnych zmian w poszczególnych działaniach. Podczas wizyt w gospodarstwach będą udzielane porady w zakresie dostosowania gospodarstw do wymogów rozporządzeń i Dyrektywy Azotanowej oraz prawidłowego prowadzenia dokumentacji związanej z poszczególnymi programami i działaniami.

Natomiast zagadnienia z ochrony bioróżnorodności, w tym Natura 2000 będą poruszane z rolnikami w zakresie ochrony gatunków zagrożonych, prowadzenia działalności rolniczej na obszarach Natura 2000, ochrony i pielęgnacji starych drzew owocowych czy zwalczaniu roślin inwazyjnych w tym Barszczu Sosnowskiego stanowiący istotny problem w środowisku wiejskim.

Upowszechnianie informacji w tym zakresie będzie prowadzone na stronach internetowych Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, audycjach RTV oraz artykułach w publikacjach periodycznych i nieperiodycznych wydawanych przez Ośrodek.

Tab. 22. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczy wg form

L.p.	Forma realizacji	Liczba odbiorców
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>
1.	porada indywidualna	2428

Tab. 23. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczy – wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka	Porada indywidualna	Doradztwo grupowe		Pozostałe	Łączna liczba odbiorców
			Liczba form	Liczba odbiorców		
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>		
Z.10.N.	Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych	2428	-	-	-	2428
Z.10.N.1.	Prowadzenie produkcji rolniczej na obszarach szczególnie narażonych (OSN)	614	-	-	-	614
Z.10.N.2.	Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna	129	-	-	-	129
Z.10.N.3.	Program rolnośrodowiskowy i Działanie rolnośrodowiskowo-klimatyczne	1623	-	-	-	1623
Z.10.N.4.	Ochrona bioróżnorodności, w tym NATURA 2000	62	-	-	-	62

Zadanie 11.

Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej

W ramach zadania zaplanowano udzielenie 3943 porad i wykonanie 916 opracowań. W obszarze rachunkowości rolnej zaplanowano porady dotyczące analizy wyników produkcyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych między innymi: analiza wyników produkcyjno-ekonomicznych gospodarstwa rolnego na podstawie Raportu Indywidualnego Gospodarstwa Rolnego, analiza wyników ekonomicznych gospodarstwa rolnego na podstawie Raportu Dynamicznego Gospodarstwa Rolnego, analiza możliwości rozwojowych gospodarstwa rolnego na podstawie Raportu Porównawczego Gospodarstwa Rolnego. W obszarze rachunkowości podatkowej zaplanowano porady dotyczące zasad rozliczania podatku VAT i podatku dochodowego z działalności pozarolniczej między innymi: zasady rozliczania podatku VAT na zasadach ogólnych, sporządzenie deklaracji podatkowej PIT-36, zasady rozliczania przychodów z działalności pozarolniczej, zasady odliczania podatku VAT od zakupu samochodu osobowego. Porady z ubezpieczeń społecznych i majątkowych dotyczą zasad zatrudniania pracowników i zasad podlegania ubezpieczeniu KRUS między innymi: omówienie zasad ubezpieczenia społecznego rolników, przedstawienie zasad zatrudniania pracowników w rolnictwie. W zakresie zarządzania gospodarstwem rolnym zaplanowano porady dotyczące opłacalności produkcji rolniczej, między innymi: przedstawienie zasad sporządzania kalkulacji dla produkcji roślinnej i zwierzęcej, szczegółowa analiza Raportów z działalności rolniczych – Agrokosztów. W pozostałych opracowaniach zaplanowano sporządzenie 156 kalkulacji rolniczych oraz 760 ankiet dla potrzeb Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie.

Tab. 24. Analizy przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej wg form

L.p.	Forma realizacji	Liczba odbiorców
1.	porada indywidualna	3943
2.	pozostałe	916

Tab. 25. Analizy przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej wg form i tematów

Symbol tematu	Tematyka	Analiza	Porada indywidualna	Doradztwo grupowe		Pozostałe
				Liczba form	Liczba odbiorców	
Z.11.C	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych	-	3553	-	-	-
Z.11.C.1.	Rachunkowość rolna	-	2181	-	-	-

Z.11.C.2.	Rachunkowość podatkowa	-	1240	-	-	-
Z.11.C.3.	Ubezpieczenia społeczne oraz majątkowe	-	132	-	-	-
Z.11.I	Zarządzanie gospodarstwem rolnym	-	390	-	-	916
Z.11.I.1.	Badanie koniunktury w rolnictwie	-	-	-	-	760
Z.11.I.2.	Wyliczanie dochodów, kosztów i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej	-	207	-	-	156
Z.11.I.3.	Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym	-	183	-	-	-

C.2. Zadania odpłatne

W ramach zadań odpłatnych w 2017 roku planuje się zrealizować następujące rodzaje zadań:

- prowadzenie ksiąg rachunkowości – Polski FADN, uproszczonej ewidencji przychodów i rozchodów oraz rachunkowości podatkowej VAT. Z tego zakresu planuje się wykonać w sumie 1776 działań,
- prowadzenie działalności szkoleniowej niezwiązanej z realizacją zadań nieodpłatnych. W tym zakresie planuje się przeprowadzenie 120 szkoleń dla rolników nadających im uprawnienia do wykonywania zabiegów środkami ochrony roślin oraz zakupu środków ochrony roślin zaliczanych do toksycznych i bardzo toksycznych dla ludzi, a także szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwie dla osób będących pracodawcami bądź osób kierujących pracownikami,
- organizacja 12 imprez o charakterze wystawienniczo-targowych upowszechniających wiedzę rolniczą, nowe technologie produkcji i promujących produkty i wyroby przetwórstwa rolno spożywczego oraz rozwój obszarów wiejskich,
- sporządzanie licznych opracowań takich jak: plany nawozowe lub plany przechowalnictwa nawozów naturalnych (1194), plany działalności rolnośrodowiskowej oraz dokumentacje przyrodnicze (496), plany przedstawienia gospodarstwa rolnego na produkcję metodami ekologicznymi lub plany produkcji w gospodarstwach ekologicznych (4), wypełnianie wniosków i innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowanej ze środków pochodzących z funduszy UE lub innych instytucji krajowych i zagranicznych (10561).

Liczba zaplanowanych zadań odpłatnych w 2017 roku jest szacunkowa i wynika z zapotrzebowania rolników.

Tab.26. Zadania realizowane odpłatnie

L.P	Rodzaj zadania	Jednostka miary	Liczba
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	Prowadzenie rachunkowości, w tym:	Prowadzenie ksiąg rachunkowości Polski FADN - dla rolników w ramach Systemu Zbierania i Wykorzystywania Danych Rachunkowych Polski FADN na zlecenie Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie.	

		<p>Prowadzenie uproszczonej ewidencji przychodów i rozchodów - dla beneficjentów PROW 2014-2020 dla działań „Modernizacja gospodarstw rolnych” i „Premie dla młodych rolników” .</p> <p>Prowadzenie ewidencji rachunkowej VAT dla rolników rozliczających podatek VAT na zasadach ogólnych oraz prowadzenie ewidencji rachunkowej dla potrzeb podatku dochodowego dla rolników prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą.</p>	
	Książki rachunkowości – Polski FADN	Liczba książek	1420
	Księgowość uproszczona dla klientów (ewidencja przychodów i rozchodów)	Liczba odbiorców	10
	Inne /jakie Księgowość uproszczona dla klientów (prowadzenie ewidencji podatkowej dla podatku dochodowego i VAT)	Liczba odbiorców	346
2.	Prowadzenie działalności szkoleniowej nie związanej z realizacją zadań nieodpłatnych	<p>Środki ochrony roślin należą do najbardziej szkodliwych związków, na których działanie są narażeni rolnicy. Ich niewłaściwe stosowanie i przechowywanie stwarza poważne zagrożenie także dla zwierząt i środowiska. W celu uniknięcia, bądź ograniczenia, negatywnych skutków działania, konieczna jest znajomość zasad właściwego postępowania. Zasady stosowania środków ochrony roślin w produkcji rolniczej reguluje Ustawa o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013r. Określa ona warunki, które trzeba spełnić aby ochrona ta była skuteczna a jednocześnie bezpieczna dla ludzi. Między innymi obowiązek ukończenia szkolenia przez operatora opryskiwacza w zakresie stosowania środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu naziemnego przeznaczonego do stosowania tych środków z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie.</p>	
	Szkolenie w zakresie stosowania środków ochrony roślin sprzętem naziemnym, z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie	Liczba form	116
	Szkolenie w zakresie doradzania dotyczącego środków ochrony roślin	Liczba form	3
	Szkolenie w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy	Liczba form	1
3.	Organizacja targów, wystaw, pokazów, konferencji i innych przedsięwzięć upowszechniających wiedzę rolniczą, nowe technologie produkcji i promujących produkty i wyroby przetwórstwa rolno spożywczego oraz rozwój obszarów wiejskich	<p>1. VIII Jarmark Wielkanocny, Przysiek - 8 kwietnia 2017r. – celem imprezy jest promocja produktów lokalnych, tradycyjnych, regionalnych i rękodzieła ludowego w aspekcie tradycji i obrzędów związanych z okresem Świąt Wielkanocnych. Planowana liczba wystawców - 120, zwiedzających – 3 tys. Organizator: KPODR w Minikowie.</p> <p>2. XVIII Targi Turystyczno-Ogrodnicze "Lato na Wsi", Minikowo – 13-14 maja 2017r. – celem imprezy jest zaprezentowanie mieszkańcom województwa kujawsko-pomorskiego pozarolniczej działalności na obszarach wiejskich, tradycji kulturowych, walorów przyrodniczych regionu, a także ekologicznych metod produkcji żywności i możliwości</p>	

	<p>wykorzystania energii odnawialnej. Planowana liczba wystawców - 230, zwiedzających - 25 tys. Organizatorzy: KPODR w Minikowie, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, starostwa powiatowe oraz Lokalne Grupy Działania.</p> <p>3. III Regionalna Wystawa Zwierząt Futerkowych i Drobiu Ozdobnego Minikowo – 13-14 maja 2017r. – celem wystawy jest pokazanie gatunków, ras i odmian zwierząt utrzymywanych obecnie w kraju i regionie kujawsko-pomorskim oraz przedstawienie postępu hodowlanego w prezentowanych kategoriach zwierząt.</p> <p>4. XXXVI Dni Otwartych Drzwi - Targi Ogólnorolne, Zarzeczewo, 3-4 czerwca 2017r. – celem imprezy jest pogłębienie wiedzy z zakresu innowacji technicznych i technologicznych oraz wskazanie możliwości korzystania z programów wspierających rolnictwo i obszary wiejskie. Planowana liczba wystawców - 200, zwiedzających - 20 tys. Organizator: KPODR w Minikowie, Oddział w Zarzeczewie.</p> <p>5. XXI Kujawsko-Pomorskie Dni Pola - targi regionalne, Grubno, 10-11 czerwca 2017r. – celem jest zapoznanie rolników z najnowszymi osiągnięciami w zakresie hodowli roślin uprawnych. Planowana liczba wystawców - 180, zwiedzających - 20 tys. Organizatorzy: KPODR w Minikowie, Oddział w Przysieku, Zespół Szkół rolniczych w Grubnie.</p> <p>6. XL Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe AGRO-TECH, Minikowo – 1-2 lipca 2017r. – celem imprezy jest prezentacja najnowszych rozwiązań technicznych oraz osiągnięć hodowlanych w produkcji roślinnej i zwierzęcej, a także wspieranie procesów modernizacyjnych i rozwojowych gospodarstw rolnych. Planowana liczba wystawców - 420, zwiedzających - 35 tys. Organizatorzy: KPODR w Minikowie, DLG – Niemieckie Towarzystwo Rolnicze.</p> <p>7. XVIII Regionalna Kujawsko-Pomorska Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Minikowo, 1-2 lipca 2017r. - celem wystawy jest promowanie postępu hodowlanego, wymiana doświadczeń technologicznych i promocja polskiej hodowli. Organizatorzy: KPODR w Minikowie, związki i organizacje branżowe hodowców. Planowana liczba wystawców około 70.</p> <p>8. VIII Miodowe Lato, Zarzeczewo – 20 sierpnia 2017r. - celem jest promocja miodów i innych produktów pasiecznych, popularyzacja spożycia miodów oraz uświadomienie uczestnikom ważnej roli pszczoł i owadów zapylających w przyrodzie. Planowana liczba wystawców - 40, zwiedzających - 3 tys. Organizatorzy: KPODR w Minikowie, Oddział w Zarzeczewie i Regionalny Związek Pszczelarzy</p>
--	---

		<p>Ziemi Kujawsko-Dobrzyńskiej.</p> <p>9. XXIII Barwy Lata, Dary Jesieni, Przysiek – 9 września 2017r. - celem imprezy jest popularyzacja produktów regionalnych, tradycyjnych, rękodzieła ludowego oraz przedsiębiorczości na wsi. Planowana liczba wystawców-130, zwiedzających – 5 tys. Organizatorzy: KPODR w Minikowie, Oddział w Przysieku.</p> <p>10. IV Jesienny Jarmark Ogrodniczy – Karp nie tylko na Święta, Minikowo – 17 września 2017r. – celem imprezy jest promocja konsumpcji karpia i produktów przetworzonych na jego bazie przez cały rok. W szczególności promocja spożywania produktów wysokiej jakości pochodzących od lokalnych wytwórców. Planowana liczba wystawców - 60, zwiedzających – 3 tys. Organizatorzy: KPODR w Minikowie i CGFP Ryby Sp. z o.o. (Gospodarstwo Rybackie w Ślesinie).</p> <p>11. VII Święto Gęsi na Krajinie, Minikowo – 11 listopada 2017r. - impreza ma na celu wzrost świadomości konsumenckiej na temat spożycia gęsiny i jej walorów odżywczych. Ponadto daje możliwość zdobycia wiedzy na temat przygotowania potraw i produktów co przekłada się na wzrost zainteresowania zakupem i jednocześnie pozwala wypromować lokalnych wytwórców. Planowana liczba wystawców - 50, zwiedzających – 3 tys. Organizator: KPODR w Minikowie.</p> <p>12. XI Jarmark Adwentowy, Przysiek – 16 grudnia 2017r. - celem imprezy jest promocja produktów lokalnych, tradycyjnych, regionalnych i rękodzieła ludowego w aspekcie tradycji i obrzędów związanych z okresem Świąt Bożego Narodzenia. Planowana liczba wystawców - 100, zwiedzających – 2 tys. Organizator: KPODR w Minikowie, Oddział w Przysieku.</p>	
4.	Sporządzanie planów nawozowych lub planów przechowania nawozów naturalnych	Liczba odbiorców	1194
5.	Sporządzanie planów działalności rolno-środowiskowej, planów działalności ekologicznej oraz dokumentacji przyrodniczych, w tym:	W ramach opracowań odpłatnych w zakresie działań PROW 2014-2020, na rok 2017 najwięcej opracowań zaplanowano w formie planów i aktualizacji planu działalności rolnośrodowiskowo-klimatycznej, rolnośrodowiskowej. Liczba zaplanowanych opracowań wynika z zapotrzebowania beneficjentów.	
	Plany działalności rolnośrodowiskowej	Liczba odbiorców	250
	Dokumentacja przyrodnicza (ekspertyza)	Liczba odbiorców	21
	Aktualizacje planu działalności rolnośrodowiskowo-klimatycznej, rolnośrodowiskowej	Liczba odbiorców	215
	Aktualizacje planu działalności ekologicznej	Liczba odbiorców	5
Zmiana/korekta wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich i ONW, płatności rolnośrodowiskowo-klimatycznej, rolnośrodowiskowej lub ekologicznej	Liczba odbiorców	5	

6.	Sporządzanie planów przestawienia gospodarstwa rolnego na produkcję metodami ekologicznymi lub planów produkcji w gospodarstwach ekologicznych	Liczba odbiorców	4
7.	Wypełnianie wniosków i innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowanej ze środków pochodzących z funduszy UE lub innych instytucji krajowych i zagranicznych, w tym:	W ramach opracowań odpłatnych w 2017r. planuje się wykonanie niżej wymienionych opracowań wniosków i innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowanej głównie w zakresie działań PROW 2014-2020. Najwięcej wniosków odpłatnych zaplanowano w zakresie dopłat bezpośrednich, wniosków o dopłaty do materiału siewnego. Zakłada się, że sporo osób będzie zainteresowanych również zdobyciem dofinansowania na restrukturyzację małych gospodarstw.	
	Premie dla młodych rolników	Liczba odbiorców	58
	Modernizacja gospodarstw rolnych	Liczba odbiorców	74
	Płatności bezpośrednie i ONW	Liczba odbiorców	9794
	Biznes plan	Liczba odbiorców	83
	Wypełnienie wniosku o dopłatę do materiału siewnego	Liczba odbiorców	383
	Restrukturyzacja małych gospodarstw	Liczba odbiorców	147
	Dofinansowanie na rozwój działalności pozarolniczej	Liczba odbiorców	22

C.3. Projekty i zadanie zlecone

Tab. 27. Projekty i zadania zlecone

L.P	Tytuł projektu/ nr umowy	Cele	Produkty/ rezultaty	Okres realizacji	Źródła finansowania
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
1.	Zielona opieka – gospodarstwa opiekuńcze w woj. kujawsko-pomorskim, Umowa nr UM_EF.433.1.047.2016 zawarta 13.10.2016r.	Zwiększenie dostępności usług opiekuńczo-aktywizujących dla 225 osób niesamodzielnymi w formie pobytu dziennego w 15 gospodarstwach opiekuńczych poprzez utworzenie 75 miejsc na obszarach wiejskich w województwie kujawsko-pomorskim (na terenie powiatów: brodnickiego, mogileńskiego, świeckiego, tucholskiego i wąbrzeskiego) oraz podniesienie kompetencji w zakresie usług opiekuńczych 30 osób.	225 os. niesamodzielnymi korzystających z opieki, 30 os. uczestniczących w kursie opiekuna osób starszych i niepełnosprawnych. Utworzenie i funkcjonowanie miejsc świadczących usługi społeczne dla 75 osób, 30 osób podniesienie kompetencje w zakresie opieki nad osobami starszymi.	01.IX.2016-30.VI.2018	Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych
2.	Miodowe Lato	Promocja miodów i innych produktów pasiecznych, popularyzacja spożycia miodów oraz uświadomienie uczestnikom ważnej roli pszczół i owadów zapylających w przyrodzie.	5 działań: prelekcje, pokazy, warsztaty, konkursy dla ok. 4000 uczestników. Wzrost wiedzy nt. lokalnych produktów.	VIII, 2017	Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich oraz środki własne
3.	Usługi rozwojowe dla przedsiębiorstw. Koordynator – Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie jest jednym z czterech partnerów.	Wsparcie dostępu do usług rozwojowych dla przedsiębiorstw.	6076 osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, 1457 mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi w programie. 30% osób uzyska kwalifikacje lub nabędzie kompetencje po opuszczeniu programu. 1015 mikro-, małych i średnich	01.I.2017 – 31.XII.2020	Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 8 Aktywni na rynku pracy Działanie 8.5 Rozwój pracowników

			przedsiębiorstw zrealizuje swój cel rozwojowy dzięki udziałowi w programie.		i przedsiębiorstw MŚP w regionie Poddziałanie 8.5.1 Wsparcie dostępu do usług rozwojowych
4.	Aktualizacja serwisu internetowego agroturystyka.kpodr.pl	Promocja oferty turystycznej gospodarstw agroturystycznych i obiektów turystyki wiejskiej województwa kujawsko-pomorskiego.	300 ankiet gospodarstw agroturystycznych i obiektów turystyki wiejskiej i aktualizacja informacji w serwisie agroturystyka.kpodr.pl	01.III.2017 – 30.XI.2017	Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich
5.	Współpraca międzynarodowa w celu przygotowania i złożenie trzech propozycji projektów UE w zakresie bioenergii i biogospodarki. Koordynator – DBFZ Deutsches Biomasseforschungszentrum gemeinnützige GmbH. Partner projektu: Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie	Opracowanie wspólnej koncepcji projektów z zakresu bioenergii i biogospodarki	3 projekty w ramach: Horizon 2020, Erasmus +	01.VII.2016 – 30.VI.2018	Niemieckie Federalne Ministerstwo Edukacji i Badań Naukowych
6.	Kujawsko-Pomorskie Forum Turystyki Wiejskiej	Nawiązanie współpracy i wymiana doświadczeń pomiędzy podmiotami działającymi w branży turystycznej (agroturystyka i turystyka wiejska)	Minimum 100 uczestników Forum poszerzy swoją wiedzę i nawiąże nowe kontakty, podniesienie jakości świadczonych usług turystycznych.	IX 2017	Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich
7.	„Ekologizacja wsi woj. kujawsko-pomorskiego, kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego poprzez wdrażanie w życie tzw. Dobrej Kultury Rolnej”	Celem przedsięwzięcia jest podnoszenie wiedzy, oddziaływanie na świadomość ekologiczną, wdrażanie programów rolnośrodowiskowych, wdrażanie w życie obowiązujących przepisów prawa polskiego a zrazem unijnego w zagadnieniach dotyczących ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.	Seminarium wojewódzkie dla 60 osób, konkurs o zasięgu wojewódzkim – 1 dla 8 gospodarstw, konkurs o zasięgu gminnym – 8 w ośmiu gminach dla 120 gospodarstw, 16 szkoleń w 8 gminach dla 240 osób, 8 pokazów kompostowania odpadów organicznych w 8 gminach dla 120 osób, prowadzenie 120 demonstracji dotyczących ekologicznego zagospodarowania zagrody wiejskiej. Programem objętych będzie 120 gospodarstw.	II.2017 -30. XII.2017	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu

8.	„Promocja żywności proekologicznej na rynku konsumenckim”	Edukacja rolników z zakresu rolnictwa ekologicznego bezpiecznego dla środowiska, promowanie produktów ekologicznych ułatwienie dostępu po produkty ekologiczne.	Konferencja dla 60 osób, 8 szkoleń dla 160 osób, 3 warsztaty ekologiczne dla 60 osób, promocja produktów ekologicznych w formie stoiska informacyjno-promocyjnego.	1.II.2017 – 30.XI.2017	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu
9.	„Ogólnopolskie spotkania ekologiczne” oraz Imprezy Ekologiczne.	Podniesienie stanu świadomości ekologicznej, uwrażliwienie uczestników na problemy związane z rozwojem obszarów wiejskich oraz ze stanem i ochroną środowiska naturalnego w regionie i w Polsce, ukształtowanie postawy otwartej na rozwiązywanie problemów środowiskowych i działania proekologiczne.	Forum Ochrony Środowiska – konferencja ponadwojewódzka nt. „Zarządzanie gospodarką odpadami w świetle obowiązujących przepisów prawnych” dla 100 osób, materiały konferencyjne nt. „Zarządzanie gospodarką odpadami w świetle obowiązujących przepisów prawnych” -250 szt.	1.IV.2017 – 30.IX.2017	
10.	„Edukacja z zakresu ekologii i ochrony środowiska dla mieszkańców obszarów wiejskich woj. kujawsko-pomorskiego”	- Przekazanie wiedzy z zakresu ekologii i ochrony środowiska na obszarach wiejskich, - Wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju na obszarach wiejskich, - Wskazanie problemu jakim są rośliny inwazyjne - Szukanie właściwych metod zapobiegawczych i walki z nimi - Doskonalenie wiedzy rolników w tym zakresie.	14 Szkolenia – dla 280 osób, konferencja - dla 50 rolników.	1.III.2017 – 30.XI.2017	
11.	Konkursy: 1. Ekologiczne zagospodarowanie zagrody wiejskiej 2. Poznaję produkt ekologiczny 3. Ekologia w domu i zagrodzie 4. Ekologia i ochrona środowiska 5. Z ekologią na ty 6. Człowiek i środowisko	Upowszechnianie wiedzy w proekologicznej wszystkim chętnym mieszkańcom wsi i miast na różnego rodzaju targach, festynach itd. oraz rozwijanie wiedzy , świadomości i wrażliwości z zakresu ochrony środowiska i edukacji ekologicznej.	Konkursy – dla 1000 osób (Minikowo, Zarzeczewo).	1.V.2017 – 30.IX.2017	

C.4. Działania realizowane w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR)

Sieć na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR) oparta jest na strukturze wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego, instytutach, jednostkach badawczych oraz uczelniach wyższych. Funkcjonuje w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Podstawowym dokumentem obrazującym planowane działania w zakresie innowacji jest Program operacyjny KSOW na lata 2016-2017 w zakresie SIR. Przyjęte przez Grupę Roboczą i zatwierdzone przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi projekty na 2017 rok zakładają wykonanie przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego czterech operacji. Planowane zadania dotyczą między innymi:

- upowszechniania innowacji technicznych i technologicznych w produkcji bydła mięsnego,
- wdrażania nowoczesnych technologii uprawy roślin, ograniczających negatywne skutki zmian klimatu, a przypadku kujawsko-pomorskiego postępujące niedobory opadów,
- przygotowania rolników do podjęcia sprzedaży bezpośrednio z gospodarstw, skracania łańcucha żywnościowego, upowszechniania informacji na temat możliwości różnicowania dochodów rodziny rolnika,
- praktycznego przygotowania rolników, liderów grup producenckich, przedsiębiorców, przedstawicieli uczelni, instytutów do skorzystania z możliwości wdrażania innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, jakie wprowadza działanie „Współpraca” z PROW 2014-2020.

Planowane operacje zakładają przeszkolenie łącznie 340 osób podczas, między innymi, jednego wyjazdu studyjnego oraz pięciu zajęć warsztatowych. Środki przeznaczone na wykonanie proponowanych operacji w 2017 roku, zaplanowano na kwotę 132729,43 zł.

Tab. 28. Operacje planowane do realizacji w ramach SIR

L.p.	Tytuł projektu/ nr umowy	Cele	Produkty/ rezultaty	Okres realizacji	Źródła finansowania
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>
1.	Upowszechnianie wiedzy na temat legalnej sprzedaży produktów lokalnych i tradycyjnych z branży rolno-spożywczej oraz tworzenie kanałów sprzedaży.	<p>1. Przygotowanie rolników, przedsiębiorców, mieszkańców wsi oraz podmiotów wspierających rozwój obszarów wiejskich do wchodzenia w dalsze fazy łańcucha żywnościowego.</p> <p>2. Upowszechnianie informacji na temat możliwości różnicowania dochodów rodziny rolnika.</p>	<p>Udział w szkoleniu zaplanowanym na 21-23.02.2017 r. 25 rolników, przedsiębiorców, mieszkańców wsi oraz podmiotów wspierających rozwój obszarów wiejskich.</p> <p>Zdobycie wiedzy na temat innowacyjnych działań z zakresu sprzedaży produktów rolnych, propagowanie idei wykorzystania inkubatora kuchennego.</p>	1.IX.2016 - 31.III.2017	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020; Działanie Pomoc Techniczna

		<p>3. Skracanie łańcucha żywnościowego poprzez przygotowanie do sprzedaży produktów rolnych w kontekście wprowadzanych od 1.01.2016 r. zmian w przepisach prawnych.</p> <p>4. Prezentacja innowacyjnych rozwiązań w zakresie sprzedaży i dystrybucji wysokiej jakości produktów rolnych.</p> <p>5. Budowanie sieci kontaktów w zakresie wdrażania innowacji na obszarach wiejskich.</p> <p>6. Transferi upowszechnianie wiedzy na temat tworzenia i funkcjonowania innowacyjnego inkubatora kuchennego.</p>	<p>Propagowanie innowacyjnych możliwości dywersyfikacji źródeł dochodu z gospodarstwa. Skracanie łańcucha żywnościowego.</p>		
2.	<p>Innowacyjne rozwiązania w organizacji chowu i przetwórstwie bydła mięsnego.</p>	<p>Celem realizacji operacji jest przedstawienie hodowcom żywca wołowego oraz doradcom rolniczym, innowacji technicznych i technologicznych w produkcji bydła mięsnego oraz przetwórstwa jako jednego ze sposobów na podniesienie efektywności gospodarowania. Wyżej wymienione cele realizowane będą poprzez przekazanie od strony teoretycznej i praktycznej, wiedzy z zakresu organizacji produkcji bydła mięsnego na przykładzie gospodarstwa, w którym utrzymywanych jest sześć ras tego bydła. Zdobycie wiedzy o systemie chowu oraz organizacji uboju, zbytu mięsa wołowego. Motywowanie do</p>	<p>Zdobycie wiedzy przez 50 uczestników w zakresie organizacji chowu bydła mięsnego oraz uboju i sprzedaży wołowiny. Publikacja tematyki wyjazdu w miesięczniku Wieś Kujawsko-Pomorska i na stronie www.kpodr.pl oraz prasie lokalnej. W 2017r. planuje się wydanie broszury w nakładzie 2000 egz. i wykorzystanie materiałów szkoleniowych przez doradców terenowych i specjalistów zakładowych ośrodka podczas szkoleń terenowych.</p>	<p>13.III.2017-14.VI.2017</p>	<p>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020; Działanie Pomoc Techniczna</p>

		wspólnego działania poprzez obserwację funkcjonującej spółdzielni produkcyjnej, której członkowie przejęli część łańcucha „od pola do stołu”.			
3.	Droga rozwoju dla innowacyjnych rolników i przedsiębiorców. Warsztaty informacyjno - motywacyjne.	W ramach PROW na lata 2014-2020 podejmowane są przedsięwzięcia nakierowane na poprawę konkurencyjności sektora rolno-spożywczego, głównie poprzez innowacyjne podejście do wykorzystania zasobów. W ramach priorytet 1 PROW mają być realizowane operacje ułatwiające transfer wiedzy i innowacji w rolnictwie i leśnictwie oraz na obszarach wiejskich. Tymczasem w naszym regionie wielu potencjalnych partnerów w systemie innowacji nie jest jeszcze zorientowana w założeniach jego funkcjonowania. Grupa ta wypełnia kryteria celu KSOW „Zwiększenie udziału zainteresowanych stron we wdrażaniu inicjatyw na rzecz rozwoju obszarów wiejskich”. Celem planowanej operacji jest dostarczenie wiedzy o działaniu „Współpraca” potencjalnym beneficjentom - rolnikom i przedsiębiorcom oraz doradcom z powiatowych zespołów i specjalistom branżowym, którzy mają z nimi najczęściej kontakt. Brak wiedzy o możliwości skorzystania ze wsparcia jest jednym z czynników	Przeszkolenie 50 potencjalnych liderów grup operacyjnych. Stworzenie zaczynu przyszłej sieci na terenie województwa. Długofalowym efektem będzie stworzenie przez absolwentów co najmniej jednej grupy operacyjnej i złożenie wniosku o wsparcie z działania „Współpraca”.	01.II.2016 - 30.VI.2017	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020; Działanie Pomoc Techniczna

		<p>ograniczających możliwości rozwoju wielu szczególnie małych i średnich firm. Rolnicy, poza ogrodnikami, do tej pory rzadko korzystali ze wsparcia inwestycji jako grupy producentów, dlatego drugim celem jest zmotywowanie do działania poprzez pokazanie korzyści, które można uzyskać prowadząc wspólne działania w ramach grupy operacyjnej na rzecz wdrożenia innowacji. Aby osiągnąć ten cel planujemy zorganizować dwudniowe warsztaty, na których oprócz solidnej dawki wiedzy o działaniu „Współpraca” będą elementy motywacji do działania i informacji z zakresu prawa w celu zawiązania grupy operacyjnej. W trakcie warsztatów planowane jest przekazanie uczestnikom wiedzy dotyczącej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenia i funkcjonowania Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, porozumienia o współpracy. 2. Budowy planu operacyjnego dla województwa w zakresie projektów upowszechniania innowacji. 3. Źródeł finansowania działań innowacyjnych. 4. Wymagań działania PROW „Współpraca”. 5. Inicjatyw zawiązywania grup operacyjnych. 			
--	--	--	--	--	--

		<p>Budowane i rozwijane będą umiejętności społeczne niezbędne do tworzenia grup oraz motywowania jej członków do działania. Zdobyta wiedza i umiejętności ułatwią uczestnikom warsztatów podjąć decyzję o włączeniu się w działalność SIR i utworzeniu grupy operacyjnej, upowszechnianiu innowacji co w efekcie prowadzić będzie do poprawy konkurencyjności rolnictwa kujawsko-pomorskiego. Po szkoleniu mam nadzieję, że wśród jego uczestników pojawią się liderzy przynajmniej jednej przyszłej grupy operacyjnej.</p>			
4.	<p>Innowacyjne systemy uprawy roślin polowych przy użyciu agregatów nowej generacji.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ułatwienie transferu wiedzy z zakresu innowacyjnych technologii uprawy i siewu. 2. Zapoznanie się z ideą agregatów uprawowo-siewnych do uprawy uproszczonej. 3. Porównanie efektów pracy różnych modeli maszyn. 4. Nabywanie praktycznych umiejętności przez uczestników szkolenia. 5. Zwiększenie udziału zainteresowanych rolników wdrożeniem nowoczesnych, bardziej efektywnych technologii uprawy. 6. Zwiększenie rentowności gospodarstw. Uprawa uproszczona gleby, a w szczególności uprawa pasowa, to najnowsze trendy, zyskujące 	<p>szkolenie 150 osób, rolnicy specjalizujący się w uprawach polowych, nauczyciele zawodu i uczniowie szkół rolniczych, doradcy</p>	<p>10.II.2016 - 30.IV.2017</p>	<p>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020; Działanie Pomoc Techniczna</p>

		coraz większą popularność wśród rolników. Jest to uprawa, która przy coraz większym deficycie wody gwarantuje bardziej stabilne plony, obniża koszty zabiegów agrotechnicznych i nakładów pracy.			
--	--	--	--	--	--

D. Współpraca z innymi instytucjami i samorządem

Tab.29. Współpraca z instytucjami i samorządem

L.p.	Nazwa instytucji	Przedmiot/ cel współpracy
Instytucje krajowe		
1.	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja i prowadzenie szkoleń • stoiska informacyjno-promocyjne na targach • udział w konkursach i olimpiadach rolniczych • prowadzenie wspólnej kampanii informacyjnej o działaniach PROW 2014-2020 • udział w spotkaniach roboczych • współpraca w zakresie obsługi rolników składających wnioski o dofinansowanie i płatność dotyczące m.in. płatności bezpośrednich do gruntów rolnych, rolnośrodowiskowo-klimatycznych, pomocy kłękowej oraz innych działań PROW 2007-2013 i PROW 2014-2020
2.	Agencja Rynku Rolnego	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja i prowadzenie szkoleń • upowszechnianie informacji • stoiska informacyjno-promocyjne na targach • udział w konkursach i olimpiadach rolniczych • współpraca w ramach działań prowadzonych przez ARR • bieżąca współpraca związana z obsługą rolników
3.	Agencja Nieruchomości Rolnych	<ul style="list-style-type: none"> • stoiska informacyjno-promocyjne na targach • upowszechnianie informacji na temat zasad obrotu ziemią i zasad dzierżawy gruntów rolnych • współpraca w zakresie organizacji szkoleń oraz wydawania opinii do założeń prowadzenia działalności rolniczej • wymiana informacji na temat sytuacji rynkowej w rolnictwie • udział przedstawicieli ANR w szkoleniach organizowanych przez KPODR

4.	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych	<ul style="list-style-type: none"> • współorganizacja konkursów dla rolników i uczniów szkół rolniczych, nabór uczestników konkursu „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne” • stoiska informacyjno-promocyjne na targach • organizacja szkoleń • współpraca w zakresie powiatowych eliminacji Olimpiady Wiedzy Rolniczej • artykuły nt. bezpieczeństwa i higieny pracy w wydawnictwach KPODR
5.	banki, w szczególności banki spółdzielcze, banki zrzeszające banki spółdzielcze oraz izba gospodarcza zrzeszająca banki spółdzielcze	<ul style="list-style-type: none"> • upowszechnianie informacji • stoiska informacyjno-promocyjne na targach • sporządzanie planów inwestycji na przedsięwzięcia rolnicze objęte kredytowaniem • bieżąca wymiana informacji na temat warunków kredytowania rolnictwa • współpraca w zakresie realizacji szkoleń • współpraca w zakresie powiatowych eliminacji Olimpiady Wiedzy Rolniczej • współpraca dotycząca obsługi rolników
6.	Izby rolnicze oraz Krajowa Rada Izby Rolniczych 1. Kujawsko-Pomorska Izba Rolnicza	<ul style="list-style-type: none"> • udział w posiedzeniach i spotkaniach • współredagowanie miesięcznika „Wieś Kujawsko-Pomorska” • stoiska informacyjno-promocyjne na targach • współpraca w zakresie organizacji szkoleń • prezentowanie informacji dotyczących bieżącej sytuacji w rolnictwie • współpraca w zakresie powiatowych eliminacji Olimpiady Wiedzy Rolniczej • prezentowanie informacji dotyczących bieżącej sytuacji w rolnictwie na posiedzeniach delegatów KPIR • współorganizacja konkursów dla rolników i szkół rolniczych
7.	regionalne zarządy gospodarki wodnej 1. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku 2. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu 3. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie	<ul style="list-style-type: none"> • udział w posiedzeniach i spotkaniach konsultacyjnych • udział w szkoleniach • współpraca w opracowaniu zaleceń dla rolników • współpraca w zakresie stosowania wymagań ograniczających zanieczyszczenia na obszarach szczególnie narażonych (OSN)
8.	placówki oświatowe w zakresie prowadzenia szkoleń zawodowych wynikających z potrzeb lokalnego rynku pracy	<ul style="list-style-type: none"> • informowanie o możliwości nabycia wymaganych uprawnień rolniczych niezbędnych m.in. do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowej w ramach działań PROW 2014-2020 w wybranych placówkach oświatowych • wydawanie poświadczeń nabycia określonych umiejętności i uprawnień, m.in. ukończenia kursu

		przysposobienia rolniczego, kursu na operatora kombajnu zbożowego „Bizon”
9.	<p>lokalne i regionalne organizacje wspierania przedsiębiorczości</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego 2. Klaster Spółdzielczy „Spizarnia Kujawsko-Pomorska” 3. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości 4. Agro Klaster Kujawy - Stowarzyszenie Na Rzecz Innowacji i Rozwoju 5. Lokalne Grupy Działania 	<ul style="list-style-type: none"> • upowszechnianie informacji na temat realizowanych działań wspierających przedsiębiorczość • przygotowywanie niezbędnej dokumentacji dla osób podejmujących inwestycje • współpraca w ramach świadczenia usług rozwojowych dla przedsiębiorstw • promowanie produktów wysokiej jakości • współpraca w zakresie realizacji szkoleń, projektów i działań PROW 2014-2020 • rozwój branży przetwórstwa rolno-spożywczego • organizacja stoisk promocyjnych produktów lokalnych i tradycyjnych • udział pracowników KPODR w komisjach konkursowych • uczestnictwo w Krajowym Systemie Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz ubieganie się o rejestrację w Bazie Usług Rozwojowych • współpraca w działaniu na rzecz rozwoju lokalnej społeczności zamieszkałej na terenie działania LGD • udział w posiedzeniach organizowanych przez LGD • udział w opracowywaniu lokalnej strategii rozwoju • partnerstwo na rzecz realizacji projektu „Zielona opieka - gospodarstwa opiekuńcze w województwie kujawsko-pomorskim” • wymiana doświadczeń i informacji
10.	<p>szkoły, szkoły wyższe, jednostki badawczo-rozwojowe i placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk</p> <p><u>SZKOŁY</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Samostrzelu 2. Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Bydgoszczy 3. Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Sypniewie 4. Zespół Szkół Rolniczych w Grudziądzu 5. Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Kowalu 6. Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Starym Brześciu 7. Zespół Szkół Nr 1 Centrum Kształcenia 	<ul style="list-style-type: none"> • badania ankietowe • udział w szkoleniach, konferencjach, spotkaniach i posiedzeniach • prowadzenie wykładów dla uczniów szkół z zakresu ekonomiki, technologii i przedsiębiorczości • wspólna realizacja przedsięwzięć na rzecz odnawialnych źródeł energii (OZE) • wspólna realizacja przedsięwzięć z zakresu dziedzictwa kulinarnego i agroturystyki • wspólne promowanie i edukacja w zakresie rolnictwa ekologicznego, ochrony środowiska m.in. poprzez prowadzenie wykładów nt. bioróżnorodności, wpływu obcych gatunków na florę i faunę Polski • transfer wiedzy między instytucjami • udział w targach pracy • współorganizacja konkursów, np. konkursu ziemniaczanego • stoiska informacyjno-promocyjne na targach oraz działania informacyjne • przekazywanie informacji dotyczących badań naukowych do praktyk rolniczych • propagowanie edukacji rolniczej • współorganizacja powiatowych eliminacji Olimpiady Wiedzy Rolniczej

<p>Praktycznego w Aleksandrowie Kujawskim</p> <p>8. Technikum Rolnicze w Zespole Szkół w Skępem</p> <p>9. Technikum Rolnicze w Zespole Szkół w Dobrzyniu nad Wisłą</p> <p>10. Zespół Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Gronowie</p> <p>11. Zespół Szkół Centrum Kształcenia Praktycznego w Grubnie</p> <p>12. Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Przemystce</p> <p>13. Zespół Szkół nr 2 w Golubiu-Dobrzyniu</p> <p>14. Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca dotycząca organizacji szkoleń • współpraca w zakresie organizacji Kujawsko-Pomorskich Dni Pola w Grubnie, Międzynarodowych Targów Rolno-Przemysłowych AGRO-TECH w Minikowie • zapoznanie młodzieży z zadaniami KPODR • udział pracowników KPODR w imprezach organizowanych przez szkoły • prowadzenie wykładów przez specjalistów z jednostek badawczo-rozwojowych i placówek naukowych na szkoleniach dla klientów i pracowników KPODR • publikacja artykułów w wydawnictwach • konsultacje dotyczące m.in. ochrony roślin, uprawy, nawożenia, oceny stanu zagrożenia, suszy, odnawialnych źródeł energii, zagospodarowania nawozów naturalnych (gnojowicy) poprzez tworzenie małych biogazowni • konsultacje w ocenie maszyn i urządzeń wykorzystywanych w produkcji trzody chlewnej • pomoc w rozwiązywaniu problemów doradczych dotyczących np. utrzymania ras zachowawczych • wspólne organizowanie szkoleń dla producentów trzody chlewnej • współpraca przy organizacji konferencji EURORZEPAK 2017 • uczestnictwo w komisjach oceny zwierząt podczas wystaw zwierząt hodowlanych organizowanych przez KPODR
<p><u>JEDNOSTKI BADAWCZO-ROZWOJOWE</u></p> <p>1. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowy Instytut Badawczy w Puławach</p> <p>2. Państwowy Instytut Weterynaryjny - Państwowy Instytut Badawczy w Puławach</p> <p>3. Instytut Technologiczno-Przyrodniczy w Falentach</p> <p>4. Instytut Zootechniki - Państwowy Instytut Badawczy Balice koło Krakowa</p> <p>5. Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie</p> <p>6. Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach</p> <p>7. Instytut Ochrony Roślin – Państwowy Instytut Badawczy w Poznaniu</p> <p>8. Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego w Warszawie</p> <p>9. Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowy Instytut Badawczy</p> <p>10. Przemysłowy Instytut Maszyn Rolniczych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • współorganizacja szkoleń i konferencji o tematyce drobiarskiej, zwierząt futerkowych i drobnego inwentarza • monitoring gatunkowy Barszczu Sosnowskiego na terenie ścieżki dydaktyczno-przyrodniczej • współpraca przy prowadzeniu poletek doświadczalnych roślin uprawnych • współorganizacja szkolenia nt. nowych odmian zbóż zalecanych dla województwa kujawsko-pomorskiego oraz zasady przyznania dopłat do materiału siewnego • prowadzenie ksiąg rachunkowych Polskiego FADN zgodnie z umową, upowszechnianie wyników rachunkowości rolnej wśród rolników

	<p>11. Zakład Doświadczalny Oceny Odmian w Głębokim</p> <p>12. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy</p> <p>13. Rada Grudziądzka Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT</p> <p><u>SZKOŁY WYŻSZE</u></p> <p>1. Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy</p> <p>2. Uniwersytet Rolniczy w Krakowie</p> <p>3. Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy</p> <p>4. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu</p> <p>5. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszcz</p> <p>6. Politechnika Łódzka</p> <p>7. Uniwersytet Łódzki</p> <p>8. Uniwersytet Szczeciński</p> <p>9. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu</p>	
11.	<p>organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego</p> <p>1. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>2. Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego</p> <p>3. Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy</p> <p>4. Urzędy Gmin, Urzędy Miast, Urzędy Miasta i Gmin</p> <p>5. Urzędy Skarbowe</p> <p>6. Sądy Rejonowy w Bydgoszczy i w Nakle n. Notecią</p> <p>7. Urząd Kontroli Skarbowej w Bydgoszczy</p> <p>8. Starostwa Powiatowe</p> <p>9. Izba Skarbowa w Bydgoszczy</p> <p>10. Wojewódzki Inspektorat Weterynarii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • programy, projekty, konsultacje dotyczące aktów prawnych, ocena wprowadzonych nowelizacji w rozporządzeniach • udział w Radzie Rolnictwa Ekologicznego przy Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wspieranie przedsięwzięć służących rozwojowi rolnictwa ekologicznego i konsultowanie propozycji rozwiązań systemowych w rolnictwie ekologicznym • współpraca w zakresie promocji rolnictwa ekologicznego na terenie województwa kujawsko-pomorskiego • współpraca w zakresie organizacji targów i innych imprez rolniczych m.in. Targów Turystyczno-Ogrodniczych „Lato na Wsi”, Kujawsko-Pomorskich Dni Pola w Grubnie, Festynu Barwy Lata, Dary Jesieni, targów Rypin AGRA, Kujawsko-Pomorskiego Forum Turystyki Wiejskiej • udział w gminnych komisjach oceniających straty w uprawach polowych spowodowane złymi warunkami pogodowymi (komisje kłęskowe) oraz komisjach ds. szacowania szkód przez zwierzynę leśną • udział w komisjach konkursowych np. podczas powiatowych prezentacji stołów wielkanocnych, konkursu „Rolnik powiatu lipnowskiego”, „Od zakwasu do żurku kujawskiego”, „Święta dyni” • współorganizacja konkursu „Piękna Zagroda” • udział w sesjach i posiedzeniach Komisji Rolnictwa, Rad Powiatu, Gmin, Miast, Miast i Gmin, prezentowanie informacji dotyczących bieżącej sytuacji w rolnictwie np. o zagrożeniu ASF, stawkach dopłat bezpośrednich,

	<p>w Bydgoszczy oraz Powiatowe Inspektoraty Weterynarii</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej i Artykułów Rolno-Spożywczych w Bydgoszczy 12. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu 13. Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne 14. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy 15. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Oddziały Terenowe 16. Państwowa Inspekcja Pracy/ Okręgowy Inspektorat Pracy w Bydgoszczy 17. Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu 18. Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Bydgoszczy 19. Stacja Doświadczalnictwa Oceny Odmian w Chrząstowie 20. Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Bydgoszczy 21. Ośrodki Pomocy Społecznej 	<p>dopłatach do materiału siewnego itp.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przekazywanie do Zarządu Powiatu corocznych informacji dotyczących Strategii Rozwoju Powiatów i realizacji celów strategicznych dotyczących działalności KPODR • udział w dożynkach gminno-parafialnych • stoiska informacyjne i prezentacja oferty KPODR na imprezach organizowanych cyklicznie przez gminy (np. na dożynkach) • współpraca przy organizacji powiatowych eliminacji Olimpiady Wiedzy Rolniczej • współpraca w zakresie realizacji szkoleń stacjonarnych i wyjazdowych • współpraca przy organizacji konferencji np. EURORZEPAK 2017 oraz Forum Nasiennego • dyżury doradców w Urzędach Gmin • udział w zebraniach wiejskich oraz w tworzeniu lokalnych strategiach rozwoju • rozpowszechnianie wśród rolników komunikatów oraz informacji przekazywanych i publikowanych przez instytucje • współorganizacja wystawy zwierząt hodowlanych, zatwierdzanie składu sędziowskiego i regulaminów oceny zwierząt na wystawach hodowlanych • wspólne działania na rzecz promocji i rozwoju agroturystyki, turystyki wiejskiej, dziedzictwa kulinarnego, promocji sprzedaży bezpośredniej • współpraca w zakresie promocji zasobów przyrodniczych województwa kujawsko-pomorskiego • bieżące kontakty i konsultacje mające na celu wymianę doświadczeń w zakresie ochrony plantacji przed chorobami i szkodnikami • współpraca nad zwalczaniem organizmów kwarantannowych • dyskusje nt. problemów dotyczących jakości pasz i ziarna, profilaktyki w zwalczaniu ASF • monitoring stanu środowiska w województwie kujawsko-pomorskim • współpraca dotycząca właściwego nawożenia, analiz gleb i roślin • współpraca w ramach wdrażania w gospodarstwach rolnych kompleksowej ochrony środowiska ze szczególnym uwzględnieniem selektywnej zbiórki odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych • działania na rzecz aktywizacji społecznej i gospodarczej mieszkańców wsi • współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej dotycząca realizacji projektu „Zielona opieka - gospodarstwa opiekuńcze w województwie kujawsko-pomorskim” oraz działań ułatwiających korzystanie z usług społecznych na obszarach wiejskich
12.	<p>związki zawodowe i społeczno-zawodowe organizacje rolników</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka 2. Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS” 3. Kujawsko-Pomorski Związek Hodowców 	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca przy organizacji targów i imprez rolniczych m.in. Kujawsko-Pomorskiego Miodowego Lata, Kujawsko-Pomorskich Dni Pola w Grubnie, Regionalnej Kujawsko-Pomorskiej Wystawy Zwierząt Hodowlanych • współpraca podczas targów i wystaw zwierząt futerkowych i drobnego inwentarza m.in. poprzez uczestnictwo w komisjach oceny zwierząt • udział w Walnym Zebraniu Członków związków zawodowych • udział w imprezach okolicznościowych, jubileuszach i posiedzeniach

	<p>Bydła</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego 5. Regionalny Związek Hodowców Owiec i Kóz 6. Krajowy Związek Hodowców Szynszyli z siedzibą w Myślenicach 7. Polski Związek Hodowców Gołębi Rasowych i Drobnego Inwentarza 8. Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt 9. Pomorsko-Kujawski Związek Hodowców Trzody Chlewnej 10. Spółdzielnia Producentów Trzody Chlewnej „Prosiaczek” we Wtelnie 11. Wojewódzki Związek Rolników, Kótek i Organizacji Rolniczych 12. Regionalny Związek Pszczelarzy Ziemi Kujawsko-Dobrzyńskiej we Włocławku 13. Krajowy Związek Hodowców Szynszyli z siedzibą w Myślenicach 14. Stowarzyszenie rolników „STOROL” w Kowalewie Pomorskim 15. EKOŁAN - Kujawsko-Pomorskie Stowarzyszenie Producentów Ekologicznych 16. Zakład Doświadczalny Oceny Odmian w Głodowie 17. Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych 18. Polska Izba Nasienna 19. Koła Gospodyń Wiejskich 20. Gminne Rady Kobiet i Kół Gospodyń Wiejskich 21. Regionalny związek Pszczelarzy w Toruniu 22. Stowarzyszenie Kujawsko-Pomorskie Centrum Rolnicze 	<ul style="list-style-type: none"> • transfer wiedzy między instytucjami • działalność informacyjna • współpraca z Kołami Gospodyń Wiejskich, udział w uroczystościach • współorganizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów oraz seminariów np. z technologii utrzymania bydła mlecznego, seminarium hodowców szynszyli w województwie kujawsko-pomorskim • współpraca podczas organizacji konferencji EURORZEPAK 2017 oraz Forum Nasiennego • współorganizowanie konkursów • współpraca przy organizacji powiatowych eliminacji Olimpiady Wiedzy Rolniczej • przekazywanie informacji nt. stanu rolnictwa w województwie kujawsko-pomorskim • współpraca oraz doradztwo w zakresie rolnictwa ekologicznego, ekonomii społecznej • współpraca w zakresie rozwoju wsi w aspekcie społecznym i kulturowym
13.	środki masowego przekazu	<ul style="list-style-type: none"> • publikacja artykułów • wywiady

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Telewizja Polska S.A./Oddział w Bydgoszczy 2. Radio PIK 3. Radio Nakło 4. Gazeta Pomorska 5. Rolniczy Przegląd Techniczny 6. Telewizja Rolnicza TVR 7. Telewizja Kujawy 8. Telewizja Plus-Regiony 	<ul style="list-style-type: none"> • udział w programach TV i radiowych • współorganizacja konkursów • promowanie w środkach masowego przekazu działań podejmowanych przez KPODR • promocja imprez wystawienniczo-targowych i innowacyjnych rozwiązań • umieszczanie informacji na temat szkoleń • współpraca przy przygotowywaniu programu ekologicznego EKO OPCJE oraz innych programów promujących wieś kujawsko-pomorską • współpraca polegająca na przekazywaniu aktualnych problemów dotyczących ochrony środowiska • nagrywanie aktualnych audycji dotyczących sytuacji w poszczególnych branżach
14.	<p>firmy obsługujące rolnictwo w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. nasiennictwa 2. hodowli roślin 3. nawożenia 4. środków ochrony roślin 5. genetyki i rozrodu zwierząt 6. mechanizacji rolnictwa 7. usług rolniczych 8. certyfikacji w rolnictwie ekologicznym 	<ul style="list-style-type: none"> • współorganizacja szkoleń i konferencji • stoiska informacyjno-promocyjne na targach • demonstracje upowszechnieniowe (poletka doświadczalne) • doradztwo na temat doboru odmian i zakupu kwalifikowanego materiału siewnego • kolekcje odmian ziemniaka, zbóż, rzepaku, kukurydzy, soi roślin strączkowych • konkursy ziemniaczane • współpraca w certyfikowaniu gospodarstw i produktów ekologicznych • współpraca w zakresie postępu genetycznego w hodowli bydła, korzystanie z katalogów buhajów w pracy doradczej • organizacja i współpraca podczas szkoleń w ramach Centrum Techniki Rolniczej • współpraca podczas organizacji konferencji EURORZEPAK 2017 oraz Forum Nasiennego
Instytucje zagraniczne		
1.	<p>zagraniczne instytucje doradztwa rolniczego i zagraniczne instytucje wspomagające rozwój gospodarstw rolnych i obszarów wiejskich</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. DLG (Deutsche Landwirtschafts-Gesellschaft –Niemieckie Towarzystwo Rolnicze) 2. DBFZ Deutsches Biomasseforschungszentrum gemeinnützige GmbH 3. Bio-dynamic Research Institute 	<ul style="list-style-type: none"> • upowszechnianie informacji, udział w spotkaniach i posiedzeniach • organizacja wykładów • współorganizacja targów (m.in. Międzynarodowych Targów Rolno-Przemysłowych „AGRO-TECH” w Minikowie) • współpraca podczas organizacji konferencji EURORZEPAK 2017 • budowanie potencjału w zakresie zrównoważonego wykorzystywania bioenergii • współpraca w zakresie rolnictwa ekologicznego

	<ul style="list-style-type: none">4. European Biodiesel Board/ Belgia5. FEDIOL / Belgia6. APPO (Association pour la Promotion des Proteagineux et Oleagineux) / Belgia7. The European Oilseed Alliance / Francja	
--	---	--

E. Wykaz ważniejszych wydarzeń

Spośród imprez wystawienniczo-targowych najważniejsze dla wystawców i zwiedzających są „XXXVI Dni Otwartych Drzwi” - Targi Ogólnorolne, Kujawsko - Pomorskie Dni Pola, XL Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe „AGRO-TECH”, Targi Turystyczno-Ogrodnicze „Lato na Wsi” oraz Regionalne Wystawy Zwierząt podczas których upowszechniane są nowoczesne rozwiązania techniczne i technologiczne oraz osiągnięcia hodowlane.

Pszczelarze i sadownicy będą mogli kontynuować coroczne spotkania, gdzie omawiane będą bieżące problemy danej branży oraz uwarunkowania rynkowe krajowe i zagraniczne.

Eurorzepak 2017 to konferencja międzynarodowa, na której główną tematyką będzie ochrona plantacji oraz wykorzystanie rzepaku i innych roślin w perspektywie białka dla zwierząt.

Kujawsko-Pomorskie Forum Turystyki Wiejskiej organizowane wspólnie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego pozwala na konsolidację branży turystycznej oraz wymianę doświadczeń.

Ważnym aspektem jest upowszechnianie zagadnień związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii i dlatego Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego wspiera te działania organizując corocznie Forum Energetyki Odnawialnej. Tematyka Forum będzie dotyczyła technik pozyskiwania energii odnawialnej, przepisów prawnych w tym zakresie oraz możliwości pozyskania dofinansowania do konkretnych instalacji.

Od kilku lat wspólnie z Gazetą Pomorską organizowane jest Forum Rolnicze, na którym spotykają się rolnicy, przedsiębiorcy rolni, przedstawiciele firm z branży rolniczej, przedstawiciele nauki, organizacji rolniczych i producenckich, przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, władz rządowych i samorządowych województwa. Forum składa się z paneli dyskusyjnych i debaty podczas których omawiane są zagadnienia z zakresu produkcji roślinnej, zwierzęcej i przetwórstwa, a w trakcie debaty przedstawiciele władz odpowiadają na pytania redaktorów i rolników.

Tab.30. Wykaz ważniejszych wydarzeń

L.p.	Nazwa	Termin	Miejsce	Organizator/współorganizator
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>
1.	XXV Forum Pszczelarzy	25 marca 2017 r.	Przysiek	Regionalny Związek Pszczelarzy w Toruniu, Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie Oddział w Przysieku k. Torunia,
2.	VIII Zjazd Sadowników Województwa Kujawsko-Pomorskiego	14 listopada 2017 r.	Przysiek	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie
3.	XVIII Targi Turystyczno-Ogrodnicze „Lato na Wsi”	13-14 maja 2017 r.	Minikowo	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie
	III Regionalna Wystawa Zwierząt Futerkowych i Drobiu Ozdobnego			
4.	„XXXVI Dni Otwartych Drzwi” - Targi Ogólnorolne	3-4 czerwca 2017 r.	Zarzeczewo	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie Oddział w Zarzeczewie
5.	XXI Kujawsko-Pomorskie Dni Pola	10-11 czerwca 2017 r.	Grubno k. Chełmna	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie Oddział w Przysieku k. Torunia
6.	XL Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe „AGRO-TECH”	1-2 lipca 2017 r.	Minikowo	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie
	XVIII Regionalna Kujawsko-Pomorska Wystawa Zwierząt Hodowlanych			
7.	Eurorzepak 2017	17-18 maja 2017 r.	Minikowo	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie, Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych
8.	VI Kujawsko-Pomorskie Forum Turystyki Wiejskiej	wrzesień 2017 r.	Tleń	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
9.	IV Forum Rolnicze	październik 2017 r.	Bydgoszcz	Gazeta Pomorska, Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie
10.	XIII Forum Energetyki Odnawialnej	listopad 2017 r.	Przysiek	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie Oddział w Przysieku k. Torunia

F. Plan wydawniczy

Tab.31. Plan wydawniczy

L.p.	Tytuł	Forma	Nakład
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>
1.	Wieś Kujawsko-Pomorska	miesięcznik	3200
2.	Od zakwasu do żurku kujawskiego	broszura	1000
3.	Aktualne tendencje w hodowli i chowie drobiu wodnego	broszura	200
4.	Kujawsko-Pomorskie Seminarium Hodowców Szynszyli	broszura	200
5.	Rola małych przeżuwaczy w gospodarstwie ekologicznym	broszura	1500
6.	Ubezpieczenia społeczne w rolnictwie	broszura	500
7.	Podatek VAT w rolnictwie	broszura	500
8.	Uprawa pszenicy w województwie kujawsko-pomorskim	broszura	1500
9.	Kalkulacje rolnicze	broszura	500
10.	BHP przy stosowaniu środków ochrony roślin	broszura	2000
11.	Zasady organizowania i funkcjonowania grup producentów rolnych w ramach PROW 2014-2020	broszura	1000
12.	Informator Nasienny	informator - broszura	300
13.	XXV Forum Pszczelarzy	broszura - materiały konferencyjne	650
14.	Rzepak – nowe rozwiązania w uprawie	broszura - materiały konferencyjne	200
15.	Nowoczesne wyposażenie chlewni	broszura - materiały konferencyjne	1000
16.	Nawożenie strategicznym czynnikiem wspomagającym uprawę	broszura - materiały konferencyjne	50
17.	Innowacyjne rozwiązania w zakresie postępu biologicznego i ochrony przed patogenami ziemniaka – materiały konferencyjne	broszura - materiały konferencyjne	500
18.	EURORZEPAK 2017	broszura - materiały konferencyjne	300
19.	VIII Zjazd Sadowników Województwa Kujawsko-Pomorskiego	broszura - materiały konferencyjne	150
20.	XIII Forum Energetyki Odnawialnej	broszura - materiały konferencyjne	180
21.	Rasy zachowawcze trzody chlewnej w Polsce	ulotka	1000
22.	Rasy drobiu w chowie przyzagrodowym	ulotka	500
23.	Program działań mających na celu ograniczenie odpływu azotanów ze źródeł rolniczych	ulotka	1000
24.	Podatek VAT w rolnictwie	ulotka - wznowienie	250
25.	Folder promocyjny targów „AGRO TECH”	folder	500

26.	Folder Kujawsko-Pomorskie Dni Pola	folder	400
27.	Katalog Wystawców na Dni Otwartych Drzwi	katalog	5000
28.	Katalog targowy „Lato na Wsi”	katalog	500
29.	Katalog wystawców „AGRO TECH”	katalog	1500
30.	Informator Kujawsko-Pomorskich Dni Pola	katalog	1500
31.	Plakaty na imprezy wystawienniczo-targowe	plakat	3000
32.	Kalendarz KPODR na 2018 r.	plakat	500
33.	Zaproszenia na imprezy rolnicze, konkursy, konferencje, dokumenty zgłoszeniowe na imprezy wystawienniczo-targowe i inne druki	zaproszenia i druki	25000

G. Kształcenie i doskonalenie zawodowe kadry własnej

Od 2014 roku obowiązuje Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. W ramach którego uruchamiane są działania oraz poddziałania umożliwiające mieszkańcom obszarów wiejskich zdobywanie środków finansowych. Pracownicy powiatowych zespołów doradztwa rolniczego oraz pracownicy merytoryczni Oddziałów muszą być na bieżąco z nowymi innowacjami w rolnictwie oraz formami wsparcia w ramach funduszy Unii Europejskiej. Wymagane, więc jest ciągłe podnoszenia kwalifikacji kadry doradczej. Te wyzwania i nowe oraz obowiązujący system zarządzania jakością w KPODR powodują, że doskonalenie zawodowe oraz jego monitoring jest nieodłącznym elementem pracy doradczej.

Co roku Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie przesyła własną ofertę szkoleń dla doradców Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego. Po szczegółowym przesłaniu oferty wraz z kierownikami merytorycznymi poszczególnych działów KPODR opracowywany jest roczny plan szkoleń dla pracowników Ośrodka, w którym zawarte są szkolenia, kursy, konferencje, seminaria itp. zarówno zewnętrzne jak i wewnętrzne.

Ciągłe doskonalenie zawodowe pracowników Ośrodka pozwala na prowadzenie szkoleń i wykonywanie usług doradczych na wysokim poziomie.

Tab.32. Kształcenie i doskonalenie kadry własnej

Symbol	Tematyka szkoleń	Planowana liczba uczestników
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>
G.1.	szkolenia wewnętrzne	
G.1.2.	rozwój obszarów wiejskich	30
G.1.3.	rolnictwo ekologiczne i programy rolnośrodowiskowo-klimatyczne	20
G.1.4.	ekonomika i zarządzanie gospodarstwem rolnym	130
G.1.6.	inne	
	Zasady ekologicznego zagospodarowania zagrody wiejskiej	20
G.2.	szkolenia zewnętrzne	
G.2.1.	systemy produkcji rolnej	57
G.2.2.	rozwój obszarów wiejskich	147
G.2.3.	rolnictwo ekologiczne i programy rolnośrodowiskowo-klimatyczne	65
G.2.4.	ekonomika i zarządzanie gospodarstwem rolnym	16
G.2.5.	metodyka i organizacja doradztwa rolniczego	6
G.2.6.	inne	5
	Spotkanie informacyjno-szkoleniowe dla pracowników Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego wykonujących zadania na rzecz SIR	3
	Nowoczesny warsztat dziennikarza	2